

د گوانتاناโม

انځور

ليکوال

ملا عبدالسلام ضعيف

سريزه

د ټولو کایناتو څښتن پیدا کوونکي او پالونکي ته ثنا اود نړۍ ستر لارښود او دهغه وروڼو لارښوونکو اودکورنۍ ټولو غړيو او ورسره ټولو ملگرو ته درودونه او سلامونه، دلوی متعال څښتن شکر کوم چی دلوی رحمت په بخښولو سره یې داوسنی نړۍ داستکبارۍ قوت له خونړیو منگولو څخه سالم راویستم او نوی ژوند یې را په برخه کې اوله هغو وروڼو څخه یو جهان مننه کوم چی زما په خوشي کولو کې یې کوښښ کړی دی.

چون د نننۍ دنیا دتروریست او ویره اچونکو په نامه داستکبارۍ قوت له خوا دیوویشتم قرن، تر ټولو دظلم اوبی قانونه نېولو خوشي کولو لړۍ روانه کړې ده، اوپه گوانتانامو کې یی دقانون خلاف، دملل متحد، او بشری ادارو، له اعتراضونو سره سره دبی سرنوشته بندیانو ساتلو ته له قانونی محکمي پرته دوام ورکړی دي، چی داخپله تر ټولو لوی تروریستی عمل دی، چی زه هم ددغه ښامار په خوله کی دپاکستانی مخلصینو !!؟ له خوا لویدی و، چی بیا یی په گوانتانامو کی ترستوني کښته کړم، چی تر دریو کالو اولسو میاشتو وروسته بیا افغان حکومت ته وسپارل شوم.

ډېرو وروڼووغوښتل چی له دغه جریانه خبر شی، او د هغه مفصل بیان واورۍ او ډېرو وروڼو دمبارکي په لیدو کې چې راتلل، او ډېرو وروڼو دتلیفونونو په ذریعه رانه وغوښتل، چی دا انځور څومره چی ژر ممکن وی وباسم، او وروڼو ته یی تقدیم کړم، مام دنا چاری له کبله د دغو وروڼو د ارزو پوره کولو په خاطر دغه لږ خاطرات دبیلگي په توگه ولیکل، الله (ج) دې وکړی چی دډېرو وروڼو سوالونه په کښی جواب شوي وی.

گرانو او محترمو لوستونکو کیدای شی، تاسو زما په لیکلی وړه ډالي کې څلورو څیزونو ته دلوستلو په وخت کې گوته ونیسی، اول داچې ډېر داسی لیکلي به ولولئ چی د ادبی پلوه پکښي نیمگړتیاوي وی او کله خو به داملا نیمگړتیا ولری، دا چی له یوي خوازه لیکوال نه یم، او دا اول ځل دی چی داسی لیکنی ته زړه ښه کوم، بل دا چې کله ناکله دښه صحت احساس نکوم، اوله روحی مشکلاتو سره مخ کیږم نوهیله ده چې معذرت مو ومنئ

دویم دا چی ځینی لیکنی شاید څه ذهنی فشار ولری اوله لوستلو سره یې ستا سوپه زړه کې هیښونکي څه پیداشی، اويا په دماغ درته بوج راولی، اويا داچې ځینی لوستونکی ښایي اعتراض وکړي چی

ځينی مطالب دځينو شرايطو مطابق بايد ذکر شوی نه وای، که بالفرض داسی څه پيداشی زه ستاسو دفکر او نظر درناوی او احترام کوم او په ځای یی بولم البته زما سره د دوو شيانو احساس ډېر اوږدېدی، اول دا چې له مسلمانانو سره په مختلفو نومونو او دسيسو ناوړه کړه ونشی چی هغه دانسانيت له حده وتلی وی اود ځناورو تر حده بد چلند ورسره وشی، بل دا چې دېشر د حقوقو په نامه بايد له مسلمانانو سره درغلی او دوکه برېښه او وغندل شی، اومسلمانه ټولنه بايد داسی دوه مخه شیطانت او په گڼين کې گډو زهرو څخه ځان وساتي، داسی پلانونوته ځير او وینښ واوسي او مخه یی ونیسی.

دریم داچی په لیکلو کی به غلیظ او شدید الفاظ ومومي چی دځينو لوستونکو په نظر به له ادبي چوکاټه وتي اوپه ځای نه وی، اوځينی لوستونکی یی شاید تعصب وبولي .گرانه لوستونکيه په الله (ج) قسم دی له چا سره شخصی تعصب نه ساتم، خودا لیکل به دوه مفهومه لری یودا چی زما شدت به زما ډپوره مظلوميت نماينده گي کوي چې دهغودعمل په مقابل کې به زما عکس العمل اوددې الفاظو کارول به زما ډپرسیدلي زړه بوج کم کړي.

دویم دا چی په ټولنه کی هر سړی بايد په دی پوی شی چی هر سړی دخپلو اعمالو مسؤوليت لری هغه که هر څوک وی.

څلورم په لیکنه کی د ځينو مملکتونو پالیسی اومناقضه کړنو ته په زغرده اویا نا مستقیم ډول اشاره یا شدیدالفاظ کارول یاغندل، ددی معنی نلری چی ملت ته داسی څه ویل په کار دی، داسی نه ده، بلکې زما لیکنه یواځی دهغه وخت تر حکومتونو پوری محدوده ده اوبس. زه په گاونډي هېواد پاکستان کې، قریب دوه کاله دافغانستان دلوي سفیر او ځانگړي استازي په توگه په رسمي دنده گومارل شوی وم، او دا هغه حالت وو چې نړیوالو په ځانگړي توگه ناسلامي نړي دافغانستان داسلامي امارت موجودیت ددوی په اصطلاح دخطر یو لوی عامل گڼلی وو، چې دځينو افغاني کړیوپه مرسته یی داسلامي امارت ختمولو ته بدې رانغښتي وي، او ددي کار لپاره یی په مختلفو لارو چارو غور کاوه، داسلامي امارت دمخالفینو او په خارج کې دځينو غربي کلتور پلواوافغانانو سره، دامارت په نابودولو کې یی مشوري او مجلسونه کول، او په خارجي هېوادونو کې یی، په یوه او یا بل نامه غونډي او کنفرانسونه جوړ ول. په افغانستان بندیزونه ولگیدل، دتجارانو په ځينو صادراتو وارداتو، ډپور پر راکړه ورکړه، په بانکي حسابونو، دحکومت دچارواکو پر سفرونو، او دالوتکو په تجارتي پروازونو، هم بندیزونه ولگیدل چې ټول ملت یی له کړاوونو سره مخ کړ، دا زما په ژوندکی ماته تر ټولو سترې اوستومانه حالت وو، چې دپاکستان دحکومت په دوه مخي سیاست بیا تردی ټولو زیات ځوریدلم، چې له یوي خوا به یی دمقدس جهاد خبري کولي، او له بلي خوا یی خپل هوايي ډگرونه، او استخباراتي پټ معلومات، امریکایانو ته دمظلومو افغانانو دوژلو، اودافغانستان دورانولو لپاره ورکول.

خو دا هرڅه وشول، زه ددغه دوه کلن مسؤولیت په وخت کې دحکومتي چارواکو، او عامه خلکو سره ډېر ناست، او ولاړ یم، دپاکستان عام وگړي، اسلامي احزاب او مطبوعات، اسلام خوښه مسلمانان دي، چې له اسلام سره پوره مینه لري، دپاکستان او په ځانگړي توگه دمشر ددغه ناروا عمل خلاف وه، او ډېري هلي ځلي يې کولي چې پاکستان داسي عمل بايد ونکړي چې دتلاپاتي کاوندي هېوادپه ضد داسي کار نامه تر سره کړي، چې دتاریخ لپاره يې په تندې تور خال پاتي شي، او له بل پلوه پخپله ورته هغه څه پېښ شي چې دگاوندي لپاره يې غواړي. مکوه په ما، چې وبه شي په تا.

دپاکستان ولس له افغانستان سره ډېري نیکۍ او ښیگړي کړي دي او په تیر تاریخ کې يې ورسره د ورور غوندي سلوک کړي دی، دپاکستان خلکو چې داسلامي اخوت او ورورولي له کبله کوم محبت له دطالبانو سره درلود او تردوی وړاندي يې دمجاهدینو سره درلود اوتراوسه مهاجرینوته يې په خپل کورکي ځاي ورکړي، ځانگړي قدر او ارزښت لري ډېر وروڼه او خوندي ما ولیدلي چې دپاکستان دحکومت دپالیسي خلاف يې له طالبانو سره ستري همکاري کولي او لويي مظاهري يې کولي، حتی ښځو به دخپلو گانو تحفي چې تر ډېرو شیانو ورته محترمي دي طالبانو ته ورکولي ما دا لیدلي چې جوالي غریب به هم خپل په اندازه کمک کاوه چې دا زما لپاره ډېر په زړه پاتي انځور دي، زه دهغه ټولو مسلمانانو لپاره چې له افغانانو سره يې په غم کې ځان شریک کړي، او ورسره يې الهي مینه کړي، له لویه خدایه ورته په دنیا او اخرت کې لوی اجر غواړم. که الله (ج) په ما رحمت وکړي، په ورځ دمحشر به زه ددغو وروڼو او خویندو چې زموږ په غم يې ځان خبر کړي، شاهدي ورکوم انشاء الله.

دپاکستان ددیکتاتورانو او ځینو اجنټانو ناروا کړنې، او پالیسي هغه قربانی نشي له منځه وړلی چې دپاکستان ملت تیرولسیزوکي کړي دي.

زه پخپله له هغه ټولو مسلمانانو وروڼو او خویندو څخه ډېره مننه کوم چې دیرغلگرو دیرغلونو په وړاندې يې له موږ سره ترخپل وسه همکاري کړیده. الله (ج) مودی لدی څخه له سختو ابتلاگانو وساتی اود وروستی زماڼي ناوړه فتنی او دفساد خپروونکی اذهانو زهرجن پلانونه دی الله ج په خپل لوی فضل زموږ په پاک افغانستان او ټولی اسلامی نړی نه خپر وی والسلام.

په درناوي

ملا عبدالسلام (ضعیف)

* * *

د نيولوڅو ورځي مخکې مې خوب لیده چې ډېر وحشت ناک غوندي وو، په خوب کې مې ولیدل چې خپل سکني ورور مې راشي، په لاس کې یې دقصابانو لویه او تیره چاره وي، په مخ یې دقهر او غصې نښې ښکاریدي او په ډېر قهر او غصه وو، ما ته ښه نژدې راغی او لویه چاره یې په لاس کې تاو راتاو کوله، ماته یې نیغ نیغ کتل، کله چې ښه نژدې راغی او ښه نژدې راته ودریده، په نرمه لهجه سره یې راته وویل: وروره زه ددې لپاره راغلي يم چې تا په دغه چاره سره حلال کړم، دواړه لستوني یې رانغښتي وو، زه حیران وم او کله مې هم دا باور نه راتله، چې زما سکني ورور به دداسې بدی او ناروا ارادي ټکل کړي وي، له بل پلوه ما کله هم له دې ورور سره بد سلوک نه وو کړي او نه مې کله بد ورته رسولي وو او نه مې دده دخفه کیدو هڅه کړي وه او ډېر ځله به مې ویل، چې څه ټوکه به کوي او یا به رواني ناروغي ورته پیدا شوې وي، خو دده په ډېر اصرار سره مطمئن شوم چې، دزړه له کومې هم دا اراده لري، ما دځان سره فکر کاوه چې مشر ورور که په دې سره خوشحالیږي، باید دا ارزو یې زه پوره کړم او که په قناعت سره بریالي نه شم نو به غاړه ورته کښېږدم او مقاومت به ورسره نه کوم، په ډېره نرمې سره مې ورته وویل وروره ما هیڅکله هم تا ته بد نه دي رسولي چې انتقام راڅخه واخلي او نه مې ستا په خلاف کوم کار کړي، څه سبب دی چې تا داسې غیر شرعي ټکل کړي دی، خو ونه توانیدم چې قناعت ورکړم بالاخره ورته مې غاړه کښېښوده او ورته ومي ویل: وروره څه چې دي اراده کړي هغه پوره کړه خو بیا هم په دي تمه وم چې، کیدای شي تردې نیت تیرشي او رحم یې په زړه کې راشي، ځان مې ورته په ځمکه واچاوه او قرباني ته چمتو شوم، ورور مې بي له دي چې رحم راباندي وکړي، په غاړه یې د قصاب لویه چاره راکښېښوده او په بیره سره یې حلال کړم، دا خوب مې هغه مهال ولید، چې پنځه شپږ ورځي وروسته پاکستانی سرتیرو زما کور له څلورو لورو څخه محاصره کړ، خو ما دا حال تردې دمه نه چاته و ویلي او نه یې خپله په تعبیر پوهیدم.

بسم الله الرحمن الرحيم

قالت ان الملوك اذا دخلوا قرية افسدوها وجعلوا اعزة اهلهما اذلة وكذلك يفعلون. الاية
ترجمه: نو وويل بقليس چه بيشكه باچاهان هر كله چه ننوزی په کوم کلی په غلبه او قهر سره خرابوی
دوی هغه کلی او گرزوی عزتمند دوسدونکو دکلی ذلیله او خوار همدارنگه کوی .

کریډلی انځور

د میلادي کال ۲۰۰۲ دجنوری دمیاشتي دوهمه وه چې دپاکستاني مقاماتو دنوي کال د مراسمو لړۍ
ختمه شوه او شپه تیره شوې وه، په خپل کور کې مې دکورنۍ له غړو سره دمعمول په څیر ژوند کاوه
او د خپلو ورکو ورونو، او شهیدانو، چې دېې رحمه دوستم لاس ته دپنا په امید لویډلي وو په لتون وم،
او له ځینې مختلفو مراجعو څخه مې دمرستي هیله کوله .

واقعاً له خپل برخلیک نه ناخبره وم، او بل دا چې دداسې لوي غم او مصیبت په پېښېدلو راڅخه دخپل
ځان غم هیر و، او په دې لټه کې وم، چې دشمال ورونه به په څه شکل خپلو کورونو ته سالم
ورسیږي، او څنگه به د غائبو ورونو دکورونو سره تماس ونیسو، او څنگه به د بې کوره شوو افغانانو
په درد ځان خبر کړو، قریب ۸ بجې وی چې ناڅاپه د کور ساتندویانو خبر راوړ، وامي وریدل چې
یوڅو تنه پاکستانیان ملاقات ته راغلي او ځانونه حکومتي مامورین معرفي کوي.

کله چې زه دمیلمنو لپاره هغه کوچني کوټې ته ورغلم چې دمعمول په څیر به موږ نابنده خلک پکښې
لیدل او ومي لیدل، چې درې کسه چې یو یې پښتون و چې ځان یې دگلزار په نامه معرفي کړ او دوه
نور کسان چې اوردو ژبې و په چوکيو کې ناست و، ما سلام وکړ او ښه راغلاست مې ورته ووايه،
لاسونه مو سره ونښلول او کښیناست، و وروسته مې دچاي مناسبت وکړ او دوي ته مې انتظار کاوه
چې دڅه پیغام سره مله دي.

په دوي کې یو نفر وو چې طبیعي حالت یې دتعصب او دکرکې ډک معلومیده، تور مخ، برداره او
پرسېدلي لویې شنې شونډې، او پرسېدلي خپټه، او څړېدلی جج لکه تازه چې ددورڅه استازی راغلي
وي په ډېره بې احترامې یې په خبرو پیل وکړي اوویي ویل (یور ایکسلیسنسي یوار نو مور ایکسلیسنسي)
(your Excellency you are no more Excellency) یعني ډېر محترمه ته نور محترم نه
یې دا هغه الفاظ دي چې دډېری دښمنۍ او تعصب له مخی استعمالیږی اود ډېر بې عقلو ترخولو وزي
او کله یې هم ضرورت نه لیده کیده، او یواځې یې دتعصب او دښمني څرگندونه کوله، بیایې وویل:
چې ته پوهیږي امریکایان یو لوي سوپر طاقت دی، او څوک یې مقابله نشي کولي، او نه یې خبره

ورگرځولاي شي نو هغوي تاته ضرورت لري چې تحقيق درځه وکړي، زموږ دراتگ موخه همدغه ده چې تا امريکايانوته تسليم کړو، او هغوی زموږ څخه راضي شي اوپاکستان هم له خطر ډډه شي. په ځواب کې مې ورته وويل: چې دا خبره خو سمه ده چې امريکايان ستاسو په اصطلاح سويلي طاقت دي، خوسره ددی په دنيا کې قانون او اصول شته چې دهغي له مخي دنيا ټولي چاري پر مخ بيايي نو په کومو اسلامي او غيراسلامي مروجو اصولو تاسو له ما سره داسي معامله کوئ او دکوم قانون له مخي تاسو مجبور ياست چې ما امريکايانو ته تسليم کړئ، ستاسو حق خو يواځې دادي چې ما ته ځواب را کړئ، او مهلت را کړئ چې زه ستاسو هيواد پريږدم او بس، خو دا لوغږن او کرغږن او بي رحمه مزدور په ډېرې سپين سترگۍ سره راته وويل: چې زموږ سره نن اسلام او قانون مطرح نه دي او يواځې دپاکستان گټې مطرح دي او بس.

کله چې ما ددوي سلوک او وضعيت درک کړ، معقوليت او دلائلو هيڅ گټه نه رسوله مجبوراً ساکت شوم او ورته مې وويل: چې څه غواړئ هغه وکړئ موږ اوس ستاسو په لاس کې يو بي له يو پروردگار بل څه نه لرو او پر هغه مې توکل دی.

وروسته دوي وويل: چې تر ۱۲ بجو پوري په کور کې اوسه، او وروسته به تا پيښور ته انتقال کړو خو زما کور څلور طرفه محاصره و، او دوتلو هيڅ لاره يې نه وه اونه مې داميد اوکمک مرجع درلودل، دتلفون دلاری مې دپاکستان خارجه وزارت سره تماس ونيو خومسولومقاماتودجواب نه ډډه وکړه .

له کوره اېستل

پورتنې راغلي پلاوي دکوره له اېستلو مخ کې راته وويل چې موږ تا پيښور ته انتقالوو چې هلته به ته زموږ سره اوسي او صرف امريکايان به درځه تحقيق کوي، او کيداي شي وروسته تر لسو ورځو بيرته خپل کور ته راشي، هم داسي اطمینان يې زما کور او فاميل ته ورکړی و چې تر هغه وخته چې زه لدوی سره په توقيف کې يم، زما دفاميل لپاره به داوسيدلو ځاي، او مصرف ورکوي خو دا هرڅه په هغه ځاي پاتي شول . دپادوني وړ ده چې په دغه وخت کې ما د لسو ۱۰مياشتو ويزه درلوده، او دپاکستان دبهرنیو چارو وزارت هم راته رسماً مکتوب را ليږلي و، چې زه تر هغه وخته په پاکستان کې اوسيدلي شم تر څو په افغانستان کې شرائط عادي کيږي، او هم مې دملل متحد هغه مکتوب درلود چې په کې ذکر شوي وو، چې ددي مکتوب لرونکي يو اهم شخصيت دي او دده دشخصيت بايد احترام وشي او څوک ورسره غرض ونکړي، چې مطلب يې پاکستانی مقامات وو .

څه دپاسه دولس بجي وي چي دري موټره دکور مخي ته ودریدل، او راتلونکي لاري يې بندي کړي دخلکو او موټرو، تگ او راتگ يې ودراره، او هغه ژورنالستان يې چي غوښتل يې دغه صحنه وويني او دپاکستان دغه ناروا، او ظالمانه عمل نړۍ، او په تيره بيا مسلمانانو ته وښيي نه پريښودل. ان تردې چي دلدېلو فرصت هم ورته کړل شو، ماته يې دراوتلو امر وکړ.

زه په داسي حال کي له کوره راووتم چي بچيانو مي چيغي وهلي او پاکستاني عسکرو چي داسلام دفاع خپله موخه ښيي ديوه مسلمان ميلمه چي هيڅ جرم نلري هيڅ قانون جواز نه ورکوي، صرف د نامسلمانو دخوشحالولو، او ديوڅو پيسو لپاره کفارو امريکايانو ته ډالۍ کړي، دقران، او اسلام، دود، او عنعني دغيرت، او شهامت، دضيافت، او ميلمه پالني، دملي، او بين المللي، قوانينو داسلامي اخوت درحم، او شفقت په خلاف داسي ناروا جرئت وکړي، په هرصورت له کوره راووتم او حيران وم چي ولي داسي ظلم وشي، اولي څوک نشته چي دداسي ظلمونو مخه ونيسي، هغه دبشر حقوق، او بين المللي قوانين، هغه دديموکراسي او ديپلوماسي حقوق څه شول، په هر صورت له کوره دباندې لږ شيبه ودرول شوم، او ما دکور په طرف خپلو ماشومانو ته د کتلو جرئت نشو کولاي اونه مي دتسلۍ اوازيابپيغام ورکولی شواي. بيا په هغه موټر کي کښېناستم چي ما يې هيڅ کله توقع نه کوله، او دپاکستان له مقاماتو څخه مي چي ځانونه يې زمونږ وروڼه، او خالص مسلمانان معرفي کول، او کله کله خو به يې د مقدس جهاد خبري هم ترخولي ايستلي داسي اميد نه درلود.

زه د منځ په موټر کي سپور کړل شوم چي يو امنيتي موټر مخ ته روان وو او بل يعني دويم تر شا بدرگه کاوه، هغه موټر چي زه په کښي وم دبېخي تورو ښيښو درلودونکي وو چي نه ما څوک ليدلي شواي، او نه زه چاليدلاي شواي، او امنيتي داي ايس اي IS.I کسان هم په دي موټر کي و، چي البته اسلحه ورسره نه وه او نور دوه موټره مسلح کسان و، او ټوله لار په همدې موټر کي موزيک چي ښځو په اردو ژبي سندرو بدرگه کاوه وږ وږ جوړ کړي و، دا ددې لپاره چي ماته څه ازار راکړي ځکه دوي پوهيدل چي دا دشريعت او دين خلاف کار دي او دي ورباندې ځوريري.

په لارکي مي دلمانځه کولو غوښتنه وکړه ځکه چي لمونځ په قضاء کېدو شو، په جواب کي مي واوريدل چي پېښور کي به يې وکړي او په څو کرته مي تکرار کړل گټه يې ونه کړه، او نه يې ماته وخت راکړ چي فرضيت په ځاي کړم او نه يې دوی پروا وکړه .

پېښور ته په رسېدو هغه دفتر ته ننويستل شوم چي ما فکر کاوه چي دپاکستان دخارگري دفتر به وي يعني I S I خو اوس هم مطمئن نه يم چي دا به کوم ځاي وو هلته ددفتر يوې ځانگړي کوټي ته راهنمايي شوم چي دښکلو ميزونو او چوکيو درلودونکي و، او دپاکستان بېرغ، او دجناح عکس هم د ميز پر سر پراته وه، يو پښتون سړي په څرخنده چوکي کي ناست وو يو طرف او بل طرف ته يې دچوکي په گرځولو حرکت کاوه.

دغه سړي چې ميانه قد يې درلود او ږيره يې خريپلې او لوڅ سر و، سپين چکي پاکستاني کلتوري جامي يې په تن وي .مخي ته راغی او ويې وويل، ډير ښه راغلي محترمه زه فلانکی یم، ددغه دفتر مسؤل یم، ته زمونږ سره میلمه یې او داسي میلمه یې چې خوښ مو یې او درباندي خوشحاله هم یو، خو زه نه پوهېدم چې ددې ټکو به څه معنا وه.

او په ذهن کې مې وگرځېدل چې داسې په خپل قول کې صادق دی، خوښ او خوشحاله ځکه شو چې په ښو پیسو ورته خرڅیږم، دوی هغه څوک دی چې انسانان د مالونو په څیر پلوری دلور قیمت مال دهر چا خوښ او پرې خوشحالیږي، که نه انسان خو قیمت نلري، او نه یې څوک پلوري خاصتاً په شلمه، او یوویشتمه پېړۍ کې، خو د پاکستان حکومت دا دظلم او انسان پلورني بازار تر اوسه هم تود او گرم ساتلي دی دمسلمان خرڅول دډالريه بدل رو او جهادبولی .

د پېښور ددفترمسؤل دچاي او ډوډۍ ست وکړ او لمونځ مې هم وکړ وروسته بیا هغه کو ټي ته رهبري شوم کوم چې د دبنديانو یا نظر بندو کسانو لپاره تیاره شوې وه، نسبتاً وضعه ښه وه په خونه کې گاز او برق وو، چې دیخ مخه یې نیوله، او تشناب یې هم درلود، اوبه پریمانه وي، او خوراکونه هم ښه و، دقرانکریم یوه نسخه هم راسره و، کتابچه او قلم مې درلودل او په دروازه کې یو پېره دار (ساتونکی) ولاړ و، چې ما کله څه غوښتل په هغه کې یې مرسته راسره کوله.

نور تحقیق او پوښتنه نه وه، البته یو نفر چې په همدې دفتر کې یې دنده درلودله ډېر ډېر به راته خوپه پښتو ژبه نه پوهېده، زه په اردو نه پوهېدم خو په انگریزي ژبه به مو خبري سره کولې، او ډېر ډېر به یې راته ویل چې څه به کیږي (what will happened) او ما به ځواب یواځې داورکاوه چې الله پوهیږي زه نه پوهیږم.

ددفتر مامورین به راتله سلام او احترام به یې کاوه، خبري به یې نه کولې، خو کله به یې چې ماته کتل نو په سترگو کې به یې اوبښکې رغړیدلې او بیرته به وتل، یو ځلي یو نفر خوني ته راغی چې ډېر زیات احترام یې وکړ، او کرار کرار یې سلگۍ شروع کړي، سلگي یې وار په وار ډېرېدلې، بالاخره په ژړا شو او بیهوشه ولوید، چې بیا نورو نفرو ژر په ځولۍ کې وایست، او لدی نه وروسته بیا بل څوک رانغی دا هغه وخت و، چې وروسته ترڅلورو ساعتونو یې زه امریکایانو ته تسلیم کړم.

دوې شپې په همدغه خونه کې تیري شوي، په دریمه شپه چې تقریباً یولس ۱۱ بجي وي ما دخوب اراده وکړه ناڅاپه دخوني دروازه بیرته شوه او یو سړي خوني ته راغی ميانه قديې و، او وهلي دبرس غوندي ږيره یې درلودله څرنگه جامي یې په تن وي، څنګ ته راته کښېناست، سلام یې واچاوه، دجوړ او ناجوړ پوښتنه یې وکړه، بیا یې وويل: ته خبر یې چې څه کیږي ما ویل نه بیا یې وويل تا ته چا څه ندي ویلي؟ ما ویل نه، هغه وويل چې همدا اوس موږ تا بل ځاي ته بیایو، پنځه دقیقې وخت لري که تشناب ته ځي او یا اودس کوي، زه تشناب ته ولاړم، او نوره مې پوښتنه و نه کړه چې چیري

مې بيايي، ځكه درېنښتيا ځواب اميد مې نه درلود، له پنځو نه تر لسو دقيقو وروسته يې له خوني بهر كړم، او څه نور نفر په ساده جامو كې ولاړ و، دلاسونو ولچك يې په لاسو كې و، يوه توره پټۍ هم ورسره معلومېدله، لاسونو ته يې ولچك راواچول، او توره پټۍ يې په سترگو راوتړله، او دا لومړۍ ځل و چې زما لاسو ته ولچك ولويدل او سترگي مې وتړل شوي، جیبونه يې تلاشي كړل، قرانكريم، يو جیبي ډيجیټل قاموس يا ژباړونكي او څه پیسې وي هغه یې واخیستي، موټر ته یې په تېله تېله وهلو سره وړاندې كړم، او دوي ټول چوپ او غلي و چا خبري نه كولې.

موټر حرکت وکړ، او تر یوه ساعت یا څه کم یو ساعت وروسته مې دچورلکي اواز ترغورو شو، او په زړه کې مې وگرځیدل چې دا به ضرور میدان وي، او چورلکه به دامریکایانو وي، او په همدې وخت کې یو قیمتي ساعت چې پر لاس مې و، په یوه حمله له لاسه خلاص شو بیا مې و نه لید !! او امریکایانو ته هم نه و تسلیم شوی، موټر ورو ورو حرکت کاوه چې چورلکی ته ډېر نږدې شو ودرید، دموټر دروازې خلاصې شوي، او په دوو نفرو یې زه له موټر څخه راکښته کړم، او یو څو گامه وروسته ودرول شوم، تر څه درنګ وروسته په اردو ژبه راته په غوږ کې داسې وویل شوه (خدا حافظ) !!! یعنی خدای ج دی مل شه لکه زه چې دکوم ځای په خوشحاله سفر روان یم دلته مې یقین شو چې امریکایانوته

سپارنه ده .

امریکایانو ته تسلیمي

په همدې مهال چې امریکایانو ته سپارل کیدلم، یو دم خلکو راحمله کړه لکه شرمېنېان چې په گډ حمله وکړي، په لغتو اوسوکانو یې ووېلم، او چیغې یې راباندې وهلې، کالي یې راڅخه کښول، کله به یې په گونډو، کله پرمخې، کله ستوني ستغ، او کله به پر اړخ غورځول، په چاگوگانو یې کالي راباندې څیرل، په همدې حال کې مې له سترگو څخه هم هغه توره پټه بیرته شوه، سترگي مې وغړولې و مې لیدل چې یوې خوا ته پاکستاني بې ننگه فوجي عسکر په نظامي دود صف ولاړ وه، او بلې خوا ته امریکایان څو تنه صف وه، او ډېر پاکستاني موټرونه چې یو پکښې دجنرال موټر ولاړ و چې پر پلیټ یې دجنرال نظامي سمبول و، او زما تماشا یې کول، چې امریکایانو سربېره پردي چې وهي او ټکوي مې برېنډ هم کړم، او داسلام دسپېڅلي دین دننگ او ناموس ساتندویانو په مړو سترگو ورته کتل، او پټه خوله ولاړ وه، او دتسلیمي لپاره یې تشریفاتي مراسم برابر کړي وه.

دا هغه صحنه ده چې په قبر کې به مې هم هیږه نشي، دا چې زه قاتل نه وم، غل نه وم، هیڅ قانوني جرم مې نه درلود، که پاکستان (مجبورستان) دي ته مجبور وای چې هر وروڼه خپل دکور منل شوي

میلمه، نامسلمانو ته تسلیم کړې، دا به مور بخښلي واي، هیر کړي به مو واي، خو دومره یې کولای شوای چې امریکایانو ته یې ویلي واي چې اقله زموږ په حضور کې داسې بد سلوکې ونکړي، لکه دوي چې لیدل او په مړو سترگو یې ورته کتل.

امریکايي وحشي، متعصبو او بي رحمه عسکرو په همداسې حالت کې چې جامي مي په تن نه وي کښولم، او الوتکي ته یې پورته کړم، لاسونه او پښي یې راته په ځنځیرونو کلک وتړل، او سترگي یې راپلستر کړې، او یوه بده کرغیرنه توره کڅوړه یې په سر راواغوستله، سرونه یې په غاړه پوری پلستر کړې، او دچورلکي په منځ کې یې په تخت پوري بیا په ځنځیرونو وتړل، ساه مي بنده شوه، رغ مي ترخوله نه خوت، او کله چې به مي له ډېر تکلیف او نفس تنگی څخه غیر اختیاري لږ حرکت هم کاوه، د کلکي لغتي گوډار به می خواړه، خو داگوزار راته هیڅ هم نه معلومیده، او دا هغه حالت و، چې ډېر ځله به مي په زړه کې گرځیدل، چې همدا به ځنګدن وي، او په دي مي تسلي کوله چې گوندي په هم دي حالت کې مي له بدنه روح جلا شي، او دراتلونکي بي عزتیو او تکالیفو څخه به خلاص شم، خو زما دا هیلې په ناهیلې بدلي شوي.

هم داسې کش مکش، وهل، چیغې وي، او زما هم دغه حالت وو، خدای (ج) عالم دي چې څومره وخت به تیر شوي وي، چې یو ځای چورلکه ښکته شوه، او ما به په زړه کې تصور کاوه چې گوندي تردې حالت څه هوسا شم، خو وحشي ځناورو بیا هم په داسې بي رحمۍ کښولم، او تر چورلکي لاندي یې وغورځولم، او هلته نور عسکر هم ورسره ملګري شول، او تقریباً یو ساعت به یې همداسې لوبه راباندي کوله، چې اخر څلور پنځه نفره سربېره راباندي ناست و، او خپل مجلس یې کاوه!!! لکه په یوه ډبره یا لرګی چې ناست و، او زه به همیش دمرګ په انتظار وم، چې کله به می ساه خپژۍ، او کله به عزرائیل چمبي راباندي ايردي، اي پاکستانه!

تقریباً دوه ساعته دلته وم او بیایې کش کړم، او یوې بلي چورلکي ته یې پورته کړم، چې نسبتاً هغه مخکې او دتیرې چورلکي حالتونو ته هوسا و، داوسپني په چوکۍ یې تینګ وتړل، خو وهل نه و، تر لږ تګ تقریباً شل تر پنځوشتو دقیقو وروسته کښته شوه، او بیرته همدغسې یې کش کړم، تر ښه ډبره حده او بیایې پر پښو ودرولم، چې دډېرو الوتکو او خلکو اواز مي تر غوږو کیده، او دیوه ترجمان په واسطه راته وویل شو، چې پښه کښته کړه، پښه مي کښته کړه، زیني وي، په دا راز زینو کې شپږ پوره کښته کړل شوم، او هلته یې هغه توره کڅوړه له سره راڅخه وکښله، او سترگي مي وغړولي ومي لیدل چې څو امریکايي عسکر مي مخ او شا اودواړو خواوو ته ولاړ دي، او چپ طرف ته مي وکتل چې قفس غوندي ځای و، او انسانان پکښي پراته دي، لاسونه پښي یې را خلاص کړې، یو کوچني حمام و، هلته یې رهبري کړم چې ځان پرېمېنځم، ځان مي نشوای پرېمینځلای، لاسونو مي کار نه کاوه، بي حسه وه، خو بیا هم اوبو ته ودریدلم، ځان مي لوندکړ، او بیایې یوه دریشي راکړه چې

وامي غوستله، او هم دلته يوي کوچنی کوتي ته رهبري شوم چې نيمه قفس غوندي وه، تقريباً يو متر يې براو دوه متره اوږدوالي يې درلود، کمود او داوبو ځاي هم دلته موجود و، نور هيڅ پکښې نه وه، يواځې داوسپنۍ جال او ديوالونه و، او راته وويل شول که ویده کيرې نو ویده شه، خو دويده کېدو لپاره هيڅ نه و، او زه په تحير کې وم شاه و خوا مي کتل نه پوهېدم چې چېرته يم، او څه به راسره کيرې، وينس او که ویده يم، دا حقيقت دي، که يې په خوب کې وينم.

په کښتۍ کې حالات

يو عسکر دخوني مخ ته ولاړ و، چې کله ښه ځير شوم، نو دا يو بيخي بند ځاي و، يواځې دري نوري کوچني کوتي وي، او يو ددوا ځاي و، چې موظف نرس به هميشه ورسره ناست و، يوه دروازه يې درلودله چې واشرونو چاپېره کړي وه، او د اوبو مقاومت يې هم درلود، دلته پوه شوم چې دا به هم هغه کښتۍ وي چې دوي يې دافغانستان دجنگ لپاره استعمالوي، او موږ يې لاندي په شپږم پور کې وو، خو بيايې دسهار، ماښام په حرکتونو او د ماشينونو په لور ږغ چې کله به يې حرکت کاوه مطمئن شوم، چې دا هم هغه کښتۍ ده.

سر بېره پردې چې ډير سخت وېرېدم، او ډير لږ مي سترگو ته حرکت ورکاوه، او ژبه خو مي په تالو پوري وچه وه، خو بيا هم دځينو شيانو سوچ مې په مغزو کې گرځيده، چې طرف ته کوته څه غټه معلومېده، او بنديان هم پکښې معلوميدل، دا مې درک کړه چې ځيني وروڼه به هم دلته وي، سهار د ډوډي په ورکولو ټول ولټيدل او پوه شولو، چې يو بل ورور هم راغلي دي، خبرې مو نشوای کولاي، يواځې مو سره ليدلای شوای، هغه په داسې طريقه چې يو يو به د ډوډي په پلمه دکوتي له کونجه په غلا راته کتل، او ما به هم ورته کتل، وروسته تر دوو ورځو راته معلومه شوه چې ملا فاضل محمد، نورالله (نوري) صاحب، برهان، وثيق صاحب او غلام روحاني هم دلته دي، خو بياهم ونه توانيدو چې خبرې سره وکړو.

د سبا په را رسېدو سره دڅنگ راسته طرف خوني ته يواځې دولچکو په استخدام يووړل شوم، او دتحقيق لومړۍ مرحله شروع شوه، ټولي گوتي ولگول شوي، ورغوي او خبرې مخ او شا او دواړه طرفو عکاسي وشوي، او بيوگرافي وليکل شوه، نوري پوښتني و نه شوي، بېرته هغه خوني يا قفس ته بوتلای شوم چې مخکې پکښې وم، ومي موندل چې څه شيان په کښې زيات شوي دي، لکه دمریضانو يو کوربچه (توشک)، يو توس، په پلاستکي سپينو قابو کې خوراک راغلی و، چې پکښې يوه هگي او څه نيم پوخته وريجي وي، د ډوډۍ مي لږ ځکه وکړل، او بېرته مي قابونه عسکر ته وسپارل، وروسته

مي دڅه استراحت تكل وكړ، خو وروسته له لږ استراحت چې خوب وړی وم، دعسكر په ژغ او دولچكو په شرنگ وينش شوم، او بيرته هغه دتحقيق خوني ته يووړل شوم.

دتحقيق په دويمه مرحله كې لږ پوښتني وي، چې دشيخ اسامه او ملا محمدعمر په هكله وي، چيري دي؟ څنگه دي؟ چيري و ؟ او څنگه و ؟ او عام طور دطالبانو دچارواكو په اړه چې څنگه شول؟ او چيري ولاړل؟ او يوه پوښتنه چې ډېره مختصره وه هغه د كال ۲۰۰۱ دسپتمبرد ۱۱ واقعي پوښتنه وه، چې ته به علم نه پرې لري؟ يا به دي څه نه وي اوريدلي؟ البته دا هغه مقصودي پوښتني وي، چې لومړی واريې دوي په لټه كې و، او غوښتل يې چې ورباندي پوه شي، كه څه هم دوي په دې سره ښه پوه و، چې په داسي واقعاتو كې دده لاس نه و، او علم يې هم ورباندي نشته او تر اوسه پوري هم شايد څوك پوه نه وي، چې څه وشول او چا وكړل او د چا لاس پكښي و، په زرگونو خلك بي عزته شول، په زرگونو مسلمانان شهيدان شول او په زرگونو مسلمانان بنديان شول، تر اوسه هم دغه لړۍ روانه ده، خو ددې پيښې يو ريښتني عامل هم محكمي ته وړاندې نه شو. او دامريكا ملت ته هم دقناعت وړ جواب ورنكړل شو، يواځې بي مفهومه هوايي تهمتونه او بي قانونه سلوك او معامله تر سره كيږي، دتروريست نوم دامريكايانو لپاره يو ښه فولادي سوک دی، هرڅوك چې وغواړی غاښونه يې ورته مات كړي، په دغه سوک يې وهي چې اوس دغه عادت نورودېرو مملكتوته هم پراخه شوی دي، ټول نيول، خوشي كول، تحقيقات او ... روان دي.

څلور پنځه ورځي ورځني تحقيق يو ځل، دوه ځل كيده، اړين سوالونه كيدل، خو ښه خبره زما لپاره داوه چې په دې پنځو ورځي كښي وهل نه وو او شديد تهديد او سزا هم نده راکړل شوې، خو تبعاً په داسي تنگ ځاي كې دژوند له اړتياوو پرته ژوند اسانه نه دی .

پس له پنځو يا شپږو ورځو بيا هم دسهار له ناشتي ياناری وروسته څر رنگ يونيفورم راكول شو اوراته وويل شو چې زور يونيفورم په نوي تبديل كړم، او تر بدليدو لږ وروسته انتقال شروع شو، چې لومړی يې دچپه طرف دخوني وروڼه انتقال كړل، لاسونه او پښي مو په پلاستيكي تسمو وتړل شول او په سرونو سپيني خلطي را واغوستلی شوې او لدې سره جوخت دخلطو خولي دبنديانو په غاړو پوری پلستر شوي، په هم داسي ترتيب سره اخري نوبت ماته ورسيد، زما يې هم لاسونه او پښي محكم راوتړل او سپينه خلطه يې په سر راواغوستله او دلاندي شپږم پور څخه يې بيرته دكښتۍ سرته راوړم او له هغه وروڼو سره يې يو ځاي كښېنولم چې ترما يې مخكې يې را ايستلي وو، پنځه افغانان چې ما يې نومونه مخكې ياد كړل، دوه عرب او يو امريكايي مسلمان و، او نهم يې زه وم، دياډوني وړ ده چې زما او دنورو وروڼو په يونيفورم كې فرق يواځې په رنگ كې وو، زما يونيفورم څر او ددوي ابي يا اسماني رنگه وه.

تر ډېره دكښتۍ پر سر پټي سترگي او كلک ترلي ناست او پراته وو، چا به اوبه غوښتي چا به دلاس او پښو له دردو فرياد كاوه، چا به چيغي وهلي چي دخداي لپاره ساه مي بنده شوه مړ كيږم، نفس مي وخوت، خو څوك مو پيدا نكړل چي درد مو دوا كړي، يا اوبه راكړي، اويا دانسانيت خبره راسره وكړي، يواځې دعسكرو چيغي ناري چي په انگريزي ژبه به يې وهلي (and stop movement shut up). خبري مه كوي، او حركت ودروي، او دچورلكو اوازونه ترغورو كېدل، دوه، دري ساعته هم دغه حالت و، او بيا په هلي كوپتركي وتړل شولو او يوه بل ځاي ته انتقال شوو، چي تقريباً ۲۵ دقيقې به چورلكي مزل كړي وي.

دهلي كوپتر څخه كښته كړل شولو او هلته په يوه ځمكه وغورځول شوو، چي خاوره اومت وه او شاوخوا عسكرو ولاړ وه، كله به يې په لغتو وهلو او كله به په سرو او لاسونو او په پښو راختل، زمونږ لاسونه شاته تړلي وه او ځيني عسكرو به دعسكري سختو بوتو په تليو زمونږ دلاسونو گوتي په ځمكي پورې موبښلي، چي سخت به يې خوړولو!!!

په همدغه حالت كې ما خپل وروڼه وليدل او دټولو ورونو هم داسي حال وو، دا ځكه چي يو امريكايي جنرال غوښتل ما وويني، هغه خطه يې له سره راڅخه پورته كړه او بې له كوم سوال او جواب نه يې زه وكتلم او بيرته يې خطه په سر راواغوستله، تقريباً دوه دري ساعته همدلته انتظار وو، نه لمونځ اونه دڅښلو اوبه وي، اودس خو لا پر لويه لاره پريږده او نه مو په اشاره سره لمونځ كولاي شوي، ځكه په مجرد حركت سره به مو دلغتي سخت گوزار ته ځان اماده كاوه، څو يې دخالي چاي جواب لپاره ولاړ كړو چي هغه مو څه لږ دمه راته جوړه كړله څو ځلي الوتكي كښيناستي او پورته شولي، بالاخره دڅپي په شروع كيدلو سره، يوه الوتكه كښيناسته او مونږ ته ډېره نږدي راغله او مونږ يې ور پورته كړو.

دالوتكي انتقال د پل صراط يوه لاره او دځنكدن يوه صحنه وه، چي زه يې اوس هم نشم تصور كولاي او هميشه به په گوانتانامو كې دي ته انديښمن وم، كچيري بيا مو انتقالوي څنگه به يو او څنگه به مو انتقال كړي.

په الوتكه كې يې كلک په پښو او سينه باندي وتړلو او پلنې پټۍ يې په ورنونو او پر سينه راواړولي او تينگي يې د الوتكي په نورو برخو پوري محكمي كړلې، چي مونږ نيمه پراته او نيمه ناست وو، نه سم ځملاستلی شواى او نه كښيناستلاي شوي او دملا هډوكو به مودومره سخت درد كاوه، چي بيخي مو طاقت نشو كولاي، خو بې له صبره مو بله لار نه درلودله، كله به مو يو، او بل ته تكيه وركوله، خو دبي رحمو عسكرو دلغتو په گزار به بيرته سره جلاكيډو. كه به څوك دچاي جواب نه هرڅومره په عذاب هم شو نو چا به يې ږغ نه اورېده او ترجمان هم نه و، او كه به وو نو ږغ به يې نه كاوه او دعسكرو سره په ژبه هم ټول نه پوهيدل او كه به پوهيدل نو له ويري به يې ږغ نه كاوه، نه اوبه او نه

پوښتنه او په ډېر تکلیف به مو ساه ایستله، خو که چیرې به یو کوچني سوري هم پیدا شو او تازه هوا به مو خولي ته راغله نو دا به موږ ته لوي غنیمت و، په لاري دوه ځله الوتکه کوزه شوه او بیایې پرواز وکړ تر ډېر وخت وروسته یو ځای کښیناسته دا دېگرام هوایی ډگر و .

بگرام ته رسېدل

زه عسکرو د الوتکې له رسېدو خلاص کړم، دالوتکې لاندې په سیمنتو یې په ډېره بې رحمې وغورځولم، څو تنو عسکرو ناري وهلي او په انگریزي ژبه به یې ویل:

(This is the big one) یعنې دغه یې لوی دی او دلغټو، سوکانو په وهلو یې شروع وکړه، ځینې دکنډاغونو گوزار مي هم محسوساوه، جامي مي له تنه جلا شوي، یوازې مي هغه خلطه په سرکې وه او ولچک او بېړۍ مي په پښو او لاسوکي وي، تازه واوره اوریدلې وه، له یوساعت وهلو وروسته یې برېښ هغي واورې ته وغورځولم، امریکایي عسکرو نارینه و او ښځو به غزلي ویلي، کله به یې لوبي راباندې کولې او دشعرونو یوه ټوټه زما تر اوسه په ذهن کې ده، چې ډېره به یې تکراروله، ((امریکا دعدل او انصاف کور دي او دعدل او انصاف طرفداره ده، د هر چا لپاره عدل غواړي،)) ځکه دوی دځان لپاره له مسلمانانو سره داسې وحشي سلوک او بې رحم عمل عدل او انصاف باله، نو ځکه به یې دا شعر مکرر وایه، که نه داسې عمل په هیڅ قانون کې عدل نه بلل کیږي، او نه دغسې وحشي اعمال څوک تایېده وي، ډېره سخته یخني وه، هیڅ طاقت مي نشو کولای او له ډېره شدید یخه به مي بې له اختیاره بدن ریریدېده او دوی به چېغې راباندې وهلي چې حرکت مه کوه او حرکت ودر وه (stop) movement او دحرکت دریدل کله هم زما په اختیار کې نه و، بالاخره وروسته تردرې، څلور ساعته دسخت یخ له امله بې هوښه شوم او نور په ځان نه يم پوهیدلي، کله چې په هوښ راغلم او سترگې مي وغړولي، په یوه لویه خونه کې وم چې دلمر وړانګې پکښې ځلیدلي، تقریباً دورځي ۹ یا ۱۰ بجې به وي خو بیا مي بدن دومره سخت درد کاوه چې هیڅ مي طاقت نشوای کولای او نه یې زما بدن برداشت کولای شوای.

مخ ته مي نظر وکړ چې دوه لوي عسکر چې توري کڅوړې یې په سرواغوستي دي، دښپانه غونډي دوه لوي ډانگونه یې په لاسونو کې دي او زما طرف ته دگوزار په انتظار ولاړ دي او چپه او راسته طرفته مي دوه نور ددیوانو غونډي تورحبشي عسکر چې بې حده لوی پښ او په غوښو سیڅلي و، لویې لویې توري شونډې لکه دغټو اوبښانو تیار لکه دنکلونو دیوان ولاړ وه، او توپنچې یې په لاسونوکې وي او زما سرته یې نیولي وي، اودوه نورو عسکرو بیا شل ډزی توپک په سر رانېولی و او ټولو په یوه لور اواز دري شیان پوښتل

چیري دی اسامه؟

Where is osama

او چیري دی ملا محمد عمر؟

Where is mulla omor

او تا دنیویارک او واشنگتن په پېښو کې څه وکړل؟

Washington what did you do in Newyork and

او زه ددوي په مابین کې برېښد پروت ومه، څه عدل او انصاف دی، خو څومره چې دوي چيغي او ناري راباندې وهلي ما دځواب طاقت نه درلود او نه مي خوله بنورولاي شوه ځکه غاښونه او ژامي مي يخي وي او ژبه مي په تالو پوري ټينگه نښتي وه، خو يواځې به مي دا درک کولاي شو چې اوس وخت دوهلو او د وژلو دی، مرگ ته مي ډېره بېره کوله، له ډېره سخته عذابه او له تحقيري سلوکه، الله (ج) دي يې په نافرمانۍ کې نه شميري، کله چې دوي پوه شول، چې خبري نشي کولاي او د ځواب طاقت نلري، څو شېبې يې پرېښودلم او بيايي يوه شنه اسماني رنگه دريشي راواغوستله، چې له سره ترنوکانو پوري يوه ټيکه وه او دوو عسکرو کش کړم او په يوه نړېدلي خرابه کې يې وغورځولم، چې ډېره يخه وه او بې له دغو جامو بل څه نه و دويم ځل بيا بيهوشه شوي وم او کله چې مي سترگي وغړولې په يوه برسته کې پېچلي وم لکه مري، سر او پښي مي ټول په دغه برستن کې پټ و ځان ته مي لږ حرکت ورکړ، لاس او پښي مي ټينگ ترلي و او په ډېر تکليف مي سر تر برستن و وېست، شاوخوا مي سترگي وغړولي يواځې کوچنې نړېدلي کوټه وه، دروازه يې نه درلوده او امريکايي عسکره په دروازه کې ناسته وه، عسکره امريکايي ښځه وه نژدې راغله، په نرمه لهجه يې وويل: څنگه يې او څه ته ضرورت لري، دالومړۍ ځل و، چې ما له امريکايي عسکرو انساني ډوله رغ واوريد، بيا هم مي دځواب توان نه درلود، خو دي ښځې بيا هم خبره تکرار کړه چې په انگرېزي پوهيږي؟ او بيا هم ما ژبه نشوای خوځولاي او عسکره بېرته دروازي ته ولاړه او پرخپله چوکي کښيناوتله، تر ډېره حده مي فکر کاوه چې دا به گوانتانامو جزيره وي، او اوس به زه هلته يم او دا مي يقين و خو کله چې مي دخوني ديوالوته نظر وکړ ډېر زاړه و او په پښتو ژبه دطالبانو يادگارونه پرې ليکلي و او ديادگارو سره تاريخونه هم ليکل شوي و، بېرته مي دا يقين شو، چې دا گوانتانامو نه، بلکې افغانستان دی خو بيا هم نه پوهيدم چې په افغانستان کې کم ځاي دي، مازديگر وو، دټولي ورځي لمونځونه مي په نس خورلي و او تر اوسه زما په اند يوه ورځ او شپه تيره شوي، ډوډۍ يا اوبه مي نه دي ځکلي او بيهوشۍ خولا خوب راپوره کړي وو، ټولو هډوکو مي ډېر سخت درد کاوه، سر او وږي

مي عسکرو په وهلو کي رامات کړي و او بدن مخ مي په وينو لړلي وو او په ډېر حيرت کي وم، چې نوربه څه کيږي او دابه مي ډېر ويل يا الله ته راڅخه راضي شي، ته نور وروڼه په خپل حفاظت کي وساته او بل هيڅ مسلمان زموږ په رنگ ذليل امتحان کي مه واقع کوه، خاصتاً علماء کرام او نور معزز وروڼه ځکه ددوی بې عزتي دتوله مسلمانانو بې عزتي ده، اي ربه! ته دافغانستان دمظلوم ولس په حال ورحميره او خپل ددين حفاظت دخپل دنصرت په نازلولو سره وکړه، او داسي الفاظ به مي دهري سختي په ځاي خولي ته راتله، الله (ج) دي قبول کړي.

ماښام شو تياره خپره شوه، دبرقي ماشين ژغ مي ترغوږو شو او يو گروپ دخرابي دروازی له مخ سره روښانه شو، خونه يې روښانه کړه، ژبه مي لږ وښوریده او موظف عسکري ته می په ټيټ اواز وويل:

((can you help me يعني کمک راسره کولي شي؟ او هغي په جواب کي راته وويل: what do you need)) څه ضرورت لري؟ ما دلمانځه د ادا کولو اجازه وغوښته او اجازه يې راته راکړه، لاسوته مي حرکت ورکړ، په تړلي لاسو مي تيمم وواهه او په ناستو مي لمانځه ته شروع وکړه. ما لا لمونځ نه وو سرته رسولي چې دوه نفره خوني ته راننوتل او دخوني په کونج کي کښيناوتل ما لمونځ ادا کړ ډېر وپريدلم چې اوس مي له لمانځه څخه کش نه کړي، خو بيا هم خداي ج رحم وکړ.

په بگرام کي دتحقيق مرحله

له لمانځه وروسته مي مخ دوي ته واړاوه يونفر په عسکري او بل په ملکي جامه کي ناست دي، راته ويی ويل: چې څنگه يې؟ خو په فارسي ژبه سره، چې هغه نفر چې په ملکي جامه کي وه فارسي ژبی و او ژبه او لهجه يې ابراني لهجی ته ورته وه، نيمه بريده يې درلوده، ټيټه ونه او غنم رنگه سري و، دغه سري اصلاً امريکايي و، خو په ايران کي لوي شوي و، فريد (Freed) يې نوم و. او هغه بل تور غټ سري امريکايي غوند ي ښکاریده، والله اعلم.

دي دوو نفرو راڅخه وپوښتل صحت دي څنگه دی؟ ډوډی دی خوړلي ده؟ يخ خو به دي نه وي شوي؟ ما به ورته ويل الحمدلله او بس نه مي د واقعاتو شکايت کاوه او نه مي څه غوښتل، دبدن اومخ ويني مي دوي ليدلي وروسته يې پوښتني شروع کړي چې ډېري پوښتني يې په اسامه او ملا محمد عمر متمرکزي وي، څرنگه چې زه دهغوی له مرگ او ژوند څخه خبر نه وم، تبعاً جوابونه منفي و، دي منفي جوابونو ددوي دمخونو رنگونه بدل کړل او له اثارو څخه يې غصه او قهر معلومیده او خبری به يې وار په وار سختولي او تهديدونه يې وړاندي کول، خو زما سره بيا هغه ځواب و، او بس

شپږ ورځې تیري شوي، ما ډوډۍ نه ده خوړلي، ځکه چې عسکري ساتل شوي دکلونو وروسته خواړه خومي یو زړه ته نه کیده اوبل په دي هم نه پوهیدم چې حلال به وي او که نه، دشیږو ورځو وروسته مي نیمه افغاني ډوډۍ دمحقق له لاري پیدا کړه، دیو گیلایس چای سره، او بیا وروسته به یې هره ورځ یوه یوه افغاني ډوډي راکوله، قریب تر یوې میاشتي پوري په همدغه خرابه کې وم او موظف عسکروته امر شوي وو، چې خوب ته مې پري نه ږدي تقریباً تر شلو ورځو پوري همدا حالت و، لاسونه او پښې مې ټینګ تړلي و، نه د ډوډۍ په وخت او نه دبل ضرورت لپاره خلاصیدل، همدغه دوه محققین به هره ورځ راتلل، او پوښتني به یې راڅخه کولي، دبې خوبۍ لري دوام درلود، یواځې وم، نه مې څوک لیدل او نه مې څه اوریدل تر شلو شپو او ورځو وروسته مې یو وړوکی قرانکریم وموند، چې هغه ایراني ژبي محقق راته راوړ.

له هغه سره مصروف شوم، نو بیا هم ډېره یخني وه او کله خو به مو توس هم پرځان نشوای برابر ولای، ځکه لاسونه مې ټینګ تړلي و.

یوه ورځ سهار وختي، تقریباً دکال ۲۰۰۲ دجنوري ۲۴ یا پنځه ویشتمه سهار و، او داتو یا نهو بجو وخت و، چې ناڅاپه یوبل بندي زما دغه کوټي ته راوستل شو، بل راوستل سو تقریباً شپږ کسه راغلل او ټول مضبوط تړلي و او په سروبي توري برنکلاوي خولي اغوستي وي، یواځې به یې دوي سترگي دبرنکولا له سوریو معلومیدي، دخوني په کنجونو کې سره کښېنول شو او یو دوه عربي ژبي محققین هم ورسره راغلل او په عربي ژبه یې ټولوته وویل: پام خبري ونکړئ، دروازي ته یې یوه لویه تخته کښېښودله او دوه عسکر مسلح دننه په کوټه کې د تختي شاته کښیناستل، یو ساعت چوپتیاوه، خو دا چوپتیا دخبرو په کولو سره ماته شوه، خبري شروع شوي او دیوه او بل پوښتنه وشوه، زه بیا هم چوپ وم، خو عسکرو چې څومره ویل چې خبري مه کوي، دومره خبري زیاتیدلي او عسکرو هم په لوړ اواز څه نه ویل، بالاخره هغه عربي ژبي محقق راغی کوشش یې وکړ چې خلک غلي کړي، خو ونه شول، ما ته هم یو عرب ورور ویل ته ضعیف نه یې؟ ما ورته وېل بلي، بیا دغو شپږو ورونو ټولو خبري راسره وکړي او ځانونه یې راته معرفي کړل او ما ته یې تسلي راکوله، په هغوي کې دغه شپږ نفره وه، سالم سقر، سلمان دیمن، شیخ فیض دکویټ، ثمیر دالجزائر، طارق چې اصلاً دالجزائر و خو دانگلستان تابعیت یې درلود، محمد قاسم (حلیمي) دافغانستان و، خبري ځکه شروع شوي چې مونږ هم دلته له چا څخه دغلا په ډول پټ کړل شوي وو او دوي نه غوښتل چې په مونږ څوک خبر شي او موږ په زړ وړتیا سره خبري ځکه کولي چې مونږ پوهیدلو چې دوي اوس څه نشي ویلاي، مونږ به هر کړۍ پوښتنه کوله، چې ولي په موږ پسې دروازه بنده ده؟ ولي موږ ټول په یوه خرابه کې یو؟ په

جواب کې به هغوي ويل: چې دلته بېخي بد خلك راځي كه تاسي وويني وژني مو، نو ځكه مو دلته پټ ساتلي ياست چې هغه مو ونه وينې، خو مونږ پوهيدلو چې دروغ وايي، او خبره بله ده.

ترمازيگره پوري هم دلته وو، بېرته يې سپر واړه نفر بوتلل او زه يواځې پاته شوم، خو دغه ورځ ما ته تر نورو ټولو هغو ورځو دخوشحالي ورځ وه، چې زه پكې نيول شوي وم.

شپه تيره شوه، په سبا بيا هم هغه سپر نفر راوستل شول، زه ډېر خوشحاله شوم، ښه راغلاست مي ورته ووايه او وروسته مي ځيني پوښتنه وكړه، چې تيره ورځ څه پېښه وه؟ ځكه دغه ورونو دنورو بنديانو سره يو ځاي ژوند كاوه، هغوي راته وويل: چې تيره ورځ د سره صليب استازي راغلي و، خطونه يې ټولول چې موږ او تاسي يې له هغوي څخه پټ كړي يو او نن بيا هغه نفر راځي، خو امريكايان نه غواړي چې دسره صليب استازي زموږ سره وويني او زموږ په دغه كوټه ياخونه كې دساتلو غرض هم دادي نور نو مونږ نه پوهيدلو چې ولي يې موږ دسره صليب له كميتي څخه پټ ساتلو، تر مازديگره مو ښه مجلس سره وكړ، په همدې دوو ورځو كې ډوډۍ كافي راكوله شوه، دا لومړۍ ورځ وه چې دنيولو وروسته زه په نس موږ شوم او خبري مي هم وكړي او حلېمي صاحب مي هم په دغه ورځ وپېژنده، هغه وخت چې خپل مخ يې راته ښكاره كړ، مازديگر شو بېرته يې نفر خپلو ځايونو ته بوتلل، زه او خپل خراب ديوالونه پاتې شولو، دخرابي دروازه هم باده مخامخ وه، ديخ زور پرې رسېده، دخوني په منځ كې به يخ باد لگېده، په ديوالو به يې ښه انعكاس كاوه.

دوي ورځي وروسته يې لاندي منزل بلي خوني ته بوتلم او هلته حلېمي صاحب او سالم سقر هم و، موږ خبري سره كولي، دسالم ورور قصه مي تر اوسه په غوږو كې ده، چې داوښكو په ډكو سترگو به يې راته كوله، ويل: دويل يوه كوچنۍ لور مي وه چې تازه پر خبرو راغلي وه، دكندهار په ښار كې مونږ دپنا ځاي نه درلود، كله يو ځاي او كله بل ځاي به له بمبار څخه تېښتېدلو، يو سهار وختي ډېر سخت يخ و، او دي ماشومي به په ژړا ژړا ويل: (ابي برد) يعني پلاره يخ دي، او ما هيڅ نشول كولاى او دي ماشومي به بيا هم دغه تکراروله ما او موږ به يې سم ورسره ژړل، ده ويل: ميرمنه مي ښيرازه وه، دانتقال په وخت كې به ډېر په تكليف وه، ښار نه وو نيول شوي ما خپل بچيان چمن ته ورسول، زما ښځه او نوري عربي ښځي راسره وي، كله چې تر افغانستان وتلي نو د افغانستان خاوره يې په پلونو پوري تړله، ما ځيني پوښتنه وكړه، چې پر دې څه كوي؟ هغوي ويل: بيا به موږ

افغانستان ووينو او كه نه، د افغانستان مقدسه خاوره دجهاد خاوره ده او دالله (ج) ددين دنافذيدو يوازني پاتي ځاي دى، خو دي دهغو بچيانو په احوال ناخبره و، چې پاکستان به ورسره څه كړي وي. دري ورځي مونږ دري واړه سره يو ځاي وو، په اخره ورځ يوه بل ځاي ته انتقال شولو، شپه شوه حليمي صاحب يې تحقيق ته بوت، دماسخوتن لمونځ مو وكړ، وروسته عسکر راغلل ويل يې چې تاسو لاندي بيايو، يعني زه او سالم چې كله لاندي بوتلل شولو نور وروڼه موهم ولېدل چې لاسونه اوپښى يې تينگ ورتړل دانتقال غوندي ښكارېدل

قريب شل بنديان كښينول شوي دي، لاسونه او پښي يې ښي كلکې تړلې وې توري لوغړني كڅوني يې په سرونو وراغوندي، چې دا علامه دانتقال وه، چې چيرته به يې انتقالوي والله اعلم .

سهار شو لمونځ مو وكړ او غوښتل مو چې يو گړى دمه وكړو، خو دمې ته پرې نه ښودل شولو او دتحقيق مرحله شروع شوه، لومړى عرب وروڼه تحقيق ته بوتلل شو، كه څه هم زه په دغه ورځ تحقيق ته يو نه تلل شوم، خو دنورو وروڼو په بېولوکي مو ډېري ستونزي درلودلې، تحقيق ته بيول ډېر سخت او تحقير اميزه وه، مثلاً كله چې به يې يو نفر تحقيق ته بيوه نو عسکر به دروازې له خوا راغلل، ولچک او بيري به يې په لاسو کې وه او په زوره زوره به يې ناري کړى ځى پاي ته ولاړ شى، د خيمي ټول وروڼه به پاي ته ولاړل او نور عسکر به دپاي لخوا دسيمي خاردار شاه ته مسلح ودرېدل او دټوپکو خولي به يې دبنديانو طرفته نيولي وي او بنديان مکلف وچې پرزنگونو ودريري او لاسونه شاته ونيسي، او هغه نفر چې تحقيق ته بيول کيدل مکلف و، چې پرمخي ځان په خټو او خاورو کې وغورځوي، لاسونه پر ملا سربېره تړلو ته آماده کړي، او پښي به يې جفتي نيولي وي، عسکرو به دروازه خلاصوله، په ډېر تلوار به داخلېدل دسړي پر سر او پښو به كښينا ستل او لاسونه به يې شا ته ورتړل، پښي به يې ورته تړلې، توره لوغړنه خلطه به يې په سر وراغوستله او بيا به يې ويسته او دروازه به يې تړله، وروسته به هغه نورو بنديانو ته اجازه ورکول كیده چې خپلو ځايونو ته ورشي، همداسي به شپه او ورځ كيدل، شپي او ورځي به سړي ارام نشواى كولاى، په تيره چې به هغه نرى وچكى بى حيا ښځه وه چې ډيرتيزاووچ اوازي درلودى اوديرى سختى چغى به يې وهلى، تحقيق ته په بېولوکي يوه بله لويه ستونزه دا وه، چې ډېرو متعصبه عسکرو به خلك ډېر په تكليف كښول، لاسونه به يې شاته كښوله اوسر به يې مځكي ته كښي كښي، زور به يې پرې كاوه پرخمكه به يې كشاوه او دسپيو په غپا به يې بدرگه كاوه، ډېر ځله خو زما دزنګنو غوښي په ځمكه تللي او هغه تينگ پتلون به دمځكي دكښولو په وخت کې سوري سوري شو، او كله به يې سرونه له ديوالو او دروازو سره راجنگول، په داسي وخت کې چې موږ به هيڅ نه ليدل، سترګى به موتينګى تړلى وى او ځانونه مو هم ددوي په اختيار کې وو، سهار شو دسره صليب مامورين راغلل او غوښتل يې چې مرکه راسره

وکړي او د احوال معلومات راڅخه وکړي او په عين حال کې يې غوښتل زموږ بيوگرافي ياپېژنه له ځان سره راجستر کړي، سپيني فورمي يې راکړي چې کورونو ته خطونه وليکو، دسره صليب يوه مامور دسيمي خاردار هغه بل طرفته راسره ودرېده، او دنيولو او وروسته دسلوک پوښتني يې راڅخه کولي، خو موږ تر ډېره شک کاوه چې دا به هم دامريکايانو يوه استخباراتي څانگه وي، ډېر به موزره نشوای ورته تشولاي او خبري به مو په ډېر احتياط ورسره کولي، لکه تقريباً دمحققينو سره، خو بيا هم خبري ساده او بي سامه وي، دخطونو ليږل او رارسيدل به مو دځان لپاره غنيمت باله، تر ډېره حده خو به موږ دسره صليب ناوسي احساسوله او دبلي خوا مو دامريکايانو له غروره او تکبره پرسيدلی پاليسی دقانون له چوکاټه ډېره ليري بلله، خو بيا هم دسره صليب دخطونو وړل او راوړل دستايلو وړ دي، چې موږ يې حداقل دخپلو کورونو له احوال څخه خبرولو، سره صليب دخپل راجستر ددهويت کارتونه راته راکړل او دنورو شيانو وعدې به يې کولی چې دامريکايي مقاماتو سره به خبره وکړي، لکه کتابونه، دوا، ږوډی، اوبه او نوري دژوند اسانتياوي، خو تر څو چې زه په کندهار کې وم په اخرکې څو دقصو کتابونه، دشطرنج تختي او په درومياشتو کې يو ځلي بي عزته بي حرمته بربندو غسل وليدل سو، خو نور څه پرمخ تگ نه وليدل سو، موږ ډېر دمذهبي کتابو، داوداسه د اوبو، دبشر احترام غوښت، خو کله هم زموږ دغه ارمان ترسره نه شو، دکال ۲۰۰۲ دفبرورۍ له ۱۰ څخه بيا د جولاي تر لومړۍ پوري په کندهار کې وم، مخ مو نه دي پريولي او نه مو لاسونه پريولي دي، يواځې دڅښلو اوبه راکولي، خو چې کله به مو مخ يا لاس په غلا سره پريولل نو سخته سزا به راکول کيده، خو دسزا له ويري مو نشوای کولاي چې مخ، يا لاس پريمينځو .

يو ځلي يې اوه اوه نفره سره تړلو يو بل ځاي ته يې بيولو چې تقريباً څو متره يې له دغه ځايه مسافه درلوده، بيايې بربند کړو نه پرده وه او نه حجاب او نه بله ټوټه وه چې اقلأ عورت غليظه ورباندي پټ کړو، دوي، امريکايي عسکر نر او ښځي شاو خواته راته ولاړو او يو يو سطل اوبه، يوه چکي صابون يې له اوبو سره ايښي و، چې ځان ورباندي پريمينځو، موږ لدې توهينوونکي غسل څخه ډډه نشوای کولاي، مجبوره وو چې ځان يو دبل په مخ کې پريمينځو، ما پر ورونو ژغ وکړ، ورونو صبر به کوو، موږ مکلف نه يو، خو لطفأ خپل سترگي يا پټي کې او يايې خپل مخ ته متمرکزي کړي دا هم د بي ابی غسل و، چې يو ځلي مو د کندهار په هوايي ميدان کې وکړ، نور مو نه غسل کړي او نه مو مخ او لاس پريولی دي.

دويمه ورځ تحقيق ته بوتلل شوم، پوښتني شروع شوي او په کندهار کې داد تحقيق دويمه مرحله وه، تحقيق په عارضي کوټو کې کيده چې ترپالو نه يی پرسر پراته و، خو د تحقيق طريقه تغير شوه او

مخه يې هم بلي خوا ته متوجه شوه بيوگرافي وليکل شوه، پوښتني شروع شوي، لهجه نرمه وه کوم تهديد نه و، اود تيری ورځي سره يې خبري نه مقايسه کيدلي او دتحقيق دمیز شاته محقق او ددروازي سره نژدي ترجمان او ددروازي په وره کې مسلح عسکر ولاړ و.

د ملا محمد عمر او اسامه دبيوگرافي اوپيژندلوپوښتني يې کولي او دمیز پر سريې په سور رنگه کاغذونو ليکلي، خو زه پوهنشوم چې سرو کاغذونو به څه معني درلوده، معمولاً دتحقيق خبري په دريو قسمو کاغذونو ليکل کيدي، لومړی ځل سور، څه وخت ورسته ژير، او په اخر کې سپين و، يو دوه ساعته تحقيق روان و، بيرته محققين ووتل او زه يې پريښودلم، موظف عسکر راغلل او توره کڅوړه يې په سر راواغوستله او بيرته يې په يوه تکليف هغه ځاي ته ورسولم چې زموږ داوسيدو نصيب پکې پاتي وو، څو ورځي هم دغسي حالت دوام درلود، او په همداسي توهينونکي ډول سره به يې بيولو او راوستلو.

دکندهار محبس نسبتاً اسان و، او شرائط يې ډېرسخت نه وه، مثلاً په هره خيمه کې دشلو نفرو دميشته کيدلو ظرفيت و، خو له لسو نه تر شلو کسان په کښي اوسېدل او دري نفره يو ځاي سره کښيناستلي شوي او خبري به مو سره کولاي شوي، خو که به تردري نفره زيات کښيناستلو نو به يې سزا راکوله، لمونځ به مو په جماعت سره کولي شوي او تر خيمي چاپېر به درو نفرو قدم وهي شوي او سترگي به مونښتاً ازادي وي، دژمي موسم و، په دغه وخت کې به لمر ته هم کښيناستلي شوي، خو نور انساني عفت تر پېښولاندي وو، په هره شپه کې به دشپي په نيمايي کې تلاشي راتله او لکه چا په چې وهي په داسي شکل به راځغاستل او په ډير وحشي ډول او تړاټ سره او ډيري لويې لويې رمباري به يې وهي، چا به غېل، چا به غرړي کاوه، او چا به انکولاي او غرومبي کاوه اوچابه دخره غوندي هرهارکاوه، او ټول بڼدېان چې تقريباً تر شپږ اوه سوو پوري يې شمېر رسیده له خوبه ايستل، ټول وروڼه به يې پرمخي غورځول او بيا به يې يو يو پورته کاوه او تلاشي کاوه به يې، دخيمي بل طرف ته به يې غورځاوه او بيا به يې په زنگنو دراوه، سپي به يې غپول او دخلکو په سرو او ځايو به يې بويونه کښول، په همداسي بدرنگي به يې هره شپه دخوبه لټولو .

په کندهار کې د ډوډۍ نظام

ډوډۍ نظام عسکري وجبې، یا کڅوړۍ وي چې د امریکا حکومت له دویم جهاني جنگ وروسته دخپلو عسکرو لپاره جوړې کړې وي، اکثره به یې ایکسپایر هم وي یعنې تر خپل ټاکلي وخت به اوښتي وي، غوښې او ترکاري به په کښې پخ شوي وه، معلومه نه وه چې ذبحه شوي به وي که نه په خپکۍ به وژل شوي و، او کله کله خو به دخنزیر غوښې هم پکښې راتلې چې ډېرو ورونو به په ناڅرګتیا سره خوړلي هم وي، ځکه چې ټول ورونه خو په نوښته نه پوهیدل خاصاً په انګریزي ژبه، داهغه خوراکونه دي چې له زښت ډېر وخت وراسته، بوي ناک، خوراکونه دي زموږ درس، رواج او عنعنوي، دود څخه ډېر لرې دي او یواځې یې عسکر په جنګي حالاتو کې چې دنورو غذايي موادو رسنه کیږي دمجبوریت له کبله خوري، خو دداسې شی خوړل دصحي لحاظه دانسان وجود ته ضرر رسوي خو مجبوریت و، بیا دجون په میاشت کې دغه عسکري وجبې په نورو وجبو تبدیل شوي چې پرې لیکلي به وه حلال او کوشر، (Kosher) کوشر دیهودانو ذبحه ده چې اکثره مسلمانان یې خوري، او حلال خو عیني دمسلمانانو ذبحه ده. کیفیت یې ښه و، او تاریخ یې هم برابر و، نورې څه میوي او شېریني هم ورسره مل وي، ددې با وجود یوه افغاني ډوډۍ هم ورسره زیاته شوه چې وروسته به یې کافي مړولو.

دډوډۍ دویشلو طریقه داوه چې کله به دډوډۍ وخت راوړسید دوجبو کارتنو نه به یې دهرې خیمې مخې ته ایښودل، وروسته به یې نفر صف درول او ددروازې ترسوریو به یې یو بوتل اوبه او یو خوراک ورکاوه، کله خو به ځیني ورونو دوه خوراکه هم په چل لاسو ته راوړل، عادل تونيسي او ثمیر الجزائري به داکار ډیر کاوه، په نیم ساعت کې به مودوډي خوړله، کاغذونه او خلطي به مو بیرته مسترد کولې، که به کله یو ورور په نیم ساعت یعنې ۳۰ دقیقو کې ډوډۍ نه وخوړل بیا به سزا ورکوله. .

دوه سطلونه یې په شلو نفرو راکول چې دحاجت په وخت کې به ورتلو، پرده یې یونړي ځادر و، چې دعسکر طرف ته یې پرده نه درلودله او یو تشناب کاغذ به یې دورځي په شلو نفرو راکاوه، سطلونه به دورځي دري ځله دبندیانو په لاسو هلته په بیلرانو کې تشیدل کوم چې ددغه ابرازو لپاره استخدام شوي و، په بندیانو کې ډېر ورونه وه چی مریضان او زخمیان به و چی ډاکټر اودواته یې هرګړی

ضرورت درلود، د دوا لپاره په ورځ کې درې ځله نرسان راتلل چې اکثره يې ښځې وي، د عاجل ضرورت بيا وقت معلوم نه و، او ټالينول گولۍ به يې ډېر له ځان سره درلودې، اساسي دمعايڼي لپاره څه نه وه، خو يواځې دضرورت دتودوخۍ معلومولو ترماميتر او دغورن گوشي لرونکي سټيټيسکوپ کارول کيده، خو هغه په اصطلاح ډاکټران او نرساني ددوا په کيفيت او تشخيص ډېر کم پوهيدل، د هر مرض لپاره به يې مريضان په دې مجبور ول، چې ډېري اوبه وڅښي خاصتاً دقبض، تبې او زکام لپاره، ځکه دا داسې دواوه چې گټه يې درلودله تاوان يې نه درلود. هغه جوړ شوي محبس يا توقيف ځاي په هغه ځاي کې واقع و، چې هلته دلويو بار وړونکو الوتکو قرارځاي و، قرارځاي ته نژدې اطراف خامه او مټنه مځکه وه، ډېري سختې دورې به يې کولې او ډېر بدڅرغ به يې کاوه، خاصتاً دباد په وخت کې، طبيعي ده چې کندهار دورې او باد لري، خو ددغه الوتکو تيزي هوا به څو چنده کاوه، ډېر ځله خو به زما دپريوتلو کالي بيخي تر گرزولاندي شوه چې دخاورو رنگ به يې ورکړي و، او کله به يې هغه خواړه چې دوی راکول له خاورو را ته ډک کړل او کله کله خو به دومره غټي او درني الوتکې راتلې، چې په څرغ به يې دچا خبره دغورن پردي پرې کېدلې او له باد سره به يې خيمي چپه کيدلې، دښپې به يې له خوبه پاڅولو او بيا به مو ټوله شپه او ورځ پر سر درد وو، دښپې او ورځې به عسکر څلور طرفه کرځيدل، کله به يې دومره په لور اواز خبرې کولې چې خوب مونشو ځيني کولاي، خو بيا هم ځيني عسکر لږ په انساني خواخوږي پوهيدل، ډېر ځله خو به عسکرو دخبرو پرځاي ښکښل کول، بي له کوم دليله او ضرورته او سر بيره پر نورو ښکښلو به يې ده (پک يو) کلمه ډېره استعمالوله (Fuck you)، چې اخلاقاً ډېره بې احترامه کلمه ده او ټول بنديان ددغه کلمې په معنی ښه پوهيدل، ځکه چې دوي به ډېره استعمالوله، او کله ناکله خو به بي رحمو او متعصبو عسکرو دسرپنا ترپالونه په وړو شگو او ډېرو ويشتل، تر څو بنديان له خوبه خوند وانخلي، حاضري په شپه او ورځ کې درې ځله وه، چې بيا دوه ځله ته راغله، دمحبس په ټولو خيمو کې به يې خلک صف درول او بيا به يې دنمبر په اخستلو سره حاضري اخستله، مثلاً ۱- ۲- ۳ چې زما نمبر ۳۰۶ و، دغه نمبرونه به دنومونو پر ځاي استعماليدل چې زما تر خوشي کيدلو پوري مي هم دغه نوم و، د نمبر تر ذکر کيدلو می دوي عجيبې اوپه زړه پوري واقعي راپه ياد شوي چې ذکر کول يې اړين بولم.

دوي هېښوونکي کيسې

دا دوي عجيبې قيصې مي تراوسه پر زړه دي، هغه داچې په هرو څو ورځو کې به دحاضري اخيستلو مسؤول بدليده او دورځي او شپې به هم سره جلا وو، يو حاضري اخستونکی عسکر راغی، مور يې ټول صف کړو او دترجمان په واسطه يې راته وويل چې کله چې زه دمحبس په دروازه کې ښکاره شم نو تاسو به ټول سمدستي ولاړيږئ او دخيمي مخ ته به دريږئ او سلامي به کوئ چې زه دهر صف مخ ته را ورسيرم تاسو به خاموش دريږئ او کښته به ځمکي ته گورئ، لوړ به نه گورئ او کله چې زه دهر بندي نمبر وایم هغه به لېک راته وايي يعني (welcome) او ماته به نمبر رانېږي راته گورئ به او بيا به شاته ځي او دريږي به، تر څو زه ورته امر کوم بيا به کښيني، او که مو داسي ونکړل، يعني زما دغه خبري مو پر ځاي نکړي، نو بيا زه په قهر کيرم او کله چې زه په قهر شوم بيا نو ستاسو لپاره بل رحم والا نشته او ستاسو انجام به خراب وي. دحيرت خبره دا نه وه چې دا ټيټ رتبه عسکر موږ ته داسي هدايت کوي او دومره د ذلت اراده لري، حيرت په دې کې و، چې يو داسي ذليل دخو ډالرو عسکر چې په امريکا کې يې دژوند د تيرولو لپاره له عسکرۍ پرته بله دنده نشوای پيدا کولاي، دومره دمسلمانانو د توهين ارزو او اراده لرله، او د بنديانو په اړه يې دقانون د نه لرلو په خاطر هر عسکر غوښتل چې وغواړي هغه وکړي او خپل غرور پر ځاي کې، خو هغو ايماندارو مسلمانانو کله هم د هغه دغه وهمي اټکل پر ځاي نکړ.

دويم هغه نفر و، چې ډېر وخت لپاره يې دغرمي لخوا حاضري اخستله، ډېره سخته گرمي وه دباد گرم موسم وو، دغه بي رحمه ظالم به چې کله دحاضري اخستلو تکل کاوه نو به يې نيم ساعت له مخه بنديان صف کول او ټول بنديان به په يوه ځلي صف کيدل، حال داچې دبنديانو شمېر تر اتو سوو ډېر و، او هم تقريبا په شلو خيمو، يا زياتو کې جلا، جلا پراته وه، دا ظالم چې رنگ يې کټ مټ د بيزو غوندي و، ډېر بدرنگه او رتبه يې ډېره ټيټه وه، مخ کې له دې چې حاضري واخلي يو ځلي به يې ټول صفونه کتل، دومره په تکبر او غرور به روان و، چې په خپل ټول ژوند کې مي داسي څوک نه و ليدلي او دومره کرار به ته چې د چا خبره پر ځاي به ولاړ وو، او کله خوبه دبل چا سره په ناحقه خبرو تر ډېره مصروف شو او بيا به يې په ډېر تکبر حاضري شروع کوله، او که به څوک ناست وو يا به د خيمي سيوري ته ولاړ و، نو به يې دستي سزا ورکوله، که به څه هم مريض و، په داسي طريقه يې مظلوم بنديان هره ورځ له يوه ساعت تر دوو ساعتو پوري و دغه تاوده لمر ته درول، الله (ج) خودي دده جهنم ځاي کړي، امين. ما ته ځکه دلچسپه او په زړه پوري وه چې د بشر دحقوقو ذمه داران چې په دنيا کې له زمري څخه بيا تر ملخه پوري، هر حيوان ته قانون لري او احترام يې کوي،

خو زمونږ لپاره چې انسانان و گناه موهم معلومه نه وه، قانون وجود نه درلود او هر بي پلاره ذليل عسکر به چې دخپل ژوند لپاره يې عسکري اختيار کړي وه په مونږ لوبي کولي، يوه ورځ دغه ظالم بدبخته عسکر زمونږ دخيمي چاپېره سيمي خاردار چک کاوه او لکه دبنکار سپي هر شي ته به يې په ځيرځير کتل، ويې ليدل چې دښيني يوه وړه توتۀ په خيمه کې وه، چې تقريباً ديوه نوک په اندازه وه، ماته يې وويل چې رايې کړه؟ ماهم وروغوړخوله، بيايې په ځير ځير ورته کتل ماته يې وويل: دادي له کمه ځايه راوړې؟ ما ورته وويل موږ خو له ځان سره څه نه دي راوړي او نه موږ دلته خپله راغلي يو او نه دباندې وتلي يو، دا ښيني کيداي شي له ډېره وخته دلته پرتي وي، ځکه دا شاړه بيديا ده او هر څه پکښې شته، هغه ويل: حتماً به يې رابښي او بيا به يې په لويه چغه ويل: دونت ټاک اي ويل فک يو (don t talk I will fuck you) بيايې صليب غوندي پر زنگونو ودرولم، ترڅو ساعته پوري يې سزا راکوله، دا ظالم به چاپېره د بنديانو په خيمو تاوېده، چې کله به ماته راوړسيد ښکځل به يې کول اوبدالفاظ به يې استعمالول، زمونږ سره دومره توان هم نه و، چې ورته ووايو چې ولي ښکځل کوي، که مو ورته ويلي واي نو بيا موږ ته سزا راکول کيده، ځکه مجرد عسکر ته جواب ورکول جرم او دعسکر بي احترامې وه، خو دوي چې څه کولاي هغه يې حق و، (دزړه سوخت به مي ارام نشي هيڅکله چې مي ياد شي دغلام بادشاهي) زړور ځوانان دچا په لاس کې و، دمسلمانانو د بي اتفاقي او له اسلامي حدودو دوتلو او دمسلمانانو داعتماد، او د اميرانو دغلامي په خاطر، چې تردين يې بي ديني او تر حلالو يې حرام او داسلام تر سپڅلي شريعت يې فحشا او کفري قوانينوته ترجيح ورکړه، او دځان دعزت لتون يې دخپلو مؤمنو مسلمانانو په بي عزتۍ کې ولټاوه، اللهم ارحم علينا واصلح امراءنا.

په څلور کونجه لوي محبس کې يو اهن چادري دالوتکيو پخواني ورکشاپ و، چې دننه پکښې کوچني ځايونه انتخاب او جوړ شوي و، هغه کسان چې سزا به يې ورکوله هلته به يې وړل، خو دامې هم وليدل چې ځيني خلک به په ځنځيرونو بارو او ټول بدن به يې په ځنځيرونو تړلي و، او نور هم ورته بد حالت و، دغه محبس شپږ برجونه درلودل، چې دلرگيو له تختو څخه يې جوړ کړي وو مسلح عسکر به ۲۴ ساعته پکښې ليدل کيدل چې پهرې به يې کولي او نورو عسکرو به بيا په موټرو کې گزمه کوله، په دغه لوي اوسپنيز اهن چادر کې له اتو څخه تر لسو پوري واړه دسيمانو او اغزيو قفسونه جوړ شوي و، موږ ته ډېر نژدي و، ټوله شپه به سپي پکښې غپول کيدل او عسکرو به په نوبت سره چيغي اوناري پکښې وهلي او بنديانو ته به يې ښکځل کول، ددي لپاره چې بنديان ويده نه شي او خوب ونکړي، په دغه ځاي کې به يې خلکو ته دبي خوبۍ سزا ورکوله، چې له څلورو ورځو، بيا تر مياشت پوري خلک پکښې پراته وو.

لمړۍ پېښه:

عجيبې او غريبې پېښې خو ډېرې پېښېدلې او هره ورځ له داسې پېښو خالي نه و، خو څو واقعات غواړم دنموني په ډول سره وليکم، يوه ورځ مي وليدل چې يو سپين ږيري سړي يې راوست، عسکرو يې لاسونه تر شاه ورتړلي دي او په ډېر زور سره يې کشوي او په يوه خيمه کې يې چې ماته نژدې وه وغورځاوه، خلاص يې کړ او عسکر ځيني ووتل دخيمي کاوندیو ورونو ورته وويل: چې بابا پورته شه؟ خو هغه دومره ستړي شوي و چې نشوای ولاړيدلای، بيا ورونو ترلاسو ونيوه او پورته يې کړ، ساه يې تپه دريدلې وه او خبرې يې نشوای کولای البته وارخطا به هم وو، ورونو ورسره کمک وکړ او دسپين ږيري غريب څخه هر څه ورک وو، تريوي ورځې پورې سپين ږيري بابا هم داسې و، په دې نه پوهيده چې چيرته يم او څه راسره کيږي، حتي په دې هم نه پوهيده چې موجوده بنديان څوک دي، دعسکر او بندي تر منځ يې توپير نشوای کولای، دويمه ورځ يې بيا تحقيق ته نوم ياد شو، خو چې کله يې پرمخې پريوتو ته هڅاوه دې نه پوهيده چې څنگه پريوزي او نورو ورونو هم ورسره کمک نشوای کولای، ځکه چې نور وروڼه مجبوره وو چې پاي ته ولاړ شي او بل طرفته وگوري، عسکرو په ډېره بي رحمۍ پرمخې ورغورځاوه او سر بيره پر کښينا ستل، ټينگ يې وتاړه او دغه ورور يعني سپين ږيري بابا فکر کاوه چې حالوي مي، وژني مي او په زوره زوره به يې ناري وهلي کافرانو دوه دقيقې مي پريږدئ چې دوه رکعت نفل وکړم؟ بيا مي حلال کړئ، خو عسکري به ژبه نه پوهيدل له حرکت سره به يې نور هم زور پرکاوه، مور له ليري څخه ورته ناري وهلي بابکه نه دي وژني تحقيق ته دي بيايې يواځې څه پوښتنه درڅخه کوي او بيرته دي راولي، خو ده به له ډېرې وارخطايۍ څخه زموږ هيڅ هم نه اوريدل، ما په هغه ساعت کې ډېر سخت وژړل او د ژړا په حالت کې له ډېر قهره او غوسې نا اميدي څخه، به کله کله راڅخه وخنډل شول، خو وروسته چې کله مور ددغه بابک څخه معلومات وکړ عمري يې يوسل او پنځه کاله ۱۰۵- کاله و، داروزگان ولايت، دچارچينو دولسوالي اوسيدونکي وو، لومړنکس وو چې دگوانتانامو دکيوبا له دوزخ څخه خوشي شو.

دوهمه پېښه

سهار وختي کښينا ستلو او لمانځه ته تياري کوو، داوداسه له تکليفه خو خلاص وو، تيمم مو ووايه او سنت مو وکړل، دلمانځه امامت ته زه وړاندي شوم، چې کله مو لمونځ شروع کړ، نيت مو وتاړه ډېر وختي او دسهار لومړۍ وخت و، په وره کې عسکرو ديوه عرب ورور نمبر ياد کړ، چې تحقيق ته يې بوځي، عرب ورور عادل نوميده او دتونس اوسيدونکي و، او له مور سره په جماعت کې ولاړ و،

دوي مونږ ليدلو چې لمونځ ادا کوو او ولاړ يو، خو دوي صبر ونکړ او دويم ځل يې بيا به لور غږ
نمبر ياد کړ او ورسره جوخت يې ناري کړی هري اپ .

(herry up) (په تلوار سره) خو بيا هم موږ په لمانځه کې وو، عسکرو نور صبر ونکړ په ډېره
غوسه او تلوار سره يې دروازه بيرته کړه او په منډه زموږ خيمي ته داخل شول، زه له رکوع څخه
پورته او سجدي ته ولاړم چې دسجدي په حالت کې مې دوه عسکر پرسر راکښناستل او پر سريې
زور راکاوه چې پورته نشم او نورو عسکرو عادل ورور له صفه کش کړ، ويې تړی، له خيمي څخه
يې وايست او وروسته عسکر زما له سر څخه ولاړ شول، بيرته موږ خپل لمونځ راوگرځاوه او عادل
ورور يې په ډېري سختی سره کشاوه او تحقيق ته يې بووت، دنړۍ په قوانينو کې تر ټولو مهمه خبره
داده، چې د مذهبي شعائرو او دودونو احترام وشي، ځکه دنړۍ ټولې بدبختۍ د مذهبي دودونو له
سپکايي څخه پيدا شويدي او هر وخت چې عامي وژني او دملتونو په مينځ کې تعصب ډېر شوي،
دمذهبي توهينونکيو اعمالو په خاطر، په نړۍ کې په دې ډېر ټينگار کيږي چې هيڅ وخت بايد
دمذهبي چارو بې احترامې ونشي، خو امريکايانو دننیا له قوانينو په بغاوت سره د مذهبي چارو داسي
احترام کاوه.

دریمه پېښه

دري خيمي سره نژدې وي يواځې يو اغزن سيم تر منځ وو، چې ددوو خېمو حدود يې معلومول
دغرمې د ډوډۍ وخت و، او عسکرو دغرمې استحقاق وپېشه زما وڅنگ ته يوه خيمه وه چې يو
پاکستاني ورور هم پکښې وو او دغابونو له درد څخه يې هم شکايت درلود، نرسانو ته يې زښت ډېر
وويل خو يواځې به په ټالينو Talinol گوليوځوابېده چې دهر مرض لپاره ورکول کېږي، درديي
ساعت په ساعت او ورځ په ورځ زياتېده په هم دغه غرمه يې ډوډۍ په تلوار سره نشوای خوړلی نیم
ساعت يعني ديرش دقيقې وخت تير شوخودغه ورور ډوډۍ تمامه نه کړه په همدغه ورځ يو پنډ
پرسيدلي لنډ عسکر وو ټيټه ونه يې درلوده شني سترگي دبیزوگي شکل يې درلود خورا غوښن هم و،
ددې ظالم د ډوډۍ ورکولو او بيرته دکچري ټولولو نوبت و نیم ساعت پوره شو نورو وروڼو ډوډۍ
وخوړله خو هغه پاکستاني ورور چې دغابنو درديي درلود د خوراک په نيمايي حالت کې و، نورو
وروڼو کچره ورکړه خو ده عذر وکړ او عسکر ته يې وويل که څه لږ نور وخت ورکړي ځکه چې دی
معذور دی دغه ظالم ددې پر ځاي چې دده عذر قبول کړي دغه بندي دروازي ته وغوښت او ورته يې
وويل چې ولي دي ډوډۍ نه ده خوړلي بيا يې په يوه لاس تر غاړه ونيوي او په بل لاس يې په ډېر قوت
سره په سوکانو په خوله خوله وواهه او موږ ورته کتل څه مو نشوای ورته ويلي. دې ظالم داحق نه
درلود نیم ساعت پوره شو که يې ددغه ورور عذر نه قبلولي نو باقي ډوډۍ به يې ترې اخستي واي خو

وهل دانسانيت له چوکاټه وتلی کار و، شپه راغله د ډوډۍ کارتونه توزیع شول خو کله چې دوجبو د وېش وخت راغی مور یې له اخستلو ډډه وکړه دډوډۍ د نه خوړلو خبر په محبس کې خپور شو خو دمحبس پر مسؤولینو یې ښه اغیزه نه درلوده، دمحبس مسؤل ورسره نور څه لوړ رتبه عسکر محبس ته راغلل، هری څیمي ته دریدل او د ډوډۍ دنه خوړلو علت به یې پوښت زموږ څیمي ته چې راغلل مور په یوه اواز دتیري غرمي پېښه ورته یاده کړه، مسؤل قبوله کړه چې بیا به داسي نه پېښیږي بیا مور ډوډي واخستله او ومو خوړله یوه بله ورځ محمد نواب سخت مریض و، محمد نواب دسعودي عربستان اوسیدونکي و، همیشه به مریض و، په دغه ورځ ډیر مریض و، دولاړیدو توان یې نه درلود تفتیش یا تلاشي راغله مور دمعمول په څیر شاته ولاړو دغه ورور دحرکت نه و، امریکایان داخل ته راغلل دغه پنډ ظالم هم ورسره و، چې کله یې مریض بندي په ځای کې پروت ولید نویي په وهلو شروع وکړه په سوکانو او لغتويي واهه تر څو یې په کښولو تر اخره ورساوه دیادوني وړ ده چې په امریکایي عسکرو کې سم سړي هغه وو چې خپله یې بد نه وای کړي خو بل ته د ظلم نه کولو نصیحت هیچا نه کاوه خو دغه ظالم عسکر له مور سره تر پخوا ډېر تعصب کاوه او مور به هیچا ته هم شکایت نشوای کولای همدغه عسکر دقرانکریم بیعزتي وکړه چې په راتلونکي پېښه کې یې مفصل بیان دي.

څلورمه پېښه

یوه ورځ دورځي لخوا په څیمه کې ویده وم دخیمي نورو ملگرو ځینو وظیفه کوله ځینو تلاوت او ځینو هم شطرنج کاوه یو یمني ورور د شطرنج لوبه دامام شافعی صاحب په یوه روایت روا بلله او ډېره مینه یې ورسره درلودله او عمر یې تقریباً ۵۰ تر ۵۵ کلو پوري و، په ښه خواږه خوب ویده وم چې دځینو ورونو په ژړا سره له خوبه راویښ شوم ځیني وروڼه په زوره زوره سلگي وهي او څوک ژاړي زه حیران شوم چې څه پېښه ده اوپه نوروخیمو کې هم داسي حالت وو او دا وروڼه داسي خفه دي چې ما کله هم نه وو لیدلي. پوښتنه مې وکړه خیر خو دي څه پېښه ده؟ یوه ورور چې دسعودي اوسیدونکي ووامحمد نواب نومیده راته هغه پنډ پرسیدلي کافر عسکر په گوته کړ چا چې هغه پاکستانی ورور په خوله په سوکانو وهلي و هغه ملعون هلته لري ولاړ و، له مور څخه یوه څیمه خوا څلور بیلره په ځمکه کې ایښودل شوي و چې نیم په ځمکه کې ښخ شوي وو او بندیانو پکښي مرداري او بولي اچولي نواب راته په ژړا ویل: دغه ظالم قرانکریم واخیست او ښه یې مور ته کتله او بیا یې بولي ورباندې وکړې او په بیلر کې یې وغورځاوه داهغه پېښه وه چې تر ټولو دردمنه پېښه وه چې په کندهار کې پېښه شوه خو نیوزویک دامریکا یوي مجلي ډېره وروسته چاپ کړه او مرجع یې گوانتانامو ښودلي وه، اصلاً دا پېښه په کندهار کې شوې وه مور دسره صلیب دراتلونکو استازو سره خبره وکړه او ترې وموغوښتل چې دبنديانو په لاسونو کې مبارک قرآن باید بیرته یوسي ځکه چې قرانکریم ساتنه

غواړي موږ دحفاظت اوساتني توان نلرو ددي برسېره قران زمونږ لپاره دعذاب يوه وسيله ده چي دوي يې کاروي او موږ تر هر څومره ډېردرانه عذاب ورباندي ځورېږو خوسره صليب دا کار ونکړ نه پوهېږو چي نه يې شو کولاي او که يې نه کاوه خو امريکايي مسؤولينو دا پلوجايز په ويلو (Apologize) سره موږ ته اطمینان راکړ چې بيا به داسي عمل صورت نه نيسي خو ددي با وجود دقران تلاشي کول، په سپيو باندي بويول او له تلاشي وروسته پر ځمکه غورځول دوام درلود، تر هغه وخته چي زه گوانتانامو ته انتقال کيدمه همداسي وضعيت وه، امريکايي مسؤولينو دهغه عسکر د سزا خبره هم ومنله خو هغه عسکر بيا هم په محبس کي و، ډېر کرکژن او توهينونکی سلوک يې کاوه الله دی دجهنم غېږ ورباندي ډکه کړی!

پنځمه پېښه

يوه شپه مو ډوډۍ وخورله ماسخوتن وو، لمونځ مو وکړ، چې يو دم ډېر زيات عسکر دننه راغلل، او په هوا کي دچورلکو ژغونه هم تر غوږو کيدل دعکاسی غونډی سری لمبی هم په هواکی بریښيدلی، دمحبس په گوتونو کي مسلح امنيتي موټر ځاي پر ځاي شول، او يو موټر دمحبس منځ ته راغی چې دعکاسی وېډيويي کامري يې پر سر نصب وي، موږ نه پوهيدلو چې څه پېښه ده او ددي نوي کار سبب څه شی دی؟

لږ وخت وروسته موږ ته امر وشو چې ټوله پرمخي پريوزو، او لاسونه هم کښته وغځوو، خبري هم ونکړو او نه شاه او خوا وگورو، خو بيا به هم موږ شاه و خوا دسترگو تر چولو کتل مخته ته مو بل صف خيمي وي او له خلکو ډکي وي له چپي خوا په منډه په ځنځيري قطار عسکرو راځغاستل، زغري يې پر تن پر لاسو او پښويي هم داوسپني پټی تړلي وي، دهيندارو خولۍ يې پر سروې له راسته طرف څخه نورو عسکرو راځغاستل چې زغري يې پر تن اوسپنيزې پټی يې په پښو او لاسو تړلي وي، او غټي هيندارۍ يې په لاسونو کي وي، په ډېر تلوار به خيمو ته داخليدل، اوپر بنديانو به يې حمله کوله، په يوه بل ځاي کي به يې غورځول او بيرته به يې په نورو عسکرو هغه خپلو ځايونو ته راوړل، په همدې شکل يې خپلو عسکرو ته تدريس، او تمرين، ورکاوه او خپل فلم يې جوړاوه، ترڅو امريکايانو اونورو خلکو ته وښيي چې امريکايي عسکر په څومره شهامت سره ددوي په اصطلاح تروريستان ټينگوي، خو داد توهين او بشر ضد عمل دنړۍ له ټولو قوانينو خلاف، او په انساني جامعه کي وحشي او غير انساني عمل و، چې انسان هېښوي خو دا عمل څو ځله په بل ترتيب سره تکرار شو، او دي ته ورته نوري واقعي وي چې دټولو ليکل به کتاب راته ډېر غټ کړي.

يوځل نيمه شپه وه، تقريباً ديوې بجي شاه خو ابه وه چې عسکرو په دروازي کي زما نمبر ووايه، او دتحقيق لپاره يې وغوښتم، تر ټولو وختونو يې په ښه طريقه بوتلم، او کله چې دتحقيق غرافي ته داخل

شوم سترگي يې راته خلاصي کړي، محقق او ترجمان پر چوکيو ناست و، او په منځ کې يو وړوکي ميز وو چای او څه نوري خوږې پرې پرې وي، او بيا دوه نور محققين هم راغلل او ښه دارومداريې وکړ زه حيران وم

چې نن څنگه دا خلک دومره اخلاقي رويه کوي، چې کله يې هم نه وه کړي يو لاس يې راته خلاص کړ، وروسته يې دمحبس په اړه څه پوښتني وکړي او بيا يې د کور پوښتنه وکړه، چې حال پرې لري که نه بالاخره يې پوښتنه وکړه، چې کورته څي که نه؟ (ما وويل ولي نه) هغوي راته وويل چې موږ هم پلټني کړي او ستا په ضد مو څه نه دي موندلي، او ستا بند راته گټه هم نه رسوي نو ځکه مو تصميم نيولي چې تا پريږدو، خو ته بايد موږ ته ووايي چې څه ته ضرورت لري، او څو پيسو ته، څو تلفونونو ته، او بل راته ووايه چې له موږ سره دملا محمد عمر، او اسامه، او نورو عربو، او طالبانو وروڼو په نيولو کي څومره همکاري کولى شي، همداوس به ستا دخوشي کولو کار سم کړو.

ماته خوداسي خوشي کيدل تر نيولو ډېر گران بريښيدل، او کله هم دومره دجرات خاوند نه وم، نه يم، چې د خپل مومن مسلمان ورور په سر سودا وکړم خبره مي په بل طرف روانه کړه، پوښتنه مي ځيني وکړه زما د بند او نيولو سبب څه و؟ که لطفا راته ووايي؟ دوي ويل موږ فکر کاوه چې ته به دالقاعدي دتنظيم سره تړاو لري، دنيويارک، او واشنگتن، په پيښو به خبر يې او دالقاعدي، او دطالبانو غړي به درته معلوم وي، او مالي څانگي به يې راته وښيي خو هغه څه موږ په تا کي پيدا نکړل، بالعکس ته له وطن سره مينه لري، ددوى په اصطلاح (مادريډ) شخص يې نو اوس دي دخوشي کيدو چانس دي، بيا ماورته وويل: چې ستاسي له خولي دامعلومه شوه چې زه بيگناه يم، تاسو او پاکستاني غلامانو راسره ظلم کړي دى، نو بايد بي قيد او شرط تاسو ما خوشي کړئ، خو محققينو تر پايه دماډياتو، او تبادلې نظر درلود، دري ورځي همداسي تحقيقات و چې زما په انکار سره بېرته دخلکو رويه بدله شوه، تهديدونه ډېر شول، او عسکرو به يې هم په بد سلوک سره ببولم او راوستلم، تېر هر څه بل ډول شول .

له کندهار څخه گوانتانامو ته لیږدونه

یوه ورځ سهار په خیمو کې ناست وو، چې ډېر عسکر راغلل، ځنځیرونه، بیړۍ او زولني یې دهرې خیمې مخې ته وغورځولې او له یوې خوا یې له خیمو څخه لس لس نفره په یوه تناب سره تړل، او دمحبس له دروازي به یې دباندي ایستل موږ به په خپل منځ کې ډول ډول اټکلونه اورنگارنگ تبصرې کولې، چا به ویل خوشې شو چا به ویل بل ځای ته انتقال شو، او چا به څه او چا به څه ویل، خو لږ وروسته بیرته په هغه ترتیب سره راوستل شول، خو سررېره بریتونه ان ورځې یې ورته خربیلې وې، دا ترټولو دروندو بد عمل و لومړی ځل وو چې دداسې توهینونکي کار اقدام وشو، ماته نوبت راوړسیداو ږېره مې وخریبل شوه، ږېره خربیل دنبوي سنت خلاف، او عامل یې دحنفی مذهب داکثرو علماء کرامو په فتوی فاسق بلل کېږي، او ما ته خو یقیناً له مرګ څخه بد تر کار معلومیده، نایې ته یې بوتلم ډېرې زارۍ مې ورته نشوای کولای، خو څو ځلې مې سرته حرکت ورکړ خو دومره سخته څپېره مې پرسترګو وخوړه چې تقریباً پنځه دقیقې مې په سترګو توره شپه وه، د یوه بل ډاکټرسخته څپېره مې هم رایاده شوه، چې هغه وخت یې په سترګو ووهلم، چې د دوا په وخت کې مې دوهمو شکایت ورته وکړ، سترګې مې له وهلو خوړ شوي خو کله چې ډاکټر راڅخه وپوښتل، چې ولې دې سترګې خوړېږي ما ورته دوهمو وویل، هغه ظالم تر هغه سخته څپېره ووهلم اوویل یې چه ولې شکایت کوي، همدا وجه وه چې موږ به کله هم چاته شکایت نشو کولای، خو ډېرې خربیلو دسترګو او مخ درد راڅخه هیر کړل، شیخ صالح دیمین اوسېدونکي چې ډېره ګڼه مبارکه ږیره یې درلودله، تر ډېره حده وژړل خو بیا یې زما دژړا په وخت کې ماته تسلي راکوله، چې دا د الله ج په لاره کې وشول او غیرتمن رب به راته عوضونه راکړي، اوموږ باید دصبر اوزغم لاره وپالو، څومره بدبڼکاریدو او هلته به مې دسپین سرو بنیرا ډېره را په زړه کیدله، چې د درد او غوسې په وخت کې به یې ویل، ږېره دې وخریبل شه او یا به یې دیوه بدکار کولو په وخت ویل د پلار او نیکه ږېره دې وخریبله، داکار یو عیب او د شرم کار و، امریکایانو هم دا توهینونکي چلند زموږ سره دتحقیرولو په غرض وکړ، لوی رب لره دی حمد وي، چې دا عمل ورته معلومیږي چې حقارت دی، خو عجیبه داوه چې زموږ په اړه یې د توهین او دتحقیرولو په نیت دا کار کاوه خو دخپل ځان لپاره به یې عزت ګاڼه.

یوه ورځ تحقیق ته وغوښتل شوم دتحقیق په خیمه کې راته محقق وویل چې تاسو متوکل صاحب پیژنئ، اواحترام ورته لری، او ځینې پوښتنې یې په دې اړه راسره کولې، په اخر کې یې راته وویل چې ته غواړې ورسره وويني، زما په زړه کې دا شک شو چې کیدای شي هغه هم نیول شوي وي، ما ورته وویل چېرې دې او څنگه ورسره لیدای شم، هغه راته وویل چې هغه هم زموږ سره په توقیف

کې دی، که ته موافق یې راوبه یې بولو، ما خو غوښتل چې ورسره وگورم چې پوه شم، چې څه رنگه راغلي دی او څه معلومات ترې واخلم خو دلیدلو په مطلب نه پوهیدم، چې دڅه لپاره دوی غواړی زه دمتوکل صاحب سره ووينم، څه گړی وروسته متوکل صاحب راغی او یوه قطی ایراني بیسکویټ یې هم په لاس کې و، او ماته یې پر مېز دتحفی په شکل کښینودل زما لاسونه او پښې تړلي و، دبیسکویټو خوړل هم راته اسانه نه و او دوړلو اجازه یې هم نه راکول کیدله، کور ودانې او مننه مې ورته وویلې، د افغاني دود مطابق روغې سره وشو پنځه ترلسو دقیقو مو خبرې وکړې، دی بیرته رخصت شو، او زه محبس ته بوتلل شوم، خو دمتوکل صاحب له لیدو څخه مې دا انتباه واخېستله، چې ژربه گوانتانامو ته سفروى، که څه هم متوکل صاحب ماته په دې هکله څه ونه ویل ما گومان کاوه چې دې به خبر وي والله اعلم، په دویمه ورځ بیا تحقیق ته بوتلل شوم او دمستتق کړه وړه بیا هم څه عادي و، او دا په کندهار کې زما وروستی تحقیق و محقق په صراحت راته وویل، چې دنوي میاشتي یعنې جولای په لومړۍ گوانتانامو ته پرواز دي، او موږ هغه بندیان گوانتانامو ته استوو چې بیا تر مرگه پورې هلته پاتې شى، وروسته له مرگه هم معلومه نه ده چې بیا به خپل ملک ته واستول شي او که نه، اوس تا ته وروستی چانس درکوو چې کورته ځي او که گوانتانامو ته، خو بیایې هم کورته دتگ لپاره هغه تېرشراط راته وړاندې کړل چې هغه دامریکایانو سره همکاري ((جاسوسي)) وه الله ج مو دې ترې وساتي!

امریکايي مستتق راته وویل چې یوه ورځ مهلت درکوو فکر وکړه، او بیا موږ ته جواب راکړه ما په داسې کار کې ډېر لنډ فکر واهه، ځکه علم مې پر ځان حضوري و، او ورته مې ویل چې زه تر ټولو موجوده ورونو محترم، او لائق نه یم، جواب مې لنډ ورکړ، بسم الله الله رضا مې قبوله ده دسبا راغوښتلو ته ضرورت نشته، زه دچا سره مصلحت نلرم او ځان گنهگار نه بولم، نور ستاسې کار دي چې چیرته مو بیایې هلته مو یوسئ، بیرته یې خیمې ته راوستل، دې ته مې ډېره تلوسه وه چې ژر مو انتقال کې تر څو له انتظار څخه ووځواو دمقصداي ته ورسېرو، دویمه ورځ یې بیا ږیري سرونه بریتونه وروځي راته وخریږلي او دکال ۲۰۰۲ دجولای په لومړۍ دمازديگر ترلمانځه وروسته ډېر عسکر راغلل او دډېرو ځنځیرونوولچک اوبېړیو سره،، خپل ځنځیرونه یې زموږ دخیمو مخې ته وغورځول، انتقال یې شروع کړ، څلورم نمبر زما و، په نمبر یې ولاړ کړم، لاسونه او پښې یې راته وتړلې توره لوغړنه کڅوړه یې په سر راواغوستله، اوه اته کسه یې سره قطار کړو، له محبس څخه یې وویستو هغه ځای ته یې وروستو چې دانتقال تیاری پکښې کېده، پر لوړو تختويي کښینولو لاسونه یې دمخ خواته راوتړل، توره خولۍ یې پر تورو عینکو را بدلې کړې، چې هندارې یې پلستر شوي وي، او هیڅ نه ترې معلومېدل، خو د ساه اخستلو لپاره بیا هم ښه و، په غوږويي سختې گوشکي راواغوستلي نور ورونه یې هم راوستل، موږ به خبرې سره کولي او یو بل ته به مو تسلي ورکوله،

بيايي يو يو بلي کوتي ته استولو هلته به يي کالي راڅخه ايستل او بربنډه عکاسي به يي کوله، وروسته به يي سره رنگ د اعدام کالي او سره بوتونه رااغوستل، ماسکو نه به يي په خوله را تړل او لاسونه او پښي به يي په ولچک او بيريوتړلي، هغه ته قفل او دقفل شا ته به په بل قفل بندېدې، تر څو لاسونه پکښي حرکت ونکړي، په څو ساعتو کي دخلکو کار وشو دانتقال کار شروع شو، يو يو نفر يي ولاړولو او له الوتکي سره يي نژدې يي يو گړی درنگ کاوه او بيايي الوتکي ته څيژولو دالوتکي په منځ کي يو قطار چوکۍ وې، داوسپنې تخت يي وو د پښو بيړۍ يي په تخت پورې، او د شاه ځنځير يي په چوکي پوري قلف کړل، نه مو پورته حرکت کولي شوای او نه مخ ته، ډېر سخت د عذاب سفر و، چې تر ټول محبس ما ته سخت او مشکل معلومېده، الوتکي پرواز وکړ دهر بندي مخ ته دوه عسکر ولاړوه تر لږ حده پوري ښه و، خو دوخت په تيريدو سره دخلکو فريادونه پورته کيدل، زما يو طرف ته خيرالله خيرخواه دهرات پخوانی والي وو، چې څوځله يي دلاسو له درده شکايت کاوه خو ورسره کومه مرسته ونه شوه، زما لاسونه هم ډېر سخت په درد و، ملا مي درد کاوه، پښي مي سختي خوړيدلي خو ږغ مي نه کاوه، ځکه چې دکومک او مرستي هيله مي نه درلودله، ډېرو وروڼو له ډېر سخته درده ژړل، او دځان سره به يي زورونه وهل لکه د ځنکدن په وخت کي چې سړي په عذاب وي، څه دپاسه شل ساعته لاروه او څلور ساعته به مخکي تړل شوي وو، او دري ساعته وروسته چې له الوتکي تر محبسه لار وه چې تقريباً ديرش ساعته په داسي عذاب کي وو، په لاره کي يي يو يوگيلاس اوبه راکولي، او يوه دانه مڼه خو ما نه مڼه واخسته، او نه مي اوبه څښلي دي، ځکه تشناب ته تلل بيا يو بل جدا عذاب او غم و، او بل په داسي ټينگو تړليو لاسو موخوړاک نشوای کولاي، لاسونه مو ډېر سخت وپرسيدل، خولس دولس ساعته وروسته بي حسه شوله، ولچک دلاسو په پرسيدلي غوښه کي پټ شول، چې بيايي دخلاصيدو په وخت کي امريکايان هم په تکليف کړل، ځکه خلاصيده يي سخت و، الوتکه په لاره کي يوځلي کښيښاسته او دويم ځل دمقصد ځاي ته ورسيدله .

گوانتانامو ته رسېدل

دالوتکي څخه بیا هم یو نفر کښته کیدل، او په یوه موټر کې یو د بل ترشا سره تړل کیدل، دموټر له دروازي سره په عربي او پښتو ږغ کې په ډېره غوسه ویل کیده، چې پام حرکت ونکړئ ځای پر ځای اوسئ، خو خلک ډېر وچ و او حرکت به یې کاوه خو له حرکت سره جوخت به یې یو سخت د لغتي گوزار خواړه، چې ما هم پکښې دوه درې ځله دلغتي گوزار وخور موټر په کښتۍ کې وخیژول شو او بیرته کښته شو مزل یې کاوه تر څو خپل مقصد ته ورسید، هلته یې یو نفر پر ډبرو او شگو کښینولو او یو یو کیلاس اوبه به یې راکولې، ۰ لږ ساعت وروسته یې دولچکو سخت قلفونه خلاص کړل او عادي بیړۍ او ولچک پاتې شول، زما لاسونو تر یوې میاشتي پورې پړسوب درلود، او تر دریو میاشتو پورې بې حسه و، چې په حرکت یې نه پوهیدم، لږ گړۍ دلته وو، بیا کلینیک ته بوتلل شوم تلویزیوني عکاسي اوصحی معاینه وشوه، او ورپسې د تحقیق خونې ته بوتلل شوم، په خونه کې یې ټینګ وتړل، او لږ گړۍ وروسته محقق راغی چې یو فارسي ژبي ژباړن یې ژباړه کوله او پوښتنې یې شروع کړې، څنگه یې؟ زما نوم ټام دي، او زه مامور شوی یم چې له تاسې تحقیق او گروپړني وکړم، زه چې ډېر ستړي وم او دخبرو توان مې هم نه درلود یواځې دومره مې ورته وویل زه دخبرو نه یم بیا به گورو، اوس مې هغه ځای ته واستوه کوم چې تاسو غواړئ، خو هغه ډېر اصرار کاوه چې خبرې وکړم، بیا هم زه غلی ناست وم او قلباً مې نه غوښتل چې خبرې وکړم، او بل دا چې مخ کې به موږ ویریدلو چې گوانتانامو ته به مو ولیږي، اوس هغه هم وشول او هغه وهم، هم نه و، او له سزا څخه یې هم نه وېریدلو، ځکه تر ژوند به مو مرگ ته ډېره ترجیح ورکوله، څومره چې ټام اصرار کاوه زه به ساکت ومه، ترڅو دی نا امیده شو او بیرته له غرفې ووت، لږ گړۍ وروسته عسکر راغلل زه یې له تخته خلاص کړم او روان یې کړم او هغه قفس ته یې بوتلم چې د اوسیدلو لپاره یې جوړ کړی وی، داوسپنې له کانټینر څخه جوړ شوی قفس ډېر تنگ راته ښکاره شو، لاسونه او پښې یې را خلاص کړل، موظف عسکر عسکري وجبه یاخبطه دخوراک لپاره راکړه، موږ ته خو دډېرې خوشحالی خبره داوه، چې وروسته دپنځو میاشتو موږ ته اوبه پیدا شوې چې اودس پرې وکړو، ژر ژر مې اودس وکړ، لمونځ مې وکړ، اوویده شوم، خو لږ وخت ویده شوی وم چې دورونو په ږغ سره راوینښ شوم چې په لوړ اواز سره یې خبرې کولې، وروڼه وینښ ناست و شپه پراوړده شوې وه، ځینو وروڼو به ویل چې دلته به لمر نه راخیژي، او بل به ویل دلته شپه ډېره اوږده ده، بل به ویل البته شپه به اتلس ساعته وي، چا به څه ویل او چا به څه ویل، خو یو هم حقیقت ته نه و رسیدلي، زه ښه ویده وم او بیرته ویده شوم تهجدو ته هم راپورته نه شوم دسهار تر لمانځه پورې بیخي په درانه

خوب ویده وم، نه دسکرو په ږغ او دربا وینښ شوم، او نه دځای نویتوب راباندې اثر کړی و، سهار شو لمونځ مو وکړ او بیامودلاري قیصې سره شروع کړي، خو ښه خبره داوه چې دننه په عنبر یا بلاک کې پر خبرو بندیز نه و، او دسکرو رویه نسبتاً تر کندهار او بگرام ښه وه، نسبتاً لږ حریت و، خوداحریت په یوه قفس کې یواځې اوبس، قفسونه یو دبل په څنګ و چې شپږ پوټه یې اوږدوالي درلود، او څلورنیم پوټه یې بر و، یوه دچادر تخته یې دقفس په منځ ولیدینگ کړي وه چې ده خوب لپاره یې کار ځیني اخست، کموډ او یو کوچني داوبو نل په قفس کې دننه جوړشوي و چې دا قفس مو دخوب، خوراک،، لمانځه، او دحاجت ځای و، دیوه او بل قفس په منځ کې اوسپنيزې جالې وې، خو دحاجت په وخت کې به ډېر مشکل و، یواځې ستر به مو په پټو سره کاوه خو بیا هم ضرورت وو- له ما سره په دغه پرواز کې اوه تنه افغان وروڼه، او نور عرب وروڼه وو خیرالله خیر خواه، حاجي ولي محمد صراف، مولوي عبدالرحيم مسلم دوست، بدرالزمان، او دسنگین خیرالله، او دوه نور وروڼه وو چې نومونه یې زما له یاده وتلي دي، خیرالله ورور چې کله به یې اوسپنيز قفس ته څوک ننوېست نو معمولاً به یې د شاه له خوا ددروازې تر یوې کوچنۍ کړکۍ د هغه لاسونه ورته خلاصول، خو خیرخوا ورور وايي زما دا یقین شو چې دا خومي په همدې ځای پورې تړلی پریږدي، او ویل یې چې زه خو یې لومړی ځل بیا په دروازه پورې وتړلم خو هغه بل خیرالله بیا داځای موقت (لنډ مهالې) باله، او ځیني عربو وروڼو خوبیا یقین نه کاوه، چې دادکیوبا جزیره گوانتانامو ده، هغوی به ویل چې دا دخلیج یوه جزیره ده او استدلال به یې داکاوه چې هوایي هغې ته ورته غونډې ده، او لمونځونه به یې هم دقبلي درسم شوي نشان پرعکس کول چې خالد ظهراني، هم په دغه وروڼو کې وو او زما گاونډی و، زه اونوموړی به دلمانځه پروخت شاه په شاه دریدو، ما به مخ پر ختیځ او ده به پر لويديځ لمونځ کاوه، عربو وروڼو به دامریکایانو په هر قول، او عمل، شک کاوه دروغ به یې گڼل او حقیقت به یې په عکس کې لټاوه، او تر ډېر وخته یې همداسې کول چې بیایي بیرته یقین زموږ خواته راوگرځېد، او ځیني وروڼو تر ډېره وخته شک کاوه چې دغه عسکر عرب دي، او په عربي ژبه ځکه خبرې نه کوي چې زموږ خبرې نورو جاسوسي سرچینو ته ورسوي، او تر ډېره وخته به یې په خبرو کې پام کاوه، او کله کله به دسکرو تر خولي هم څه عربي الفاظ ووتل او یا به یې په عربي ژبې کیف حالک ویل چې دي نورهم شکونه ډېر کړل .

عسکر دري ټولي وو مختلف نښانونه یې درلودل، مثلاً دیوه ټولي درخته (ونه) وه، اود بل ټولي کریچ و، او ددریم ټولۍ گرد سمبول یا میاشت وه، خو په هغه وخت کې دوني د نښان لرونکي عسکر ډېر با سلوکه خلک و دپروگرام مطابق یې عمل کاوه، او له موږ سره یې ښه رویه کوله، تعصب یې نه درلود، خدمت به یې پر وخت کاوه، دډوډۍ د وېش په وخت کې به یې مقررې ډوډي پوره راکوله، او میوه به یې هم پوره راکوله، دخوب په وخت کې به یې مزاحمت نه کاوه، بې ځایه تفتیش او تلاشي به

يې نكوله، دمریض دحال پوښتنه به يې كوله، ډاكټران به يې ورته راغوښتل ترجمان به يې په وخت راغوښت، او دغسل او گرځيدو وخت به يې پوره راکاوه، بي ځايه به يې سزا نه راکوله د دروغو راپور به يې خپل مشرانو ته نه ورکاوه، جامي به يې سمې راته بدلولي، که به څيرې او خبرنې جامي پکښې راغلې وې هغه به يې دويم ځل راته بدلولي، دوتلو په وخت کې به يې ولچک او زولني په احتياط را ته اچولې، احسان او ښه اخلاق خلک متاثر کوي، مور به هم ورسره مشکلات نه جوړول، که به يو ورور زړه تنگی هم و، او څه تيره خبره به يې کوله مونږ به ورته توصيه کوله چې داسم خلک دي بايد مور هم ورسره انساني او اسلامي اخلاق وکړو، خو کريچ والاعسکر بيا بل ډول خلک و، دپروگرام ډېر تابع خو نيم متعصب غوندي ښکاريډل، په ډوډۍ کې به يې ډېره درغلي کوله، او خلکوته به يې ډېر ځله سزاوړ کوله، دښپې به يې هم مزاحمت کاوه خو ځيني عسکر بيا هم پکښې ښو خلکو غوندي وو نورماله گذاره به يې کوله.

خو مياشتي والاعسکر بيا ډېر متعصب و، اخلاقي يې نمرې يې صفر وې، په ډوډۍ کې به يې درغلي کوله، هميشه به يې وړې پرېښودلو، دخوب په وخت کې به يې ډيرمزاحمت کاوه، دکالو په بدلیدو کې به يې کوښښ کاوه چې خیرن کالي بيرته زمور په غاړه پاتې شي، دبنديانو غصه به يې ډېروله، له توهين سره مل کړنه به يې کوله خو بيا به هم کله نا کله څه سم خلک پکښې پيدا کيدل چې دانسان څه ښې به په کښې ليدل کيدې خوديرکم نوري دري ټولي و چې يو يې کلي والا اوبله ۹۴ وه، او بل يې اسپانيوي وه اسپانيوي ډېر رحم والا خلک و، هميشه به يې له مور سره کومک کاوه، دښو اخلاقو خاوندان وو، تعصب پکښې مطلق نه ليدل کيده، بشري خواخوږي يې درلودله، کله کله به يې تيروتاريخي پېښو ته هم اشاره کوله، چې نیکونه او لوړ نسلونه يې مسلمانان تير شوي و، اضافي ډوډۍ به يې راکوله، کله يې هم سزا نه راکوله لوڅ خلک به يې پټول، دخوب په وخت کې به يې هيڅ مزاحمت نه کاوه، اوبه، صابون، شامپو به يې راکوله، مجلس به يې راسره کاوه دلمانځه په وخت کې به يې ښه احترام کاوه، دقران کريم بي عزتي به يې نه کوله، او له سياسي لوبو څخه به يې هم کله ناکله ځان خبراوه، خو داخلک لږ وخت پاتې شول چې وروسته پرې سرو امريکايانو شک کاوه چې دوي له بنديانو سره ښه معامله کوي، له هم دي کبله له محبس څخه لري کړل شول، ماته يوه اسپانيوي عسکر شل ورځې مخکې ويلي وو چې مور دلته نه پريږدي، او کيداي شي بل ځاي ته مو ولېږي، ځکه سره امريکايان شک کوي چې دوي له بنديانو سره کومک کوي، خو کيلي (کنجی) والا بيا له انسانيت څخه لري او له تعصب څخه ډک خلک و، چې تر ډېره وخته پوري په جزيره کې پاتې شول، ان تر اوسه (زما تر ايله کيدو) پوري و، اخلاق يې ناوړه و دلمانځه احترام يې نه کاوه او هميشه به يې بنديانوته مشکلات جوړول، بنديان به يې دې ته هڅول چې مشکلات جوړ کړي، او دوي يې وليکي او بيا سزا ورکړي، هر عسکر به يې کوښښ کاوه چې مشکلات جوړکړي، د دروغو راپورونه به يې خپلو

مشرانو ته ليکل، دقرانکریم بي عزتي يې څو ځله وکړه، بنديان يې وهل چې وروسته به يې يادکړو، اکثره به په کمپ کې مشکلات له دوي سره پيدا کيدل چې البته دبنديانو حوصله به ورته ختمه شوه، د شپې له خوا به يې په عسکري غټو بوټو درېهار کاوه، په زوره خبره به يې کولې او برقونه به يې روښانول، دشپې تلاشي به يې کوله دروازي به يې په ډېر زور سره قلفولې او خلاصولې تر څو بنديان نا ارامه اوسي، خو بيا هم دخدمت په وخت کې به يې څه ناڅه خدمت هم کاوه، خو نائن فور ۹۴ تر ټولو بد او متعصب عسکر و، وحشي او ډېر مغرور غوندې، بيخي به يې خدمت نه کاوه، او څومره چې بنديان په تکليف کېدای شواي دومره به يې په تکليفول، چې څومره به د بندي ضرورت وو نه به ورته راتلل، او دخبري ځواب به يې هم سم نه ورکاوه، او دمریضانو راپور به يې ډاکترانو ته په وخت سره نه ورکاوه، له نورو اړتياووسره به يې له بې پروايۍ ډک چلند کاوه. بې له موخه به يې خلکو ته سزا ورکوله، دلمانځه په وخت کې به يې مزاحمت کاوه، او دقرانکریم احترام به يې نه کاوه، دا يواځيني ټولې و چې بنديان ورسره دومره په تضاد کې شول او نه يې غوښتل چې دا عسکر په کمپ کې پاتې شي، اوبه يې پر شيندلي دکار به يې نه ورته ويل جواب به يې ورکاوه د تفريح لپاره ورسره نه وتل، تفتيش او تلاشي به يې نه ورکوله، اوبه خبره به يې ښکېدل ورته کول حتي بنديانو قصد وکړ، چې په هر ډول چې وي بايد دا خلک نه وي او که دوي وي مونږ به تر خپل وروستي حده پوري مشکلات جوړ وو، همداسي وشول مقاومت وشو چې دڅو مياشتو وروسته دوي له محبس څخه وويستل شول، او يا په نورو ټوليو وويشل شول، دا هغه ټولي و چې تر ډېره به موږ گومان کاوه، چې يهوديان به وي، او يابه اسرئيلي عسکر وي، خو له امکان څخه به لري هم نه وترکال ۲۰۰۵ پوري همداعسکروه چې ارمی يې بلل اوپه زمينی قواوو پوري يې ارتباط درلودی دهغه وروسته ناوی يعنی بحری قواوی راغلی چې اکثره واک ددوی سره وو نسبتاً ترزمينی ځواکونويي ښه گزاره کوله خوبياهم متعصب خلک پکښی وه چې مشکلات به يې جوړه ول او استفزازي اعمال به يې تر سره کوله خوبيا مشکلات حل نه کړای سول والله اعلم .

د امریکایي عسکرو تبدیل

په هرو شپږو میاشتو کې به عسکر بدلیدل، خو په بدل کې به ډېر لږ سم او ډېر بیکاره، او متعصب عسکر راتلل البته ځینې عسکر چې زموږ سره یې ښه رویه کوله ښه راته بریښېدل، او مونږ به ورسره ښه اخلاق کول، او ډېرو عسکرو به زموږ په حال افسوس کاوه، او منل به یې چې امریکایي مشران موږ غولوي او بې ځایه مو استعمالوي، او په درو غو سره یې موږ دوکه کړي یو، او وعده به یې کوله چې ددغه محبس احوال او د معتصبه امریکایانو وحشي عمل به دوي میدیا ته باسي، او نړۍ به ورباندې خبر وي، چې همداسې به شاید شوي هم وي، په عسکرو کې یو یو داخلاقو، انساني پوهي او ادراک خاوندان هم پیدا کیدل، یوه ورځ یو مشر عسکر ما ولید چې د امریکایانو په وحشي سلوک باندې یې ژړل، او تر سترگو یې رپ، رپ او ښکي تویېدلې او دابه یې ویل چې مونږ ظالمان یو، خو ځان به یې مجبور او ناوسه ښود، دا په هغه پېښه کې و چې زه به یې انشاالله په لیدلو واقعاتو کې یادونه وکړم، هلته به همیشه دري ډلې عسکرو په مجموع کې چې سره، سپین، غم رنګه، او تور و، غم رنګه اکثره په سلوک او اخلاقو کې ښه او څه شفقت به یې هم درلود، طبعي تعصب یې نه درلود که به څوک پکښې پیدا کیدل کم به و. تور اکثره پسونو غوندي ناپوهه، لټان، او دمریانو غوندي طبیعت یې درلود، کسالت یې ډېر و، خوراک، خوب به یې تر اندازې زیات کاوه، اودتعلیم سويه به یې ټیټه ښودله، او اکثره یې دڅوارو غریبو هېوادونو مهاجرو، متعصب خلک کم پکښې پیدا کیدل خو که به یو هم متعصب پکښې پیدا شو بیا به تر ډېرو بیکاره او بد وضعیت به یې کاوه لکه یو حیوان غوندې زماپه اټکل (سرو) به استعمالول، له امریکایي سرو سپینو عسکرو څخه به یې ډېر شکایت کاوه، ښکېدل به یې هم ورته کوله، او ویل به یې چې سره ډېر بد او ظالمان او خود پرسته (ځان پالي) خلک دي، پیسي او قدرت یې انحصار کړي دي، او مونږ ته چندان اعتبار نه راکوي او په بده او خواره سترګه راته گوري، خو په عین حال کې به له سرو څخه سخت ویریدل چې کله به یې زموږ سره خبره کوله، او یا به یې څه څیزونه راکول نو شا وخوا به یې کتل، او څار به یې کاوه او بیا به یې څه ویل او کول. اما سره چې د حکومت اصلي او د اعتماد وړ خلک وو اکثره یې څه تعصب درلود، اخلاق به یې که څه هم ظاهري نورمال و، خو له چل او فریب څخه ډک، عمیق، او د دروغو ښه استاذان وو، او داسې معلومیدل چې نور عسکر به یې تعقیبول اکثره یې لوړ رتبه خلک و، خو که به یې رتبه هم ټیټه وه تر غم رنګه او تورو به معتبر او با صلاحیته ښکاریدل، او محققین به اکثره دوی و، په لوړ رتبه خلکو کې هم لومړی غوندي و تعلیمي سطحه یې لوړه ښوده او اقتصاد یې ښه معلومیده والله تعالی اعلم!!

او څلورم لږ خلك و، چې په هره ډله كې يو يو پيدا كيدل چې امريكان انډيان ورته وايي، دا اصلي امريكايان دي چې دامريكا له كشف څخه وړاندې يې هلته ژوند كاوه، البته وحشي او ددنيا له رسم او كلتور څخه لري پاتې و، چې تر اوسه پوري دامريكا په ډېرو برخوكې ژوند كوي، اكثره نشه يان معتاد لټ اوبيكاره خلك و او تعليمي سطحه يې ډېره ټيټه وه، چې پخوا كې دبرتانوي امريكايانو په لاسو اكثره ووژل شول مخكې تري ضبط شوي، او باقي يې غرونو ته وتښتيدل، چې بيا به يې پر امريكايانو چريكي حملي كولي، چې وروسته له ډېره وخته تر قوماندې لاندي شول، او اوس په هغه منطقو كې اوسي چې تكس يې نه وي او دحکومت لخوا ورته بخښل شوي وي، ددوي پر صادراتو او وارداتو باندي محصول نشته او له كسالته ډك ژوند كوي، په امريكا كې ډېر بي اعتباره و، په حكومتي چوكيو كې ورته ځاي نه و، او نه يې په كابينه او پارلمان كې استازي درلودل، خو په دې څو كلونو كې ورته څه لږ حق وركول شوي دي، په سنا او پارلمان كې هم څه سيټونه لري، خو دوي ځانونه مظلوم بڼيې او دامريكا له ملي حقوقو څخه ځان محروم بولي.

دا هغه عسکر دي چې مطلق ټولو يرغلگرو امريكايانو ته ظالمان او بي رحمه وايي، او تر حده زيات يې بد راځي، تر اوسه پوري يې دامريكايي الاصلو خلكو دښمنان او قاتلان، او دنوي دنيا غاصبين بولي، دې خلكو زموږ سره ښه گوزاره كوله، او موږ ته يې دمظلومانو په سترگه كتل او كله خوبه يې دتسلي خبري هم كولي .

د گوانتانامو لمړئ كمپ

لومړی ځل چې موږ هلته بوتل شوي يو كمپ ته وروستل شوو چې اته بلاکونه او يو انفرادي يعني دکوته قلفی بلاک يې درلود، چې په هر بلاک كې يې اته څلوېښت قفسه و دوه دگرځيدو ځايونه څلور ساده حمامونه يې درلودل، خو انفرادي بلاک بيا څلويږشت قبره درلوده، چې عرض طول يې په اندازه دقفسونو وو، خو شپږ واړه خواوې يې په اوسپنيز ديوال جوړ شوي او بند شوي و، شاه ته يې يوه پيکه هينداره درلوده چې شپږ په دولس ا نچه كې وه، او مخ ته يې دهليز ته يو کوچنی کلکين درلود، چې په سيمانو او بيا په هندارې پوښل شوی و، او يو ډوډي وركولووړوكي سوری يې درلود چې يواځې د ډوډۍ پروخت به يې خلاصاوه، او بيا به يې بنډاوه، عسکر به يې بد اخلاقه و، او ډوډۍ به يې هم تر نورو بلاکونو كمه وركوله، ديوه بلاک اوبل بلاک ترمنځ خبري بندي وي، كه به چا كولي نو سزا به يې وركوله، داغوستلوکالي يې سره رنگ و، خو ترکاليو لاندي به يې هيڅ نه وركول، دا غوستلو جامي ډېري بندي او زيري هم وي چې داكثره ورونو پوستكيو به ورسره حساسيت پيدا كاوه، په كوته كې د هر بندي لپاره لومړی ځل د دوو نازكو توسانو، يوه پټو، دوه دځگ گلاسونو، يو داوبو

بوټل، دځان دوچولودوه دسمالونه، يو وړوکی پلاستيکي فرش، يو دغابنونو برس، او کريم، يوه قرآنکريم اود يوه ماسک ا جازه وه، دسزا په وخت کې به يې ورته يواځې د خوب پلاستيکي فرش پر بڼنود. نور به يې ټول شيان ترې اخيستل خو اکثره وخت به سزا، سزا، سزا وه ځکه عسکرو نه غوښتل چې بندي په راحت کې وويني .

ددويم کمپ په جوړيدو سره شرايط بدل شول دکمپ مسؤول جنرال بدل شو، خلک په درجو ووېشل شول سختي او عذابونه ډېرشول، دکوټه قلعي بلاکونه دري نور هم زيات شول، دتيريدو وخت يې زيات شو، او په هر څه به خلکو ته سزا ورکول کيدله، مذهبي کتابونه ختم شول، دبربرو خرييل شروع شول، او دتحقيق په وخت کې به هم له خلکو سره ښه چلند نه کيده، دبنديانو لپاره له لومړي څخه بيا تر څلورمې پورې درجي جوړې شوي چې اکثره خلک به په څلورمه درجه کې و، دڅلورمې درجي بندي لپاره يواځې د يو کوچني پلاستيکي دناستي دفرش اجازه وه او بس، نور به په يځه اوسپني فرش ويده کيده او څه به يې نه ورکول چې ځان پرې تودکړي او هډوکۍ پرې نرم وساتي.

دارزگان ولايت دچارچينو اوسيدونکي مرحوم ملا عبدالغفور چې تر ډېره وخته زما گاونډي پاتې و، هميشه به په سزا، سزا کې و، او له امريکايانو سره به يې تعصب دهري ورځې په تېرېدوسره ډېريده، ډېر ځله به يې ماته ويل، چې دا ظالمان دبڅېنلو ندي له يوه عسکر سره يې هم دخبرو توان نه درلود، او کله خو به يې عسکرو ته دچرې په ډول په غاړه لاس تيراوه، او دانتقام خبرې به يې له خولي وېستلې همدارنگه يې امريکايي ترجمانانوته بد ويل، که څه هم ما ورته ډېر ډير ويل چې وروره خوله ونيسه او ناوړه خبر مه کوه، اوس ددي خبرو ځاي او وخت نه دي گټه نه رسوی سزادرته ډيره وى، هم داسي دسزا په وخت کې دردمن خوشې اوازاد شو چې لږ وخت وروسته مي دده دشهادت واوريدل. او هم دي ته ورته دملا شهزاده پېښه وه چې هلته موږ په محمديوسف پيژانده، ملاشهزاده دکندهار ولايت دپنجوايي ولسوالي دزنګي ابادکلي اوسيدونکي و، اوهم داسي ملاعبدالغفور غوندي دردمن خوشي شو چې لږ وخت وروسته يې له شهادت څخه خبرشو. الله جل جلاله دي ترې راضي شي . که به څوک له امريکايانو سره دښمن هم نه و، نو دامريکايانو دداسي ظلم او ناروا عمل سره، به يې ددښمنۍ عقده اخيستله، چې ښه مثال يې داوسني حکومت ملاتړي و چې دامريکايانو راتللوته يې لبيک اوښه راغلاست ووايه اوورسره يې ترخپل وسه همکاري کړي وه دزړه له کومې اخلاص يې ورسره کړى و، خوچې کله گوانتانامو ته راوستل شول په خپل تير عمل نهايت پښیمانه و دانه چې يواځې پښیمانه و، بلکه ددښمنۍ پوره عقده ورسره پيداشويوه.

دوهم جنرال چې بيا عراق ته تبديل شو ملر يادیده، ملر ډېر متعصب کافرظالم و، دسزا ډېر اسباب ده برابر کړل، هر عسکر ته يې واك ورکړي وچې څه يې زړه وغواړي هغه وکړي، او ايکو کمپ چې بيخي دتنها او تاريخو قفسو خاوند و، ده جوړ کړ، دايکو کمپ ډېر مختلف ځايونه درلودل، مثاليوه

ميانه کوټه وه او په هغه کې دننه بيا قفس و، چې مخ ته يې حمام و، او تر دوو دروازو شاته به بندي و، چې يواځې په يوې ريموټ کامي به تعقيبېدل، هيڅ به يې نه ليدل او نه به يې د هيچا ږغ اورېده، سهار او ماښام به ورته نه معلومېده شپه او ورځ به ورته يو ډول و، چې ډېر وروڼه به دداسې سختې انزوا څخه په نفسي او روحي مرضونو مبتلا شوه.

احمد ورور چې مغربي الاصل و، او په انگلستان کې يې له ډېره وخته د مهاجر اود پنا غوښتونکي په څير ژوند کاوه، دده په قول پاکستان ته د اسلامي زده کړې په خاطر راغلي و، چې بيا د پاکستان او امريکا دانسان پلورني د سوداګرۍ په نتيجه کې گوانتانامو ته رسېدلي و.

له ما سره په کندهار کې ګاونډي و، او په انگليسي ژبه يې روانې خبرې کولې دا له هغو خلکو څخه وو، چې په کندهار کې نږدې يو خروار ځنځيرونه ترې چا پيره شوي وه، دغه ورور له ډېرو سزاګانو څخه په روحي او عصبي ناروغيو اخته شو، چې وروسته به په اروايي لحاظ ډېروخت له کنترول څخه وتلی و، خو بيا به هم سزا ورکول کيده، ان تر دې چې داسې وخت راغی چې په ځان سره به نه پوهيده او دماغ يې له لاسه ورکړی و، کله چې گوانتانامو ته ولاړ نورې هم حالت خراب شو او دامريکايانو عکس العمل به يې انتقامي غونډې ښوده، له ډېره وخته وروسته په يوه انفرادي کې چې دسزا لپاره جوړ شوي و زما ګاونډی شو، د شپې په نيمايي کې راوستل شو، خو په دغه ټوله شپه کې مې خوب ځينې ونکړ، که څه هم زما او دده تر مينځ پنداوسپنيز ديوال موجود وو ټوله شپه يې نعتونه ويل، او دقرانکریم تلاوت به يې کاوه چې اکثره به يې غلط هم وايه او په زوره زوره به يې نصيحت کاوه، دده په عقیده چې له سلګونو سوګندونو سره بدرګه کيده، دا کال دمهدي (رح) دظهور کال دی او په دې سره يې دځان تسلي کوله، خو په دويمه ورځ يې بيا عسکر په پېشقاب چې له خوږو ډک وو وويشت او بيرته ايکو کم ته دسزا لپاره بوتلل شو، دې ورورنږدې درې کاله په ايکو کې تير کړل، ايکو هغه تنګ ځای دی چې ددوو کوټو شاته يا په مينځ کې کوچنی قفس و، چې هيڅ به دې څوک نشوای ليدلاي او نه به دې دچا ږغ اورېدلي شوای، او نه به پکښې ګرځيدلاي شوای، او که به دې هر څومره په زوره زوره چيغې او ناري وهلې نو هيچا به دې اواز نشوای اورېدلي، يواځې په يوه ريموټ کامي سره به عسکرو تعقيبولې چې دضرورت پر وخت کې به دې دکامي مخ ته لاس ښور او نو عسکر به درته راتلل او بس، نه کتاب نه کتابچه وه چې سړي پرې ځان بوخت کړی وای، يواځې ته، څلور ديواله او ډول ډول فکرونه چې اخر کار يې ليونتوب دی، دغه ورور که څه هم با سواده پوه سړی و، خو هر څه يې له لاسه ووتل امريکايان په دې ښه پوهيدل چې دغه ورور د ډيفرېشن په وروستي پړاو کې دی او ځان يې له کنټروله وتی دی، خو بيا هم سزا او عذاب ورکول کېده او بي رحمه سلوک ورسره کيده. دې ته ورته طارق، عبدالرحمن، دکتور ايمن، چه اصلاً يمني وه پاکستان ته دتعليم لپاره په قانوني لاره راغلي و، او بيا افغانستان ته له پاسپورت او ويزې سره

راغلي و، په کابل کې يې دالوفا په موسسه کې دمعالج طبيب وظيفه درلودله. او په هيڅ قانون کې طبيب نه بندي کېږي خو دکتور ايمن سعيد باطرفي تر اوسه بندي او بالاخره ليوني شو. نوموړي ددهوکو ډاکتر و، له ډيرو افغانانو سره يې طبي مرستي کړي وې خو نتیجه؟ او ډېر نور وروڼه و چې حواس يې خراب شول او دليونيانو په څير به يې ژوند کاوه، خو بيا هم د سزا له جدول نه وتل. سره لدې چې ليوني مرفوع القلمه دي او دالله (ج) له خوا مسؤليت نلري خو هلته همداسي عمل جريان درلود .

تقريباً تر کال ۲۰۰۳ پوري زه په همدغه کمپ ډيلتا بلاک پنځلسم قفس اوگولډ بلاک اتم او پنځلسم نمبر قفسونو کې پاتې شوم، چې وروسته دويم کمپ کلو بلاک، اوه ديرشم نمبر قفس ته انتقال شوم، کلو بلاک نسبتاً تر نورو بلاکونو ماته خوند راکاوه، ځکه کله ناکله به مو ددرياب تماشا کوله، او کله به مو ددرياب کبنتی ليدلي، کلوبلاک تقريباً درياب ته پنځوس متره مصافه درلوده، څه موده وروسته بيا انفرادي ته بوتلل شوم چې تر ډېره وخته بيا هلته وم، په محبس کې به معمولاً دريوشفتونو کار کاوه، چې بيا دوه شفته شول، لومړی په اونۍ کې يوځل غسل او يو ځلي دگرځيدلو ځاي ته بيول کيدو، چې يواځې تر پنځلسو دقيقوپوري وخت راکول کيده، خو لاسونه به مو تړلي و چې وروسته بيا نيم ساعت شو، او په اونۍ کې دوه ځلي اوهم به کالي يوځلي په اونۍ کې راته بدلیده، تر ډېره وخته دنوکانو ډبريکولو، او دماشين يعنې دسرخريپلو دماشين انتظام نه و، چې بيا وروسته په اونۍ کې يوځلي ورکول کيده خوراک به عسکرو وېشه او په لويو شنو صندوقو کې به راته، کله چې عسکري عاجل خواړه په گرمو خوړو تبديل شول، بياهم دورځي به عسکري کڅوړي راکول کيدي، او بيا دسهار او ماينام ږوډۍ گرمه او دغرمي هغه هم هغه عسکري کڅوړي وي، چې وروسته تر کلو په گرمه ږوډۍ تبديل شوه، خواړه به البته کافي وه خو عسکرو به کم وراچول، او څومره چې به يې زړه غوښتل هغومره به يې راکول، داسې وخت هم و، چې په يوه مياشت کې به يو ځلي هم په نس نه مړيدو، خو کله به چې څه زړه سواندي عسکر و نو بيا به يې تر اندازي زياته ږوډۍ راکوله چې بيا به هم دناروغۍ سبب گرځيده، دويش قانون، او دږوډۍ اندازه معلومه نه وه، هرڅه په موظفو عسکرو پوري اړه درلودله، په ځگن قابونو کې دخوراکونوتوزيع کيده، يوه پلاستيکي کاشوغه به هم ورسره وه چې يواځې ديوځل لپاره استعماليدله، خو ډېر ځله به وروڼو شک کاوه چې هم دا ظروف څو ځله استعمالوي، نو هغو وروڼو چې به شک کاوه قابونه کاشوغي گيلاسونه به يې ترخوراک وروسته ماتول- دسهار له خوا به يوه له ځگ نه جوړشوي کوچني گيلاس شيدې، او يو گيلاس يخ چای هم راکاوه، البته لومړی گرمي وي او وروسته بيا په يخو تبديل شوي، ږوډۍ ډول ډول ډولونه درلودل، غوښي به هم پکښي وي لکه کب، چرگ، دغويي غوښه، بينډۍ، سبزي، لوبيا، گولي، پټاټي (الو)، وريجي، هگۍ، مصنوعي پاتي، وريجي، پاتي څلور قسمه دسيپلو ږوډۍ، اونورڅه لږ شنه چې نومونه يې زما نه

وه زده البته دغه ټول شيان به يې په نوبت پخول خو دومره بي مزي اوبې خونده چې حديې نه و،
 صرف په اوبو کې به يې ايشول اومي (خامې) غوښې کلکې چې له خوړلو سره به يې قبض حتمي و،
 او کب خو به نو دومره بدبويه وو، چې په بلاک کې به ورته طاقت نه کيده، کب خو طبيعي بدبويه
 وي، خو چې کله په اوبو کې وايشول شي، او دغوړيو مخ ونه ويني نو بيا خودي خداي سړي ځيني
 وساتي، خو بيا هم موږ وړي وو، دچرگ دغوښو سړي لشکي به هم داسې سړي ښکارېدي، لکه تازه
 چې ويني پکښې گرځي، وريجي خو به دومره لږ وي چې نصيب الله ورور خو به په يوه گوله ټولي
 تمامولي او دويمې گولې ته حاجت نه پيدا کيده، ډوډۍ دري څلور ډوله وه چې يو ډول يې يواځې
 تقريباً يوه گوله کيده ماشوم هم نه باندی مړيده، دپادوني ورده چې دري ميوې به يې په ورځ کې
 راکولي چې تر ټولوشيانوبنديانو ته غنيمت وو، زمور لپاره ځکه غنيمت وو چې هغوي به ډوډۍ ځاي
 نيوه، او دسهار لخوا يو گيلاس شيدې وي چې هغه هم زمور په مړښت کې پوره مرسته کوله خوکه به
 عسکر متعصب وه نوبه يې داسې خرابه ولې چې دخورک به نه وى، او نوره ډوډۍ يې اکثره وخت
 ډېره کمزوري وه او که دپنځو نفرو استحقاق يې يوه سړي ته ورکړى واي نو ممکن ورباندې يې صبر
 شوى واي، په ځانگړي ډول دسرو امريکايانو په نوبت کې، دلمانځه لپاره اجازه وه، اذان به مو کاوه،
 خو کله کله به امريکايانو عسکرو تمثيلول، يعنې له اذان سره به يې ناري وهلي، د مکې نښان پرتخته
 ليکل شوي وو، دجماعت لمونځ مولومړى نه وو ځکه صف مونه برابرېده ځيني ورونو چې په فقه کې
 معلومات درلود دغذر له کبله يې دجماعت کول جائز وگڼل، چې وروسته مخکې ورور جماعت راکاوه
 او موږ به هر يو په خپله خپله غره کې دجماعت نيت کاوه، خو ځيني ورونه يې بيا خلاف و، او
 دصف برابرول يې واجب گڼل او په خپله غره کې به يې لمونځ له خپل ځان سره يواځې کاوه، او
 دتهجد اذان هم په دغه شکل وه چابه کاوه اوچابه نه کاوه، خو په کوټه قلفيو کې بيا دجماعت کول تردي
 هم سخت وه او کله ناکله خو به وخت هم نه ورته معلومېده او بي وخته لمونځونه به يې کول، په هر
 بلاک کې کوچنۍ گويې نصب شوي وه، چې داعلان په وخت کې به يې استعمالوله او کله کله به يې
 ريکارډ شوي اذان هم پکښې کاوه، چې ډېر ځله به يې دسهار اذان مازيگراو دمازيگردهم بې وخته کاوه
 او دورونو دغلطۍ سبب به گرځيده، خو بيا به موږ دلمانځه وخت په سيوري معلوماوه او په شرعي
 شکل به مو خپل لمونځ ادا کاوه.

ددرېم کمپ په جوړېدو سره مشکلات نور هم زيات شول، ډوډۍ کمه شوه، او کيفيت يې نور هم خراب
 شو، په سزاګي نوره سختې هم راغله، مثلاً دکيوبيک په نامه بلاک جوړ شو چې تر ټولويې سزا سخته
 وه، په دغه بلاک کې به بنديانو په يوه نيکرکې ژوند کاوه، دننه په قفس کې به يې هيڅ نه درلودل چې
 وايې غوندي او يايې پرځان واچوي په يخ او په گرمۍ کې به په يخه او گرمه اوسپنه بې کاليو ویده
 کېدل لمونځ به يې په لوڅ عورت سره کاوه، اود يو بل په منځ کې حجاب نه و، ډوډۍ يې ډېره کمه

وه، او دسکرو له بد سلوک سره مخامخ وو، بیت الخلا ته دتگ په وخت کې یې حجاب نه درلود، او په بې سترۍ کې به دحاجت ځای ته ورتلل، خوب به یې اکثره وخت په ناستي کاوه، او دډېر یخ په وخت کې به یې په دغه تنگ قفس کې توپونه وهل چې دا دتودیدو یواځینې طریقه اوچاره وه، خو کله کله به تردې هم نور سختیده چې دتشناب اوبه به یې د شاه دخوا پربندي کړي، او تشناب کاغذ به یې هم نه ورکاوه چې وروسته به بندي دومره په تکلیف شو چې اوبه به یې نه څښلي، ډوډۍ به یې نه خوړله ترڅو تشناب ته ضرورت پیدا نکړي، خو کله چې به حاجت ته ولاړ نو له بدبویۍ څخه به یې ټول بندیان به عذاب کیدل او دځان نظافت یې به له لاسه په بل څه نشوای کولای، او بیا به یې دلاس پریمینځلو ته اوبه نشوې پیدا کولی، ډوډۍ به یې هم په پلټې کې نه ورکوله مجبور وو چې په لاس کې یې واخلي په هغه لاس چې بېله اوبو یې ځان پرې پاک کړی و، څومره وحشي او له انسانیت څخه لرې سلوک او بیا دبشر حقوق اونړیوالی درامې!!!

ددې سزا وخت به یې تر یوې میاشتې کم نه و چې بیا به یې تر څلورو پنځو میاشتو پورې دوام کاوه، خو ځینې وروڼه چې دماغونو یې ټکان خوړلي وو او ځان به یې نه شو کنترولولای، له سکر و سره به یې ښه معامله نکوله نو تر ډېره وخته به پکښې پاتې کېدل، او بل بلاک بیا مشخص دلیونیانو لپاره جوړ شوي و، مخصوص ځایونه او مخصوص ډاکټران یې درلودل، اکثره به هغه کسان پکښې میشت کیدل چې له ډېرې تنګسې او تکلیف څخه به یې دځان وژني ټکل کاوه، دځان وژني پېښې قریب هره ورځ پېښېدلې، چې بیا به یې په ډیلتا بلاک کې په ځنځیرونو ټینګ تړل، او یا به یې په مخدره توکیوسره نشه او ارام ساتل، چې ډېر خلک ددوا ډېر استعمال، او دسختو جکشنونو (پېچکاریو) له کبله معتاد شول، او بل به هغه افراد ورته بیول کیدل چې دامریکایانو په جاسوسي به بد نام شول، نو بیا به نورو وروڼو تنګول او په بلاکونو کې به یې نه پرېښودل ښکښل به یې ورته کوله بدبه یې ورته وبله نارې (لارې) به یې پرې توکلي، خوب ته به یې نه پرېښودل، خبرې به یې ورسره نه کولې، ترڅویاتوبه وباسی اویابل ځای ته ولاړسی چې له ډېر تکلیف څخه وروسته به یې امریکایانو ته ویل چې لدې ځایه یې تبدیل کړي، او که به یې نه تبدیلول نو بیا به یې ځانونه ځړول چې دغه ورته دجاسوسي ښه ګټه وه چې خوندي تری اخستی او بیا به دلیونیانو بلاک ته بیول کیده چې دا بیا په څوځله ددوي دجنون یا لیوننتوب سبب ګرځیده (مکوه په چا چې وبه شي په تا) چې لدې جملې جاسوسانو څخه څه افغانان هم وه سردار، او فدا، د زرمتم اوسیدونکي، او انور دکونړ اوسیدونکي چې بیا مرتد هم شول، خدای او رسول ته به یې بد نسبتونه کول، او دقرانکریم دسپکاري هوډ یې هم وکړ چې وروسته دبنديانو په ډیراصرار دامریکایانو له خوا تري واخستل شول، خو انور بیا ویل چې توبه یې وکښله اوداوعده یې وکړه چې بیا به داسې نه کوي په خپلوکروپښیمانه سو، دغه خلک چې په زرمتم کښې نیولي شوي او عمرونه یې تر اتلسو کلونو کم هم وه پر هرڅه معتاد اونشیان و، چې دکم عمری له کبله ددین څخه

گرځېدلي و داکسان په زرمټ کې دثمودنامې قمندان افراد و چې دامريکايانوسره يې کارکاوه. والله اعلم.

څه عراقيان وچې شمېر يې پنځه تنه و علي، شاکر، ارکان، محمد، او يو بل چې نوم يې ياد ته نه راځي، يو يمني و ابو ثرده نومېده، اوږود سوريي وه عبدالرحيم نومېده، دامعلوم کسان و خو په افغانانوکي دري نور نفر هم و چې دجاسوسي اشتباه پري کيدله، او په عربو کې هم و چې موږ به يې په گاونډيتوب سخت خپه کيدو، او چې کله به راڅخه لري شول نو بيا به موب العالمين ته دشکر سجده کوله، او ډېر به يې قول او عمل ته متوجه وو او له خپلو خولو سره به مو هم ډېر پام کاوه، خو دږادوني ورده چې همدغه ټولي چې په دروغوسره يې خلکوته مشکلات جوړول په پای کې ډېر ذليل شول چې امريکايانو هم پرې باورنه کاوه ځکه معلومات يې موثق نه و، او تر موږ دوي ورسره ډېر په تکليف شول، دغه کمپ دډلتا کمپ په نامه يادېده، او دغه منافقين تر موږ ډېر په تکليف شول که څه هم د صليب نشان يې په ځيگرونو ځوړندکر، ږيري يې وڅرييلي اوسرونه يې په امريکايي مودجوړاوبرابرکړل خوڅه ورسره وسوه.....ددغه کمپ ترميم به هميشه کيده اونوي نوي ځايونه به په کښي جوړيدل چې دوخت په اوږدو سره يې پراختيا موندله، ددوي له پراختيا څخه به موږ دا اټکل کاوه چې دا کار لنډ مهالې (موقت) نه، بلکې دلوي پلان مفهوم لري او کيداي شي دا اراده تر ډېره حده محدوده پاتي نشي والله اعلم .

څلورم او پنځم کمپ

څلورم کمپ

څلورم کمپ په دغه نيت جوړ شوی و چې کوم خلک خوشې کيږي هلته به ځي اوښه سلوک اومعامله به ورسره کوي ډوډۍ به کافي ورکوي ميوې به ډېرې ورکوي ترڅو يې وزنونه بيرته نورمال اوپوره شي، په دغه کمپ کې چې ددوو سوو ۲۰۰ نفرو ظرفيت يې درلود دژوند شرائط يې ډېرښه برابر و او دعسکرو سلوک او معامله بيخي ښه او برابره وه، دغه کمپ پنځه بلاکونه درلودل او هر بلاک څلور غټي خوني او يو لوي سالون دحمامونو او تشنابونو لپاره درلود، او هري خوني دلسوکسانولپاره اوسپنيزکټونه اوڅه دلمانځه ځاي درلود، او دبلاکونو مخته يې دگرځېدلو او ډوډۍ دخوړلوپراخه ساحه درلود چې په يوه وخت کې به شلو نفرو پکښي تگ راتگ کاوه او ډوډۍ به يې خوړله، ډوډۍ يې ډېره وه ديو ځايي ژوند اواوسيدلوامتياز يې درلود او لمونځ به يې په جماعت سره کولاي شوي، ورزش دځينو انواعو اجازه يې درلودله او دمنډي لپاره يې کافي مسافه درلودله، حمام يې په ورځ کې څو ځله کولی شوي او په هرې کوټې کې يې دوه دهوا پنکي درلودل په اونۍ کې يو ځل به يې نمائشي فلم که

چاغوبسته کتلاى شوای خودیادوني ورده چي ډيرو روڼو يي مخالفت کا وه اويوځلي خويو عرب ورورتلويزون مات هم کړ، په څو سپين رږيرو خلکوڅو به يې مکتب (ښوونځی) هم وایه دمکتب دځينو شاگردانو پياوړه کونکيو عمر به تر اویا کاله لوړ و، خو چي کله به مو تعليمي کتاب غوښت نو بيا به يې نه راکاوه، له ډوډی پرته يې نور امتيازات درلودل، مثلاً په اونۍ کې يو ځلي مغزک، خورما، عسل، کيک، شيرېخ هات ساس، ماینس، چيک اپ اونور داسي خو په نورو کمپو کې به بيا بندي ورور په يوه گوله ډوډی پسي خېزونه وهل او هميشه به يې دلوري فريادکاوه.

دپنځو بلاکونو په منځ کې يې پراخه مسافه درلوده چي په ورځ کې به يې هر بلاک ته د ۳۰ دقيقو دوتلو اجازه ورکوله چي پکښي کوچني دفوت بال، او والي بال، او يو ميز د پينگ پانگ لوبو لپاره جوړشوي و او که به چا منډه وهله نو ورته اجازه به وه څواکثره وخت به دبهرنیو کتونکيو او ملاقات کوونکيو له کبله کينسل کيده. دا هغه کمپ و چي په هره اونۍ کې به ملاقات کوونکي يعني تورستان، ژورنالستان، او دامريکايانو لوړ پوري مقامات چي سناتوران هم پکښي شامل و راتلل، عکاسي به يې کوله او هرڅه به يې په تلويزيون او عکاسي کامرو عکاسي کول، البته موږ ته به اجازه نه راکول کيده چي خبري ورسره وکړو او يا ورته دنورو وروڼو دردوونکي حال ووايو، ددې کمپ جامي له نورو څخه په رنگ جلا وي رنگونه يې سپين و، او زير پيراهني به يې هم درلوده او وروسته دوي، بيا دري جوړي شول چي پريمينځل به يې موږ خپله هم کولاي شول، او دپريمينځلو لپاره به يې صابون، او شامپو هم راکول کيدله، دکمپ په لومړۍ افتتاح کې چي به څوک دغه کمپ ته وروستل کيده نو دا خبره به په خلکو کې خپريدله چي فلانکي ايله خوشي شو، او موږ به هم دغه يقين کاوه، او امريکايانو به هم دا ويل چي هلته به څوک تريوي مياشتي زيات نه پاتي کيږي، خو وروسته دا مياشت په کلونسره بدله شوه، دامريکايانودا خبره موږته نوي نه وه ددوي داسي وعدي ډېري وي چي بيا به د وخت په تيريدو سره له منځه تللي اويابه ايکسپايرکيدلي دبلاک په مخ يوه دهدايت ياقانون پاڼه ځوړند سوی وه په هغه کې داسی ليکلی و ستاسی همکاري اوطاعت تاسی ته دژوندڅه امتيازات درپه برخه کړی دی دا امتيازستاسو حق نه دی ستاسولپاره نورتنگ اوسخت ځايونه سته که تاسی خپلی همکاري ته دوام ور نه کړی نو هلته به بوتلل سی معنی يې داوه چي دبندي لپاره حق نه وو اويوازی سزابدحالت دده حق اوبس. بيرته به راشو دريم کمپ ته!!!

يادونه: (د کتاب په دغه برخه کې د متن پرله پسې برخي لږ نامنظمي معلوميږي. هيله ده گران لوستونکي له ستونزو سره مخامخ نه سي - هڅه کوو دا ستونزه له منځه يوسو - موږ کوښښ کړی چي کتاب په هغه بڼه خپور کړو څرنگه چي چاپ شوی دی، يو نيم ټيپي تېروتنې تر سترگو کيږي، که وتوانېدو په راتلونکي کې به هغه هم انشاالله حل سي) (بېنوا خپرنيزه څانگه)

ددې با وجود دوه نور کمپونه جوړ شول، چې یوې ډېر سخت اودعذاب ځای وو، او دویم یې ډېر په امریکایي بندکي د راحت ځای و، د راحت کمپ د څلورم کمپ په نامه یادیده چې دژوند ډېري اسانتیاوي یې لرلې، او سخت کمپ دپنځم کمپ په نامه یادیدي چې دژوندقريب ټول شرایط پکښي ناانسانیه وه، مثلاً کله چې پنځم کمپ جوړ شو ددې عمومي کمپ له ساحي څخه وتی و، اواز به یې ډېر سخته وه، او محققینو به هم دبنديانو تر غوږو دسختو شرائطو ازانگي ورتیږولي، اوپه کال ۲۰۰۳ دجولای په میاشت کې یې اویا نفر بندیان په ناڅاپي ډول دکمپ څخه ورته وروستل، تردیره حده موږ نه پوهیدلو چې چیرته به یې بیولي وي، چا به ویل بل ځای ته انتقال کړای شول، اوچا به ویل خوشي شول، چا به څه ویل او چا به څه، خو ما له یوه عسکره څخه وپوښتل چې حال راته ووايي ځکه ډیرځله به دې عسکرماته په غلا دنړۍ معلومات راکول، خوددې واقعي څخه یې بخښنه وغوښت، او ویل یې چې موږ ټولو ته یې قسم راکړي دي چې بندیان خبر نکړي، خو بیا هم دلاس په اشاره سره یې وپوهولولم، خپلې پنځه گوتي یې زما دقفس پر پنجره غوړولي کښېښودې، اوراته ویل یې زما لاس ته گوره زه پوه شوم چې څه معني لري، خو دا پټه غلا تر ډیره وخته پټه پاتې نه شوه چې دلږ وخت په تیریدوسره بیرته لوڅه اوبربنده شوه، په لومړۍ ځل کې اکثره عرب وروڼه بوتلل شول چې قریب دیارلس افغانان هم پکښي و، لکه ملا فاضل محمد دارزگان، محمد قاسم فرید دزرمټ، معلم اول گل دجلال اباد، شاه ولي دکندهار، محمد نبي دخوست، او عبدالکریم دخوست، حاجي روح الله د کونړ، عزت الله دکاپیسا، چمن دلوگر، عبدالجلیل دهلمند، نورالله نوري دقلات شاه جوي، معلم محمد ظاهر دغزني، چې زما تر راوتلو دمخه محمد نبي، محمد جواد، محمد قاسم، معلم اول گل، شاه ولي، عبدالرزاق، عبدالجلیل، عبدالکریم، عزت الله، بیرته تر یوکال وروسته راتبدیل شول، عبدالرزاق، شاه ولي دکندهار اومعلم اول گل نورو کمپونو ته راغلل، خو حاجي ولي محمد صراف دبغلان ملا خیرالله خیرخوا دکندهار عبدالحلیم دقلات او روحاني دغزني، ورته وروستل شول چې ټول اته کسه زما ترخوشي کیدو هلته پاتې و. الله دي یې مل شي.

دپنځم کمپ شرائط څه سخت و خو دالله ج په فضل او توفیق سره ځیني وروڼه پوره ډاډه او خوشحاله وه، په مجموع کې د ټولو وروڼو معنویات لوړ و، شرائط یې که څه هم سخت بی رحمانه، ظالمانه دبشرضد و، لومړې بندي کوتي وي چې دلمر رڼا او یا دهوا لپاره یې هیڅ کړکۍ اوهنداره نه درلودل، او یو کوچني سوری هم نه و چې تازه هواورته ورسې، یوه جاسوسي کامره دچت په سرکي نصب شوي وه او یو دسمبنتو وور تخت دکوتي په منځ کې جوړ شوی وو، تشناب، ځاځ انداز او داستعمال داوبو کوچنی نلکه هم دخوني دننه جوړشوي و، فرش او دیوالونه یې دسمینټو له خښتو جوړ شوي و، دروازي یې په برقي ریموت خلاصیدلې، او تړل کېدلې، ددودی، دوا، ځنځیرونو دتړلو لپاره یې ډېر کوچني سوري درلودل، چې د ضرورت پروخت به یې خلاصول او بیرته به یې ژر تړل، صرف

دیوه قرانکریم اجازه به یې درلودله، دېودی ورکولو طریقه لومړی ډېره سخته وه، دمخامخ کیدو اجازه یې نه درلودله او مخ به یې دسکر طرفته نه کاوه د شاه دخوا به یې ډودی اخستل چې تر ډېره حده به بندي خپل لاس سوري ته دنه لیدلو په وجه نشوای برابرولای، او که به یې برابر هم کړ نو ډېر ځله به قاب ترې په مځکه چپه کیده، که به چپه هم شو نو نوره ډودی به یې نه ورکوله، تر ډېره وخته یې دوتلو حق نه ورکاوه، که به یې ورکاوه هم نو په اونی کې یو ځل به و، دگرځیدو ځای یې د گرځیدو لپاره کافي نه وو، یواځې دلمر وړانګې به غنیمت وي، دوا به یې په ډېر تکلیف او تر ډېر فشار وروسته ورکوله او که به ورکول کیده هم نو ګټه به یې نه کوله، ملا فاضل محمد چې دمعدې سخت تکلیف یې درلود، یو کال یې مکمل اومسلسل وړاندیزونه کول خو چایې وړاندیزونه ونه منل، او نه یې ورته دوا ورکړله چې په پای کې مجبور شو او دېودی نه خوړلو اعتصاب یې پیل کړ شپاړلس ورځې یې دېودی د نه خوړلو، او داوبو نه څښلو هر تال ته دوام ورکړ، چې وروسته ډېر ضعیف او ناتوان شو او دکمزوري نه به هوبنه په مځکه غورځیدلی او لویدلی و، چې بیا د بیهوشۍ په حالت کې روغتون ته بیول شوی و ماته ملا فاضل محدودویل چې ماته دسکرو مشر د ډودی خوړلو وړاندیز وکړي خو ما ددوا غوښتنه ترې وکړه او ددوا ورکولو په شرط یې ډودی وخوړله، چې بیایې ډېره تداوي وعده ورسره کړې وه، دیادوني وړ ده چې د امریکایانو اکثره وعدې دچلونو دامونه او هوایي درواغ وو، او کله یې هم ورباندې وفا نکوله، دسکرو معامله غیر اخلاقي، او غیر انساني وه او کله چې به یې تحقیق، او یا میډیکل ته بیول نو سترګې به یې پلاستر کیدې، غوړونه به یې سخت په گوښیو بندیدل، په خوله به یې ماسک اغوستل کیده، لاسونه او پښې به یې ټینګ تړل کیدې، او دوتلو په وخت کې به یې لاسونه د شاه له خوا ورتړل، چې په وروستي وخت کې یې څه شرائط لېرسانه شول، هر ورور چې به دپنځم کمپ څخه راووت یواځې هډوکي به یې پاتې وو له رنگ څخه به یې سړي ویریده، رنگونه به یې بیخي ټک سپین اوبستي وو او کټ مټ لکه مړي چې یې له قبره را ایستلي شوی وي او بیایې پر پښو را روان کړی وي، یو ورور عرب چې نوم یې ابو حارث دکویت اوسیدونکي وو زما سره ډېر وخت ګاونډي پاتې شوي وو، بیا پنځم کمپ ته بوتلل شو خو چې کله بیرته راوایستل شو ما بیخي نه پیژانده، او څومره چې ورته ځیر هم شوم ځای ته مې نشو راوستلای بیخي یې له شکله ویریدلم او که په خوب کې مې هم لیدلای وای یقیني و چې ځني ویرېدلي به وای، الله دي ټول وروڼه ددې ظالمانو له ناولو منګولو څخه په صحت او عافیت راوباسي امین، او دغه کمپ به وروڼو دپنځم قبر په نامه یاداوه چې یقیني دژوندو قبرو، ما په لاره کې له یوه ورور شیخ صابر څخه چې بوسنیا اوسیدونکي و وپوښتل چې چیرې یې هغه هم داسې جواب راکړاته وېي ویل دژوندوپه قبر کې چې یقیناً تراوسه مې په زړه کې پاتې سوځونکی داغ دی.

د افغانستان وفد يا هيئت

دكلوبلاك څخه انفرادي بلاك ته بوتل شوم او هلته مي ډېر وخت تېر كړ، يوه ورځ يوه عسكر راته وويل: تحقيق ته ځان تيار كړه له غرفي راويستل شوم او يو داسي ځاي ته بوتل شوم چې مخكي مي نه و ليدلي، دغرفي دمنځ په كړۍ پوري يې ټينگ وتړلم، او دمحقق دراتگ انتظار مي كاوه خو ومي ليدل چې څو تنه افغانان غرفي ته راغلل سلام يې واچاوه او شاه وخوا په چوكيو كي كښيناستل ځانونه يې داسي معرفي كړل، چې موږ دافغانستان دحكومت نمائندگان يو دوه پښتانه يودكندهاراوبل دجلال ابادوو او څونفره پنجشيريان و، كندهاري سري يو گيلاس اوبه راته راوړي، وروسته يې پوښتني شروع كړي ټولي هغه پوښتني وي چې موږ به امريكايانو ته پري انكار كاوه او هغوي به دا سوالونه ډېر ډېر تكرارول اويوه امريكايي ښځه عسكړه څو ځلي خوني ته راغله او په غوږ كي به يې څه ورته وويل او يا به يې ليكلي كاغذ ورته وركاوه ماترديره شك كاوه چې دا دافغانستان استازي نه، بلكي يوه دسيسه غوندي ده، او دوي مي دامريكايانو ترجمانان بلل، اوپه زړه كي به مي ويل كه دافغانستان استازي يا وفد هم وي نو ددوي په دستور سره غواړي چې موږو غولوي اوترخولي موخبري وباسي كوم چې امريكايان پكښي شكمن وه سره لدې چې خبري خلاصي شوي وي، له سوالونو وروسته څه مناقشه وشوه او ما ورڅخه څه پوښتني كولې اوغوښتل مي چې پوه شم چې رښتيا دافغانستان دي او مطلب يې څه دى.

ما وپوښتل چې كه ممكن وي راته وواياست چې دڅه لپاره راغلي ياست ؟ دوي وويل غواړو تاسي ازاد كړو. ما وويل ښه خبره ده، خو دا ستاسي اوسني عمل كټ مټ تحقيق ته ورته دى نه خوشي كيدواوازديدو ته. كه څنگه؟ دوى په ځواب كي گنگوره غوندي شول او ما هم پسي پريښودل ځكه ماته ددوى بېوسي معلوميده چې كله به يې خبره كوله نوشاوخوابه يې كتل لكه غله غوندى اوډيرپه وهم كى، خو كله مي هم اعتماد نه كاوه چې دا به زمور دهيواد نمائندگان وي ځكه صلاحيت يې ډېر كم معلوميد، نور بنديان بيا تر ما ډېر شكمن و او ددوي سوالونو ته يې په ښكښلو ځواب وركاوه . البته دوي هم ډېرو بنديانو ته زړه نه و ښه كړى چې ورسره وويني ځكه زينه پر زينه درسوايۍ اومنفي عكس العمل سره مخامخ كيدل، بنديانوله دوي څخه څه غوښتل اوڅه هيله يې درلوده. بنديانو تسلي غوښته خواخوږي يې غوښته، دهيواد په حال يې ځان خبرول غوښتل، او له وفد سره يې شخصي دزړه خبري غوښتي خو وفد دا يوه خبره هم نه پر ځاي كوله، په تحقيق كي تر امريكايانو سخت و له خبرو يې ځان نا خبره ښوده، له امريكايانو يې سره كومك كاوه نو ځكه د نااميدۍ اومايوسي په وجه دبنديانو له سخت غبرگون سره مخ شول، ددوى لپاره به ښه دا وه چې دتحقيق پر

ځای یې د بنديانو د احوال پوښتنه کړې وای، دمحبس له وضعیت څخه یې لږ ځان خبر کړې وای تحفي، دخوشي کولو اطمینان، دهیواد په عمومي حال ددوځبرول، له کورونو څخه په احوالونو ورورلو، دخواخوړي احساس او په شخصي توگه ور سره غم شریکي تر سره کول، نه داچي دامریکایانوپه نیمگړتیاووکي یې ورسره مرسته کړې وای زماپه نظریه امریکایانوپلورل اوپه لاس ورکول کافي و . خو دا هغه څه و چې دوي به نه غوښتل او یا به یې نه شواي کولي. والله اعلم

څو ورځي وروسته بیرته لومړی کمپ ته انتقال شوم، په ۲۰۰۴ دجون دمیاشتي په شپاړلسمه څلورم کمپ ته انتقال شوم چې هلته بیا تر یوه کال او څو میاشتو پوري میشت وم .

په لومړی دویم دریم کمپونو کې مو ډېر څه لیدلي او اوریدلي دي ځوریدونکی هیښونکی غمژنه ونکی رېره ونکی، په دغه دریوکلواوشپږمیاشتوکی دډېرو ستونزو سره مخامخ شوم، دېرې ناوړي، او ناخوالي مو ولیدلي او دډېرو نادرو په اړه مو واوریدل چې اکثره یې داسلامي، او غیر اسلامي قوانینو مدني، او غیر مدني، ملي، او بین المللي حقوقو څخه خلاف وي.

په کال ۲۰۰۳ کې د روژي مبارکي میاشتي ته دوي ورځي پاتې وي، ځینو امریکایي لوړپوړیو موږ ته وویل چې دوي به د روژي د مبارکي میاشتي په احترام اومناسبت تاسو ته دبله ډوډۍ درکوي او دروژه ماتې په وخت کې به پنځه خرماوي او یوه وړه قطي عسل درکوي، که څه هم دروژي د مبارکي میاشتي به مناسبت دا لږ شي و، خو مونږ ته ډېره ښه اوغټه خبره معلومیده او ورباندي ډیر خوشحاله شوو، خو د سبا ورځي په شروع سره عسکرو دومره بد سلوک شروع کړ چې هغه د چا خبره شر ته یې دریا وهله مغروره اومتکبر به گرځیدل چیغي ناري اودرېي یې جوړکړي وو په بلاک کې معمولا اته څلوېښت نفره اوسیدل د بلاك په اخر کې درو نفر ورسره مشکل جوړ کړ او یوه نفر ورباندي اوبه و شیندلي، هغه غریب یې هم دسزا لپاره انفرادي بلاک ته بوتلي خبره خلاصه شوه خو په دا بل صبا چې دروژي لومړی ورځ وه دلومړی ځل دپاره دډوډۍ سزا راغله او سزا د ټول بلاک لپاره چې ۴۸ نفره وه سزادبلاک سرجن ټاکلي وه اودکمپ مسوول بې له دي چې په حقیقت خبرشي منظوره کړي وه، داسي لیکل شوي وه چې دگرمي ډوډۍ پر ځای عسکري وجبه د ۳۴ ورځو لپاره، او داوبو لپاره به څه نه ورکول کیږي خورماعسل اونور امتیازات به نه ورکول کیږی، موږ ته دحیرت خبره داوه چې دروژي په مناسبت دامریکایانو خبرتیا او بیا دلته دډوډۍ دسیسه او د معتصبو عسکرو بد سلوک اوورسره دډوډي سزا.

بیا مو د عسکرو مشران او ترجمانان راوغوښتل او ورته ومو ویل چې یو خو روژه ده د روژي په احترام باید تاسو موږ ته سزانه وای راکړي، او بل یوه نفر اوبه شیندلي دي او هغه ته هم سزا ورکول شوه نو ولي نوروته سزا ورکوی حال داچي هغه په هیڅ هم نه دي خبر، دریم دډوډۍ سزا لومړی ځل دي چې خلکو ته ورکول کیږي کله هم داسي ندي شوي نوکه په دي کار دوباره نظروشي، خو ددوي

خواب به تل منفي و، بالاخره يې ښکاره خبره وکړه چې موږ نظامي خلک يو او ديو سړي په گناه ټوله نيسو او ټولو ته سزا ورکړو اودازموږ په قانون کي شته، ولاړه خبره خلاصه شوه، خو دا داسي لوڅ دروغ و چې موږ له ويري ورته دروغ نشول ويلی!!

يوه ورځ دقرآنکریم مبارک بي عزتي وشوه يوې ښځې عسکري چې بدشکله اوبداخلاقه وه ډيرتيره اوتيزاواز يې درلود، دي بدغوني په لومړي کمپ کې يو قفس تلاشي کاوه او قصدا يې دوه ځله قرآنکریم په ځمکه راغورځولي و، بيا بنديانو غوښتل چې دي ښځې ته بايد سزا ورکول شي اود قرآنکریم د پوره حفاظت تضمين وشي خو کله هم امريکايانو داسي نه کول اوخپل غروريي دبندي لپاره نه ماتاوه بنديانوپه لومړۍ کمپ کې اعتصاب شروع کړ، دويم او دريم کمپونو کې يې هم ملاتړ وشو ددغو کمپونو ورونو ويل چې موږ به غسل او تفريح ځاي ته نه وځو او نه به کالي بدلوو، او دا به دااحتجاج به توگه وي چې دنورواعتصاب کونکيو ورونو مرسته وشي، کله چې دوتلو او تفريح وخت راغی بنديانو له وتلو څخه انکار وکړ او دکالو د بدلیدلو څخه يې هم ډډه وکړه، تفريح ته وتل او دکالو بدلیدل دبنديانو حق و، خو کله چې به موږ غوښتل دوي به نه ايستلو خو په دغه ورځ امريکايانو دخپل تريننگ لپاره له زوره کارواخست عسکر به چې شمېريي دولس نفره و، او زغري يې هم اغوستي وي او اوسپنيز پتري به يې په زنگونو تړلي و هر قفس ته په مارش مارش ورتلل تلویزيوني کامرو به يې دفعاليت اوقهرماني عکاسي کوله لومړبه يې پر بندي غريب په قفس کې گاز شينده چې بيسده شي، بيا به قفس ته ورننوتل او په زور سره به يې دباندې را ايستل، بيا به يې سر، ږيره، بریتونه، ورځي ورځريپلي او بيا به يې په انفرادي بندقفسونوکې غورځول او ډپريوتو لپاره به يې هېڅ شي هم نه ورکاوه، ټولو بنديانو به دالله اکبر ناري وهلي او ځينو به ښکځل ورته کول او په ټول محبس کې داوسپنيزوکتونو دربی اودرگی و، او دبنديانو دماغونه پکښي خراب شول . او دځيني ورونو به يې نيمه ږيره ورځريپلي او نيمه به يې ورپرېښي وه، دځينو يو طرف ورځريپلي او بل به يې پرېښي و، دځينو يو بریت ځريپلي و او بل به يې پرې پرېښي و، دځينويي ورځي ورځريپلي کړي وي خو چې څنگه به يې زړه غوښتل هغه به يې کوله حتي نايي (ډم) کافربه هم خپل ټوکه ورباندې جوړوله او لوبه به يې ورباندې کوله.

۳-يو ځلي په انډيا انفرادي بلاک کې دتکبيرونو ناري شروع شوي او داوسپنيزوکتونو ټکول ډبول زيات شول اوازونه ډېر سخت و لږ وخت وروسته معلومه شوه چې عسکرو په انفرادي بلاک کې يو عرب ورور چې دسعودي اوسيدونکي مشعل نوم يې و وواهه او ووژل شو په ټول کمپ کې غوغا شروع شوه ټولو بنديانو دعا وکړه چې الله ج دي دمشعل ورور شهادت قبول کړي اوالله دي وبخښي، ټولو ورونو له امريکايانو څخه وغوښتل چې دمشعل ورور په اړه معلومات راکړي که نه نو ټول بنديان چې څه کولي شي هغه به وکړي، حالت متشنج غوندي شو هري خوا ته به عسکر دلوپولويو

ډانگونو سره تاویدل او هم زغره لرونکي عسکر ګرځیدل اوتوپ لرونکي موټروبه ګزمه کوله، دانفرادي کوټو په هغه کوټه کې چې مشعل پکښې وهل شوي و، سره دخطر ګروپونه وځړیدل او غرفي ته سره تخته وځړیده چې نور یې هم دبنديانو اندیښنه دیقین وخوا ته نږدې کړله له مازیګر سره نژدې دااعلان کولو ږغ وشو او په عربي پښتو اردو ژبو اعلان وشو چې ستاسي د ورور مشعل حالت ښه نه دی دعاوي ورته وکړي او تر اوسه ژوندي دي، دې اعلان خلک څه ارام کړل چې تر اوسه پوري خو ژوندي دي خو بیا به هم ورونو غوښته چې په احوال یې پوه شي، په سبا ورځ یو نفر هسپتال ته بوتلل شو او مشعل یې له نږدې ولیده چې حالت یې ښه نه او داندیښني وړ وو او تر اوسه ژوندي وو او په عاجل واک کې تر تداوي لاندې وو، وروسته له ډېره وخته یعنې تر دوو درومياشتو معلومه شوه چې مشعل ورورفلج شویږي ژبه یې بنده او ټول بدن اعضا یې بې حرکتې شوي دي. ولي ووهل شو، چا ووايه، څه جرم یې کړي و ؟ هيڅ معلومه نه شوه، له بندي سره دومره ظلم کله هم دبڅښني وړ نه دی، او د نړۍ د ټولو قوانینو خلاف کار دي اونا روا عمل دي.

مشعل دوه کاله شپږ میاشتي په هسپتال کې تیري کړي دلاس په بایسکل کې به یې یو ځای بل ځای ته انتقالا وه خو تر پایه جوړ نشو په خبرويې سړي نه پوهیده او د اعضاو حرکت یې لږ ښه شو خو کښیناستل او ولاړیدل به یې د بل چا په واسطه کول بدن دسخت تشنج اوریردخاوندشو او په پای کې د سعودي حکومت ته وسپارل شو .

دوهمه نادره

یو عجیبه او نادرکار چې دکمپ دمسئول له خوا به کېده داوو چې لومړی ځل ډوډۍ یو اندازه ښه وه میوه یې هم ښه وه، خو دوخت په تیریدوسره به ورځ په ورځ خرابیدله، علت یې داو چې هره اونۍ به یو عسکر په ټولو بندیانو ګرځیده قلم اوکتابچه به ورسره و او د ډوډي پوښتنه به یې کوله، چې څه مو خوښ دي په ډوډي کې څه بدلون غواړئ، او په موجوده مینو کې مو څه شي خوښ او څه مو ناخوښه دي، چې کله به اکثره بندیانو ورته ویل دغه څه مو خوښ دي راته زیات یې کړئ، او دغه مو نا خوښه دي کم یې کړئ نو په داسې چل سره به بر عکس عمل کیده، مثلاً له خوښ شویو شیانو څخه به کمیدل او نا خوښ نه به زیاتیدل چې بالاخره ټوله مینو دخوراک نه وه سم شیان بیخي وړک شول او بیکاره شیان زیات شول، چې وروسته له ډېره وخته مور پوه شووچې علت هم دادي بیا به مو څه نه ورته ویل اوکه به یې پوښتنه هم کوله په ځواب کې به مو ورته ویل چې څه راکوئ ستاسو خوښه ده پر مونږ فرق نلري، چې بیا له ډېر وخت وروسته مینو لږ څه برابرې شوله.

۳-طبعي ده چي دبنديانو لپاره د وخت به تيريدو سره امتيازات ورکول کيږي، په شرائطو کې يې اسانتيا راځي او ژوند يې عادي کيږي، خو په دغه محبس کې برعکس کيدل دهرې ورځې، مياشتې، کال په تېرېدلو سره دژوند اسانتيا وي کمېدلې، او شرائط سختېدل، مثلاً دسزا انفرادي بلاکونه ډېر جوړ شول، لومړۍ يواځې دملا پټه وه چې څوک به تحقيق، سره صليب، يا ډاکټر ته بېول کيده بيا داپټه په ځنځيرونو بدله شوه دا ځنځيران څه وخت وروسته دپينو لاسو او ملا ځنځيرونه شول، او بيا په لاسونو کې دويم، دريم قلف زيات شو، سترگې به لومړۍ نه تړل کيدي بيا دپنځم کمپ لپاره سترگې، او غوږونه بنديدل، مذهبي کتابونه لومړۍ ازاد و بيا په ټول کمپ کې مطلق بند شول کوم چې په کمپ کې موجود و هغه يې هم ټول کړل، علمي کتابونه لکه داقتصاد، او رياضي، بيالوژي، سياسي، تاريخي، جغرافيه او داسې نور کتابونه به کله ناکله راتلل دا ټوله دوخت په تيريدلو سره بند شول، لومړۍ به په جزئي شيانو سزا نه وه بيا شروع شوه چې په لږ شي به درنه سزا ورکول کېدله، تحقيق به په رضا سره کېده بيا به سړي مجبور کېده چې خبرې وکړي، ډېر ورونو ته ډېره سخته سزا ورکول شوه، مثلاً په مياشتو مياشتو خلک خوب ته نه پرېښودل کېدل لکه يو ورور ملا فاضل محمد اخوند چې دخبرو د نه کولو په خاطر يو څلويښت ورځې او شپې سزا شو د شپې له خوا به يې دتحقيق په خونه کې تار او ايرکنديشن به يې په وروستۍ يخې درجې سره ورته چالاناه او عسکرو به په لرگيو تيمان ورته ټکول لکه دغنمو په موسم کې چې بزگر چوغي له کښته شري، او دورځي له خوا به يې گرځاوه يواځې دۍ نه وو په لسگونو کسان به همداسې سزا کيدل چې ډيريې عرب ورونه وه، دتحقيق بلاکونه به تيار دکندهار ښار دتوپخانې بازار و، بل ډول به په شپو شپو دبنديانو سراو پښې يو ځاي سره تړل کېدل او بيا به يې اېرکنديشن يخي هوا ته کښيول، او ځيني عرب ورونه خو به يې په وړو کښتيو کې کښيول او بيا به يې کښتۍ په ډېرې تيزۍ سره په درياب کې ځغلولې تر څو بدخوا به شي او وهم هم ورباندې تير شي چې په هفتو هفتو به يې داسې سزاگانې ورکولي. ډاکټران به په لومړيو مرحلو کې هر وخت ازاد و او بندي ته يې دوا ورکوله، خو بيا داسې نه و دوا به په هفتو نه ورکول کيده او يا به تر ډېره وخته ډاکټرانو ورته هيڅ توجه نه کوله، او نه به يې دمرض تشخيص کاوه يو ورور چې دکندهار دښورابک دولسوآلۍ اوسيدونکي و، چې نوم يې ولي محمد و، تر يوې مياشتې زيات يې له مريضۍ څخه فرياد کاوه، او دورځي په تيريدو سره يې مريضې سختيدله، دوه مياشتې وروسته له حرکت څخه ولويد دولاړيدلو نه و، بدن يې ټول په درد شو او ټول بدن يې وپرسيد بيا هم ورته پوره توجه ونه شوه وروسته موږ (نور بنديان) مجبور شولو چې مشکلات جوړ کړو او دامريکايانو توجه ورته راوگرځوو دروازي مو وټکولي او په ټولوبه مو په لور اواز دتکبير ناري وهلي او په زوره مو دقفسو تختونه ټکول تر څو عسکر وارخطا شول مشران يې راوغوښتل ترجمان راغلی او بيا يې ولي محمد کلينک ته يوړی وروسته يې دويني تر معاينې دسرطان مريضې معلومه

شوه. يواځې نه چې معلومه شوه، بلکې سرطان يې له وينې سره ايني ته تللی و چې له عاجلو عملياتو سره يې څه دمه وشوه، داځکه چې که يې په وخت سره دمريضې علاج شوي وای، او يايې دبنديانو دحقوقو مطابق هره مياشت تيسټ (معاینه) کيداي نو داسې لږې پيښې به واقع کيدلای. نور دې ته ورته سخت شرائط هم ډېر وه همدا رنگه ورکول شوي امتيازات بيرته اخيستل کيدل.

پنځمه پېښه

هميشه به موږ دډوډي دکمښت شکايت درلود او له لوړې به مو فرياد کاوه، تر صبر به خبره تيريدله ځکه ورځ، اونۍ مياشت، او کال نه و، کلونه وو او کله نا کله خو به مو دجنیوا کنوینش ته هم اشاره کوله چې بندي ته بايد کافي او طبيعت خواره ورکول شي، خودامريکايانو ځواب به مو داسې مونده چې تاسو په موږ دډوډۍ حق نه لري دغه لږ ډوډۍ چې درکوو دا هم زموږ احسان اوستاسوامتيازدي حقوق خو د بشر لپاره دي، تاسې دبشر او انسانانو په حقوقو کې حق نه لري او تاسې دشکايت حق هم نه لرئ معني داچې شکايت هم ورباندې ښه نه لگيده، لکه بوش ملعون دی ته ورته مخ کې هم بشرته دشيطان القاب کاره ول.

بل دا چې دژوند ټول امتيازات به پلورل کيدل، او هرڅه دبل څه په بدل کې ورکول کيدل، مثلاً که به يو سړي يا يو بندي کولای شو چې محقق له ځان څخه راضي کړي نو دومره به نازول کيده چې ډېر څه به ورکول کيدل، او که به يې څه شي له محقق څخه طلب کړ نو به يې ورته وويل چې ته به څه کوي، حتي له يوه ځايه بل ځاي ته به دي که بدليدل غوښتل نو قانون داو چې محقق ته ولاړشي که به محقق راضي نه و نو ممکنه نه وه چې بدل شي، او که به دي راضي کړ نو بدليدای شوي دتشناب کاغذ، ساده، کاغذ، داوبو بوتل څلورم کمپ ته تلل، درجه لوړيدل ټول به دي په سودا کيدل او دسوالو په ښه ځواب، او يا په نوي خبره، يا په جاسوسي سره ډيرموقت پرمختگ کيده.

کله کله چې به ژورنالستان او ځيني حکومتي چارواکي تماشي ته راتلل اکثر به څلورم کمپ ته رهنمايي کيدل دا ځکه دڅلورم کمپ شرائط تر نورو ښه وو او دوي به هم دخلکو دغولولو لپاره دنيا ته ښکاره کوله او هغه ژورنالستان چې به دي کمپ ته راتلل دستوري غوندي وو بي طرفه نه ښکاريدل ځکه هغه عکاسي چې دوي يې فرصت درلودخلکوته نه ده ښودل شوي، او بل داچې هميشه به دغه ټولگي مکرر راتلل، يوه ورځ دمعمول په ډول بيا هم ليدونکي راتلل يو عرب بندي ته يو عسکر خبر ورکړي و، چې دنن په سيلانيانو کې دامريکا دپخواني ولس مشر کنيډي ورور چې په کانگرس کې ښه واک لري او برحاله سناتور دي راځي بنديانو غوښتل چې خپل دمظلوميت اواز خلکو ته ورسوي کله چې دزائرينو دغه ډله کمپ ته راغله مونږ يې ټول په خپلو کوتوکې قلف کړو، زيارت کوونکي به په

کمپ کې هغه غرفې ته بوتلل شول چې نمایشي ورته جوړه او چمتو شوي وو، وروسته هسپتال ته ولاړل چې هغه هم ورته ښه برابر شوی و، دکمپ دیوه بلاک تر شاه دروازه هسپتال ته نږدې وه هغه کتونکي هغه دروازي ته نږدې شول، په بنديانو کې دوه وروڼه وو چې په روانه انگریزي ژبه یې خبرې کولې شوي دوی له فرصت څخه استفاده وکړه او په لوړ اواز یې زائرينو ته وویل چې که زموږ خبرې ته غوږ ونیسي مهرباني به مووي هغوی ورته وویل چې تاسو ته در لیدل شوي هر څه نمایشي دي دلته هغه څه پراته دي چې کله هم بندي ته نه ورکول کیږي، که تاسو واقعاً غواړئ چې په حقیقت پوه شئ نو پنځم، لومړی، دویم، دریم، ایکو، کمپونوته ورشئ او هلته وگورئ چې دخلکو دژوند شرائط څومره سخت اوناوړه دي هلته خلک وږي، مریضان، او لوڅ پراته دي. دویم شکایت دا و چې بل مور محکمه غواړو مور بیگناه خلک یو ستاسو په اصطلاح ترورستان نه یو باید تاسو مور محکمي ته حاضر کړئ ترڅو معلوم شي دلته څوک شته او څومره کسان امریکایانو په قفسونو کې ساتلي اوبندکړيدي خوددغه شکایت په وجه دکمپ مسوول جنرال په غوسه اوقهرشو، شلوفرو شکایت کوونکیو ته یې سزا ورکړه او له څلورم کمپ څخه یې وایستل او ټول امتیازات یې ځینی واخستل.

پنځه کسان له بوسنیا څخه راوستل شوي و او هلته په گوانتانامو کې بنديان و، تحقیق ډیر ترې کیده او درني سزاوي هم ورکول کیدي، شیخ صابر، ابو شیماء، محمد، مصطفی، والاحاج ډېر مظلوم او مسلمانان خلک و دوي تر پایه په دي نه پوهیدل چې ولي مونږ راوستل شوي او گناه جرم مو څه دي، شیخ صابراو ابو شیماء غریبان خو پنځم کمپ ته هم دسزا لپاره بیول شوي وه، همیشه به دوي په دي سره ځوریدله چې تاسو ولي بنديان یاست او مور ته باید اقرار وکړي چې ولي دلته راغلي یاست اوعلت یې څه دي دا هغه سوال و چې باید بنديانو کړي واي شیخ صابر ماته وویل چې مور ورته وویل مور خو په علت نه پوهیږو خو تاسو که مور ته علت و نه وایاست نو مور به نور له تاسو سره دتحقیق په وخت کې خبرې نه کوو، ډېر وخت یې خبرې ونه کړې خو بیایې ځواب داسې موندلی وو، عجیبه دماشومانولوبه ده سبحان الله ځواب داچې امریکایان په هغو خلکوباندي پوهیږي چې امریکایانو، او یا د امریکا منافعو ته خطر وي که څه هم مور په تاسو ظاهري ثبوت نلرو لکن ستاسو په دماغونو کې مفکوره داوه، چې په مستقبل کې امریکایانو ته خطر وررسوئ او په امریکایي ودانیو حملې ترتیب کړی، نو ځکه تاسو امریکایانو ته خطریاست مور دلته راوستلي یاست اومورحق لرو چې تاسو بیله محکمی ترهره وخته وساتو مونږچې داسې فوق العاده حق امریکاته چاورکړی دی، دیادوني وړ ده چې دغو وروڼو نه افغانستان لیدلي و، او نه یې له کوم تنظیم سره رسماً تماس درلود یواځې دسربیانو دظلم په وخت کې یې چې دپوسنیا مظلوم مسلمانان یې په شهادت رسول جهاد اوداسلامي مسوولیت له کبله دخپلو وروڼو ننګه کړې وه اونتیجه یې داشوه . والله المستعان .

له قرانکریم سره دامریکایي عسکرو معامله

دقرانکریم بي احترامی او بی عزتي خو له لومړۍ څخه امریکایانو ته عادي کاروو له موږنه یې هم همداسی توقع درلود، خوموږته دژوند مهم فرض وو که څه هم امریکایان موږته په دې فکر وړي و چې ولي موږته قرانکریم دومره مهم دی، اکثره وخت به دقران پاک بي حرمتي دستونزو سبب گرځیده او دا کار خو به ډېر ځله قصداً پېښېده، او کله به سهوا، خو قصدي اعمال به ډېر کیدل لکه هغه دکندهار پېښه چې وړاندې مي ذکر کړه، خو په گوانتانامو کې تر لس ځله هم ډېر دا کار وشو، پنځه ځله خو امریکایانو په خپله رسماً منلي ده، څو ځلي تردې وروسته پېښې وشوې څو ځلي په پنځم کمپ کې ورته پېښې وشوې چې اوسني مشکلات ترې جوړ شو . دسوريې اوسیدونکي حمزه بطل وو هل شو مخ او سترگي یې پرسیدلي وي او قرانکریم هم دعسکر په لاس اخیستل شوي و، زموږ سره دا وعده سوی وه چې قرانکریم ته به عسکر لاس نه وروراندې کوي او نه به یې تلاشي کوي خو په پنځم کمپ کې دحمزه معامله وروستی پېښه وه چې دعسکرو له خوا وشوه، او بیایې مبارک قرآنونه سره لټولي و، سره ددې چې له موږ سره وعده شوي وه چې دتلاشي پر وخت باید بندیان خپل قرآنونه له ځانه سره یوسي چې ددغو وعدو پر خلاف سلوک دبنديانو د سختي غوسې سبب وگرځید او عکس العمل یې مشکلات او اعتصاب و ترڅو خپله کرکه ورته څرگنده کړی.

بنديان په دنیا کې عاجزه او نا وسه طبقه ده چې هیڅ یې په واک کې نه وي او نه څه کولي شي، خو په تیره دامریکایانو یرغمل شوي بندیان بیا په عاجزو کې تر ټولو عاجز انسانان دي چې دبشر له ټولو حقوقو محروم بي برخي او په نا انساني انزوا کې ساتل شوي دي، خو له ډېر عجز سر بېره ورته قرآن مبارک دژوند تر ټولو اړین وو نو ځکه به یې دقرآن لپاره ځان واژه،، گران بدن به یې زخمي کاوه، او وړی، تږی به یې ژوند کاوه.

قران الکريم دبنديانو لپاره دعذاب او سزاتر ټو لویه وسیله وه چې امریکایي عسکرو به هروخت دبنديانو په ضد کاروله او همیش به بندیانو ورباندې غیرت کاوه، او امریکایانو به ورته دزړه دخوښي سزا ورکوله، کله چې به امریکایي ځناورو غوښتل بندیانوته سزا ورکړی نو قران الکريم ته به هڅه کول اوبیا به یې پرې دبنديانو اچول، موږ په دې پوهیدلو چې قرآن زموږ دعذاب او سزا سبب دی، امریکایان تري ناوړه استفاده کوي او دبنديانو په ضد یې استعمالوي خوڅه موکړي واي چاره مونه درلوده.

مونږ به همیشه غوښتل چې په کمپ کې باید قرانکریم نه وي مونږ دقران مبارک پر تسلیمدلو ټینگار کاوه، چې دتسلیمولوپه وجه یې هم دستونزو سره مخامخ شولو اوامریکایانوولي دا کار کاوه؟ ؟ چې کله به موږ قرآن له ځان سره نه پرې ښود هم به سزا را کول کیده او که به مو دځان سره ساته نو حفاظت به مو یې هم نشوای کولای په دواړو حالتو کې مشکلات پیدا کیدل چې په سلو کې اتیا فیصده عذاب موږ ته دقرانکریم په سبب را کول کیده، او پاتې شل فیصده نور مشکلات وه، دقران په عوض به موږ

نور مذهبي کتابونه غوښتل خو ډاکار صورت ونه نيوه او يواځي موږ دقرآن دساتلو اجازه درلودله اوبس .

د عبدالله د خولي انځور

داروزگان ولايت دچارچينو ولسوالي اوسيدونکی عبدالله ورور چې اصلي نوم يې خيرالله وو او دخيرالله خير خوا په نامه نيول شوی وو او بيا له ډېر وخته وروسته له گوانتانامو څخه خوشي او ازاد شو، دخپلو سترگو ليدلي حال راته داسي ووايه چې کله په کندهار کې دوی بنديان و، هره ورځ به دتلاشي په نامه امريکايي عسکرو ددوی دتوهين هڅه کوله، دده په ويناوې ځلي عسکرو تلاشي کوله زه يې له تفتيش وروسته پرمخي پر خاوره وغورځولم، او زما مبارک قرانکريم يې له تلاشي وروسته پاڼه پاڼه په مخکې وغورځاوه، چې کله يې قرانکريم وغورځاوه ددوي دتلاشي سېپي چې لدوی سره وو پرقران الکريم حمله کړه او په خوله يې وڅنډه چې کله مونږ دغه حال وليد دالله اکبر ناري مو پيل کړي سېپي بيرته قرانکريم له خولي وغورځاوه او عسکر بيرته قرانکريم پورته کړي او ما ته يې راوغورځاوه چې دغورځولو په وخت کې قرآن کريم په هغه سټل کې ولويد چې بنديانو ته يې دقضاى حاجت په خاطر ايښي و. عبدالله ورور وايي بې له ژړا بله چاره نه وه زه هم پرمخي په خاورو کې پروت وم، او قرانکريم خو په هغه حالت کې و، مابه يواځي داويل اي مبارک قرآنه ستا خو هيڅ گناه نشته يواځي دا چې دانسانانوپه خاصه توگه دمسلमानانو دهدايت کتاب يې او زما هم بې له دې چې په تا عمل کوم بله گناه نشته، نو ته په اخرت کې پر ما شاهد اوسه، او زه به پر تا شاهد اوسم چې دنړۍ استکباري قوت دنوري کفري نړۍ او په مسلمانانو کې دمنافقانو په مرسته او کومک زما او ستا سره دغه چلند کاوه اودداسي مظلوميت په حالت کې وو.

دسعودي اوسيدونکي شاکر يوځلي تحقيق ته بېول شوی و او دده په وينا، قرانکريم دمحقق تر پښو لاندي په دې غرض ايښودل شوی و، که شاکر رښتيا خبره ونکړي او هغه څه ونه مني چې محقق يې غواړي نو محقق به پر قرانکريم باندي پښې کيږدي والله اعلم،

ددې خبري په رسواکېدلو سره ډېرو ورونو غيرت وکړ، او ډېر په عذاب شول په مياشتو مياشتو يې ږوې ونه خوړله او له رنگارنگ ستونزو سره مخ شول، دتلاشي په وخت کې ډېر ځله عسکر دقرانکريم سره موښتل اويا به يې لاندي راغورځاوه او بيا به يې دخطا او سهوي رنگ ورکاوه او عامل به يې له هيڅ ډول ستونزې اوسزا سره نه مخ کيده، او نه به سزا ورکول کيدله، يو ځلي خو دا هم پېښه شوه چې کله به بندي ته سزا ورکول کيدله نو قران الکريم به هم ځيني اخيستل کيده، او چې کله به بيا بندي په خپل اختيار نه غوښت نو بيا د سزا موده ورته نوره هم اوږديدله، دقرانکريم داحترام

نشي و عدي تر پايه هم په ځاي نشوي خو د بنديلو سخت مقاومت له خاطر دوي مجبوراً څه نا څه اقدامات وکړل خوا مرکايانو د شاکر عکسونه دکريکاتور په شکل جوړ کړه د شفی لخوايي د بنديانو قفسونه ته ور غورزولي و په هغه کی د شاکر تر عکس لاندی ليکلی و (المنافق) ترڅو دنورو بنديانو گمان پر بد کړی، دی ته ورته دیوه بل عرب عبدالهادی نومی عکسونه جوړ سوی و چی د ترازو دوی پلی اوميزان و، په یوه تله کی د عبدالهادی عکس او په بله تله کی درواغ چی د درواغو تله ډیره درنه او هغه بله سپکه وه، عبدالهادی په دی متهم و چی گواکی دی د زرقاوی وروردی اودهغه په هکله معلومات لری خو عبدالهادی دانه منله، کله چی امریکایانو غوښتل چی یونفر منفور کړی نو داسی کړنی به یی کولی خوهغه به بالعکس په خلکو کښی محبوب سو ځکه چی دامریکا یانوپه خبره هیچاهم اعتماد اوبروسه نه کوله اود امریکایانو بڼه دښمن خوندور کاوه اومحبت به یی ورسره کاوه.

قرانکریم به له بندي سره په قفس کې و، او یو نازک ماسک ورته دپورته ساتلو په خاطر ورکول کیده، چې حفاظت یی وشي ډېر عسکر چې مشکلات به یی نه غوښتل قرانکریم ته نه نږ دي کیدل او احترام به یی کاوه خو کله چې به بندي تحقیق، ډاکتر، یا دگرځیدلو لپاره دباندی ته دڅنگ گاونډیو ورونو به یی دقرانکریم څارنه کوله ترڅو ورسره بی احترامی ونشي.

د څو بنديانو څخه اورېدلي انځورونه

دوه بنديان چې زما سره نژدې گاونډيان و یو د تاجکستان، او بل د یمن اوسیدونکي و، تاجکستاني ورور محمدیوسف، او یمني ورور مختار نومیدل دادوه هغه کسان وه چې ده قلعه جنګي په ظالمانه دسیسه کې تر تسلیمیدلو وروسته ژوندي پاتې شوي و، دوي به دخپلي تسلیمي، او بیا دبد سلوک، او بیا دښمباریو، دناخالو قیصی په بار بار راته کولې، دوي ویل چې مونږ دوستم خدای نا ترسه ظالم ته په دي نامه تسلیم شولو چې بی عزتي به راسره نه کوي، او دژوند حفاظت به مو کوي، خو بیا دتسلیمی وروسته هر څه بدل شول، زخمی وروڼه تر تسلیمي وروسته وویشتل سوه اوبیاشهیدان شول او یا ژوندي تر خاورو لاندې شول او په ژوندو ورونو هغه توهینوونکي څه وشول چې کله یی هم له مسلمان څخه څه چې ان له انسان څخه توقع نه کېدله، په کانو ویشتل، په لرگیو او کونداغونو وهل، په سپیږمو، سترگو، غوړو لرګي منډل، او نور داسي کړه تر کالو کښولو پوري ترڅو برېښ شي، د ټولو لاسونه تر شاه وتړل شول او پښي هم دځینو وتړلې شوې او بیا په کانټینرونو کې واچول شول دومره زیات به په کانټینر کې اچول کیدل چې له ډېره زوره او نفس تنگی نه بیا هم ډېرو خلکو ژوند له لاسه ورکړ، جنګي کلا ته راوستل شول او په ډېره بی رحمی یو پر بل وغورځول شول، تږي او وږي وو ږوږی، اوبه به نه ورکول کیدې، او ټولو چې په جیبو کې څه درلودل ځیني لوټ شول کله چې څه اوبه

يا ډوډۍ را كول شوه نو دحيواناتو په شكل وه، دډوډۍ دخوړلو لپاره تر شاه ترلي لاسونه راخلاص نه كړل شول، او يو ډبل په خولو به مو وچه ډوډۍ سره پرې كوله يابه مو په خوله كشوله تردې حده چې دوستمې ملېشو به دپنډوس غوندي لوبې راباندي كولي، او په لغتو به يې يو له بل سره جنگولو، دوي به ډيرډيرويل چې مور په دې سخت پښېمانه وو چې ولي تسليم شولو، ځكه تر داسې وحشي او غير انساني عمل خو مرگ څو چنده بهتر او عزتمن و، محمد يوسف تاجكي خو دا هم ډېر وېله چې كله زما د جيب پيسې اوسامان لوټ شو يوه اريكه مليشه مې په خوله كې وكتل ما پخوا دژېرو پوښ داره غاښونه په خوله كې ايښي وه دوي فكر وكړي چې دا به سره زر وي په ډېر قوت سره يې غاښونه را څخه كشول، څرنگه چې هغه ډېر ټينگ و نو بيا يې دپلاس په واسطه كار شروع كړ خو بالاخره ما ورته وويل چې دا ژېر دې طلا نه ده بې قيمته شي دې همداسې يې دنورو عسكرو په تايد سره زه پرېښودم، دپادوني ورته چې محمديوسف تاجكي دده په قول افغانستان ته دويزي اوپاسپورټ له لاري راغلي وو اوپه كندوزكې يې مزدوري كوله.

خو مختار چې د عمر له لحاظه كم و هميشه به يې د جنگي كلا دپاد سره ترغټو سترگو اوښكي راتلي او افسوس به يې كاوه، ده راته ويل چې كله به مور ډېر سخت په عذاب شولو نو مو په خپل منځ كې وويل چې تردې ژوند خو مرگ ښه دي كوښښ به وكړو چې لاسونه سره خوشې كړو، او بيا به په موجوده ازېكو حمله وكړو تر څو يا مړه او يا لدې ځايه ووزو خو دوتلو امكانات بيخي كم و، همداسې وشول دډېرو لاسونه خلاص شول او دالله اكبر په چيغه دلوي خداي په نصرت سره مو په عسكرو حمله وكړه سلاح مولاښ ته راغله، جنگ شروع شو او امريكايانو لږوخت وروسته بمبارد پيل كړ تردې چې اكثره وروڼه شهيدان شول، تر شپږو ورځو جنگ دوام وكړي وروسته دوستميانو كلا ته اوځينو كوټو ته دفترو لويه زريعه اور وركړې بيا يې اوبه خوشي كړي ترڅوله داور او اوبوڅخه دسلاح كارواخلي كلا اوخوني ټولي له اوبو ډكې شوي، اوبه زياتې شوي اومهمات اومرمۍ مو هم خلاصې شوې بيا بېرته ونيول شولو، دا هغه غميزه وه چې په سلگو نو انسانانو په استفزازي چلند سره خپل مرگ او ډبل مرگ ته مجبور كړل شول اوزره ورته ښه كړۍ.

يو بل بندي محمد يوسف افغان راته دخپل نيولو قيصه وكړه ويل به يې چې زه طالبانو په جلب كې بيولي وم، او كله چې تسليم كړل شولو نو تر ډېره حده به مونږ فكر كاوه چې ژوندي به پاتې شو او خپلو كوروته به سالم ورسېږو، خو داهيلي مو هغه وخت په ناهيلۍ بدلې شوې چې وېشتل، او ضربه كول پيل شول، سلاح تسليم شوه لاسونه تر شاه وتړل شول او په بنديانو كې چاڼ شروع شو، خلك وېشتل كيدل، په برچو وهل كيدل، او زخميان خو په هغه كندوكي ژوندي ښخ كړل شول چې دبارانونوداوبو په زور جوړي شوي وي، ښه كالي، صدرۍ (واسكت)، لنگوتي، ساعتونه، دجيبونو ټول سامان، اودپښو څپلۍ خو به هر يوه لوتولي نارې (لارې) توكل، په سوكانو، لغتو، څپېرو وهل،

بنکنځل خولا عادي کار وو، په سلگونو کسان ضربه کړل شول، او دا کار دلاري په اوږدو کې دري ځلي وشو، وروسته په یوه کانټینر کې واچول شولو چې په هغه کانټینر کې چې زه وم قریب تر ۳۰۰ پوري نفر وو دکانټینر دروازي په زور سره بندي شوي، د حیواناتو نه، بلکې د پروړو په رنگ یې په لغتو پکښې تخته کولو، د مزار شریف ښار و دسهار تقریباً اته نهه بجې وي دوي شپې او ورځې په همدغه کانټینر کې تیرې شوي، د دروازي له بندیدو لږ وروسته دخلکو نفس تنګي پیل شوه او زورونه، تیلی، او تمبی شروع شوي چېغې، غلېلي او ناري شروع شوي خو چا نه دروازه خلاصه کړه او نه چا راته اوبه او کومک راکړ، ان تردې حده په خلکو کې تکلیف زیات شو چې خلکو حواس له لاسه ورکړل، او یو په بل به یې خولي لگولي، او یو د بل غوښي به یې په غاښونو سره پرې کولي، او په ځانونه به سره پوهیدل، دی وايي چې ډېر ځله مواواzone اوریدل چې ځینې بندیانو وروڼه به ویل چې هغه دي رسول اکرم (ص) راغی، او چا به د جنت ناري وهلي او بیا به یې روح له تنه جلا کیده، په همدې دوي دري ورځو کې دغه بدحالت و او دري ورځې وروسته دکانټینر دروازه خلاصه شوه زه لاهم دکانټینر په پای کې ژوندي پاتې وم، او زما په شمول یواځې دولس تنه ژوندي پاتې وو او باقي ټوله په دغه وحشي عمل سره له دنیا څخه ولاړل اوشهیدان شول، زه دمرو په جسدو باندي راتیرکړل شوم او بهر راووتم، دده په وینا لومړی څوک چې زما سترګې پرې ولګيدي هغه څوک وو چې مایې کله هم فکر نه کاوه، اوزه یې هم دیادولوجرات نلرم. او بیرته ژر وتړل شوم او سترګې مې بندي شوي، او د شبرغان کرغیرن محبس ته بوتلل شوم، دیادوني ورده چې له مزار شریف څخه تر شبرغانه پوري یواځې ددو ساعتو دموټر لاره (تقریباً ۱۲۰ کیلو متره مسافه) ده، ده وویل کله چې په شبرغان کې له نورو بندیانو سره یو ځای شوم نو نورو بندیانو هم دخپلو ترڅو قیصو څخه خبر کړم، او په ټولو باندي همداسې ناوړه اوبې رحمه حالت تیر شوي وو چې په نتیجه کې یې تقریباً د اته زره تسلیم شویو کسانوله جملې څخه د دریو زرو په اټکل تر ډېرو ستونزو او ستونزو وروسته ژوندي پاتې شوي و، او پاتې پنځه زره شاه خوا تسلیم شوي اسیران تر خاورو لاندي، او یا د بدنمې له کبله وسوځول شول. دا لیدلي حالات دي خو سیاسي اړخونه یې ډېر ژور او عمیق دي چې ولې دا کار وشو دچاپه مشوره وشو، او تر شایې دچا لاس و خوزمادلیکلو لپاره دومره څه کافي دي. دلته باید ووايم چې هغه مهال ددوی تر تسلیمۍ وروسته څو ځلي ما ((لیکوال)) له اسلام اباد څخه دټیلفون پر کرښه له دوستم بي رحمه سره خبرې وکړي او هر ځل به یې دبنديانو دسالمیت اطمینان راکاوه، دملل متحد دبشري حقوقو، دسري میاشتي دمقاماتو سره مې په اسلام اباد کې عاجل ملاقاتونه وکړل، او په عاجل اقدام کولو مې ځینې غوښتنه وکړه تر څو دخلکو ژوند بچ شي، او د بشري حقوقو دخوندي ساتلو څارنه وکړي، زه په دې سره پوهیدم چې دوستم دوینوزبیینلو ژوی (ژوره) ده خدای خبر چې بندیان به سالم پریږدي همدواچه وه چې لاس اوپښې به مې هري خواته غورځول همدارنگه

زماترنيولومخکي مي له موجوده ولس مشرحامدکرزي سره هم داسيرانوپه ساتلوکي دټېلېفون په کرښه دده توجه وغوښتله، اوله پاکستانې دیکتاتور پرویز مشرف څخه مي هم رسما دهمکاری غوښتنه وکړه خو ونه شوه څه يې نه کول يايي نسواي کولای والله اعلم.

يوه بل بندي چې نوم يې عبدالغني زمري وو دخوشاب دکلي اوسيدونکي و، ده دخپلو نيولو په هکله راته وويل کله چې زه له کور څخه بوتل شوم او د کندهار والي گل اغا ته په دي نامه معرفي کړل شوم چې گواکې زه هغه کس يم چې دکندهار پر هوايي ميدان مي توغندي توغولي دي، هلته پوښتني راڅخه ډېرې وشوي خو زه له هغه څه څخه ناخبره وم چې دوی را باندي تورلگاوه بيرته دوالي دورور عبدالرازق په لاس هغه چاته تسليم کړل شوم چې پخواني مشهور کمونست قمندان الله نور نومی وو، چې دکمونست رژيم په وخت يې دلبنکرگا په ولايت کې نظامي دنده درلودله په زرگونو مجاهدين يې شهيدان کړي وو او دکمونيست رژيم له نسکوريدو وروسته پاکستان ته تښتيدلی و خو دامريکايانو له يرغل وروسته بيا څرگند او فعال شو، په همدې وخت کې دکندهار دهوايي ډگر دامنيت مسؤل و او هغه ته وروسپارل شوم، او له سپارلو وروسته هغې کوتې ته بوتل شوم چې ديوالونه يې ټول په سرووينو رنگ و اوسپنيز کيبلونه راغلل او وهل شروع شول خو بيا هم ما هغه څه په ځان نه منل چې دوي به يې تور راباندي لگاوه، بيا دسزا او شکنجو تکتیک بدل شو دشپي لخوا به ځړول کيدل او څو قسمه ځړيدل مي وليدل دصليب غوندي پيپونه تيار شوي و په عرض به له يوه لاسه تر بل لاسه تر لستونو ايستل کيدل او بيا به يې په نري ليلوني رسی سره وتړل، بيا به يې ځړولم ترڅو به زه بيهوښه شوم او بيا به يې سرچپه په پښو ځړولم، او دورځي خو دکيبلونو گوزارونه و ترڅو ورځو همداسي حالت وچې بياالله نورقمنندان په خپله راغی اوراته ويي ويل که هرڅومره ځان ټينگ کړي بياهم به اقرارکوي اوکه اقرارونه کړي نوپه دغه کيبل به په ملا دوه ځايه کيږي او قسم دي که ژوندی خلاص شي په هم دي مجبوري مي هغه څه په ځان ومنل چې دوی راته ويل، تر اقرار وروسته بيا امريکايانو ته ډالی شوم.

يوه بندي ورورچې نوم يې غسان او دسعودي عربستان اوسيدونکي و دخپل اسارت قيصه يې داسي راته وکړه، ده ويل موږ لاهور ته نژدي په يوه سراي کې ددي لپاره اوسېدلو چې بهر لاره پيدا کړو او له پاکستان څخه ووزو، خو دوتلو لار په ډېرو روپيوراته پيدا کيدله او دومره کافي پيسې موږ نشوي پيدا کولی او دټيټې بيې لپاره مو کوښښ کاوه اودځيني پاکستانيو چارواکيوسره موخبره روانه کړي وه، يوه شپه ناڅاپه دربی شو اوپه کورکي اوسېدونکي پاکستانې ورور په ډېره وارخطايي سره راته ناره کړه چې امريکايان راغلل، او دکور شاه وخوا يې محاصره کړي ده، موږ له خوبه راويښ شولو خو د پاکستانې عسکرو پرته مو نور څوک په نظر رانغلل شاه وخوا مو لاره وڅارله دوتلو لار مو ونه موندله، پاکستانې عسکر ځکه داخل ته ژر رانغلل چې گومان يې کاوه زموږ سره به اسلحه موجوده

وي څو دوي ته تاوان ونه رسيري، خو زمورسره هېڅ هم نه و يواځي کوچني دترکاری چري موددفاع لپاره اماده کړي وي، پاکستانی عسکر کرارکرار رانژدي کېدل او بيا به يې ترجمان راته وليزه چې تاسو په خپله ځانونه مورت ته تسليم کړی مونږ به درسره مرسته اوکومک وکړو.

مونږ ورته وويل چې له تاسو سره امريکايان دي او هغوي ته مونږ ځانونه نه تسليموو خو دوي وويل چې امريکايان نشته مونږ صرف معلومو چې تاسي څوک ياست اوڅه کوئ مونږ ورته وويل چې مونږ عرب مسلمانان مجاهدين يو ستاسو وروڼه يو دالله لپاره زمونږ سره غرض مه لرئ، خو دوي په څو څو ځله په الله (ج) سره قسم کاوه چې دوي تاسي ته تاوان نه رسوو دوي به داديږديرويل چې مونږ هم مسلمانان يو او مسلمان به څنگه بل مسلمان ورورکفارو ته تسليموي، تاسي زمونږ وروڼه ياست، کله به مو هم امريکايانو ته تسليم نه کړو، خپل دولت ته مو وراستوو، او بل دا چې ستاسو سره به مونږ دورور گلوي سلوک کوو او ستاسو احترام به کوو کله چې مونږ ددوي په قسمونو او وعدو اعتبار ونکړ، نو بيايې څو نورځلک راواستول چې صورت او سيرت يې په شريعت برابر معلوميدل، بني غتي ږيري يې درلودي او علمي معلومات يې درلودل، مونږ ته يې ځانونه دلشکر طيبه مجاهدين معرفي کړل ځانونه يې راته نژدي کړل، او خبري به يې په ايت او حديث کولي په عربي ژبه يې ښه تسلط درلود، او هغوي په الله ج دقسمونو لړۍ گرمه وساتله چې مونږ به امريکايانو ته نه تسليموي او دوي مسلمانان دي خپلو هيوادونو ته به يې سالم رسوي، او په اخر کي يې دتعهد لپاره يو خط هم وليکه چې دا وعده پکښي شوي وه چې مونږ به نه تسليموي دخط په پاي کي يې په دغه مبارک ايت چې دموسی او شعيب عليهما الصلات والسلام په وعده ذکر شوي خاتمه ورکړه والله علی ما نقول وکیل.

مونږ دمجبوريت له کبله ځانونه تسليم کړل، مگر هغه څه مو ونه ليدل چې وعده يې کړي وه، پاکستانی عسکرو لومړی لوټ کړو او په ډېره بي رحمۍ سره يې وتړلو او بيايې امريکايي عسکر راوستل چې زمونږ تماشا وکړي، کوم چې دوي ورته مخلصانه خدمت کاوه، او دهغوی شاه ته ولاړ و بدرديي راته ويل وهل، او ټکول شروع شول او بيا په هغه تورو کوتوکي وغورځول شولو چې ډېري تياره او کوچنۍ وي او سمدلاسه راته شکنجه راکول شروع شول، دشکنجي په وخت کي به ځيني عسکرو مونږ ته داسي هم ويل چې تاسو زمونږ وروڼه ياست خو مونږ مجبور يو چې له تاسو سره داسي معامله وکړو يعني شکنجه او بد سلوک هم دمجبوريت له کبله کيده، خو عجيبه داوه چې ويل يې که تاسو مونږ ته ډېري پيسي راکړئ نو تاسو به امريکايانو ته تسليم نکړو خو زمونږ سره دومره پيسي نه وي چې دوي پرې راضي کړو، نوبالاخره مونږ امريکايانو ته په ډېري بي عزتي سره وسپارل شولو او دسپارلو په وخت کي به پاکستانيانو داسي ويل چې خدا حافظ تسليمي او خدا حافظي ای مجبورستانه خدای خبر چی غوربه خلاص سی؟ !!

دوه وروڼه چې يو ديني عالم اوليکوال عبدالرحيم مسلم دوست او بل دانگريزي ژبي تکړه استادبدرالزمان بدر ودجلالآباد داوسيدونکي و، په پاکستان کې يې دمهاجروپه توگه ژوندکاو او خپل شخصي کور يې درلود چې بيا دپاکستانيو چارواکو لخوا نيول شوي اوپه امريکايانو پلورل شوي وو، دا هغه کسان وچې کله يې هم له طالبانو سره رابطه نه درلوده او نه يې په طالبانوکي کومه دنده ترسره کړي وه، دخپل بند او نيولو په اړه يې راته وويل چې موږ دصحافت کار کاوه او ديوې مجلې او ځيني اخباري ايجنسۍ سره مو په مزدوري باندې کارکاوه، دوي تقريباً درې مياشتې له اي ايس اي سره په زندان کې تيرې کړي وې ويل يې يواځې موږ دافغاني غيرت له مخې دافغانستان پر حالاتو ليکني کولي اوافغان وژنه موغندله چې اکثره دپاکستان له خاوري بمبارېده اوخپل ډک زړه به موپه ازاده ليکنه تشاوه او کله مو هم داسې عمل ندي کړي چې دپاکستان پر ضد وي، اوياسلوال عمل وي دشپي له خوا زموږ په کور چاپه ووهل شوه، او پاکستاني عسکر مو په بنځو او ماشومانو کې د شرمېنانو غوندي ولويدل، دکور سامان يې ټول ولټاوه او زموږ دوو وروڼو لاسونه پښې يې ټينگ راوتړل او په خوله او سترگو يې پلاسترونه راته ولگول بنځو ماشومانو مو چپڅي، وهلي، موږ اود فاميل نور وگړي نه پوهيدلو چې پاکستانيان دڅه لپاره دا کار کوي، خو کله چې د اي ايس اي توري بندي خانې ته وروستل شولو پوه شولو چې دا ځاي به دڅه غرض لپاره وي، توهينوونکې خبرې سپک وضعيت به راسره کيده، او کله کله خوبه دافغانستان په هکله دپيغور خبرې راته کيدلې، تحقيق شروع شو اکثره پوښتنې هغه وي چې له مونږ سره يې هرگز علم نه و او نه مو ورسره ارتباط درلود، امريکايي څارنوالان هم تحقيق ته راتلل خودپاکستانيانو خبرې تر ډېره دپيسو او معاملي وي، څرنگه چې له موږ سره ددوي درضايت پيسې نه وي بيا پر امريکايانو وپلورل شولو دپادوني وړ ده چې دغه وروڼه امريکايانو هم په خپل نظامي محکمه کې بري و بلل اوازاد يې کړل او هيڅ يې پرې پيدانکړل، همدې ته ورته حاجي ولي محمد صراف، عبدالرحمن نوراني او ډېري افغانان و چې د پيسو په نه ورکولو سره پاکستانيانو پر امريکايانو خرڅ کړی و په دې نامه چې گواکي دوي له القاعدي ياطالبانوسره تماس درلود، خو هغوي بې له کوم ثبوته خوشي کړاي شول . حاجي ولي محمد يو صراف وو چې دپيسو دبدلولو او دسروزررو سوداگري يې کوله دا دده شخصي سوداگري وو، تجاران له هرچا سره معامله کوي دهر حکومت، او هري موسسې، او هر فرد سره تجار خپله گټه لټوي دچا دسياست او حکومت سره اکثره اړه نلري. حاجي ولي محمدرور خو يو شخصي موټر او څه نقدي پيسې هم له لاسه ورکړې وي او تر اوسه مظلوم دگوانتانامو په زندان کې بې برخليکه پروت دی اوبچيان يې په انتظار کې دی.

اکثرو وروڼو به همدې ته ورته خپلې کبسي راته کولې خو ددې کتاب دحجم لويېدلو په خاطر نه غواړم چې هر څه وليکم دومره نمونې به کفايت وکړی انشاء الله دپادوني وړده چې دعربو وروڼو

سره په پاکستان کې بد او بي رحم سلوک تر افغانانو ډېر شوی وو، البته دگوانتانامو اکثره بنديان دپاکستان دهمکاری اوانسان پلورنې دسوداګري نتيجه وه او ددوی دانسان پلورنې سوداګري دپانګونې غټه برخه ده چې دهمدغه سوداګري له برکته مسلمانان دگوانتاناموپه جزيره کې دزحمت شپي اوورځي سبا کوي اودزړه له کومي پاکستان ته دخرابي بنيراوي کوي يقين لرم چې ددغومظلومانوله بنيراڅخه الله بي نيازه ذات غافل نه دي اوپه خپل وخت به نتيجه ورکړي الله دي ټول مسلمانان په خير له ظلم او اسارت څخه وباسي. دبنديانو په منځ کښي پاکستان په مجبورستان شهرت درلود له دې کبله چې هرڅه به يې کول بيا به يې ويل (پاکستان مجبور هي) .

دبشردحقوقوناري خواوس هم دنړي ګلوبل کوره لړزوي اودنړۍ په هرګوټ کې په لوروازدخلکودغورو پردي شلوي اواحترام يې دهرچافريضه ګرځولي، دافغان مرتد عبدالرحمن، او علي محقق نسب په لړبندخودنړۍ فرعونې ولس مشران هم ناقراره شوه کولتورومذهب هم تربېنولاندي شو په دې هکله غواړم لړتشرېح ورکړم، غواړم لړ لوستونکي متوجه کړم چې دبشر دحقوقو دخوندي ساتلو په غرض ددويم جهاني جنگ وروسته، چې پکښي نهايي ظلم وشو اودېر بيګناه انسانان پکښي مړه شول په مليونونه انسانان په شکنجو، وهلو، او حتي په نيازي کمپ کې وسوځول شول دامريکايانوپه اتوم دجاپان په هېروشيما اوناګاساګي په ولسي وګړووغورځول شوچې ډېر شمېرانسانان په کښي ويلي شول، بنځي، نارينه، سپين ږيري، کوچنيان په مذهبي او نورو دسيسو وځورول شول، چې بيا ملل متحد ايجاد شو په دې غرض چې مساوي عدل په دنيا کې راشي او په چا تيري او ظلم ونشي او نړيوال قانون وضعه شو، چې دنړۍ دټولو وګړودحقوقو تحفظ وکړي او هر ډول ستونزې ته دحل ټکي پيدا کړي، او دهر جرم لپاره قانوني مجازات، دبشر درناوي او مذهبي دودونوته احترام وشي، او بدني اخلاقي فيزيکي توهينونکي اعمال صورت و نه نيسي با صلاحيته محاکم په ملي، او بين المللي قوانينو سره حکم وکړي، خلکو ته ددفاع حق، او دامنيت ډاډ ورکړي، دټول بشر لپاره حقوق مساوي وي جرم جرم وبلل شي که يې عامل هر څوک وي، او دهېڅ بشر سره ظلم ونشي که هر څوک وي، مذهبي منطقوي نژادي تبعيض ته موقع ور نه کول شي چې په نړۍ کې دګډواوسېدونکيو انسانانو فاصله زياته کړي، خو تر ټولو لوي هدف داوو چې استکباري امپراتوري په حقيقي او معنوي ډول ختمې شي، او دقوي هېوادونو دظلم لاسونه کوچني، او کمزورو هېوادو ته پرېښودل شي چې ظلم پرې وکړي، خو متاسفانه چې دملل متحد اداره داستکباري هېوادونو اله وګرځيدله او دغير قانوني ظلمونو کړنه په همدغه چوکات کې قانوني بڼه اخلي والله المستعان.

دجنیوا تړونونه چې په میلادي کال ۱۹۴۹ کې دنړي دهیوادونو لخوا تصویب شوه و انسان ته چې هر څوک وي په لوي او درانه احترام قائله ده، دا تړونونه چې په ۱۹۸۵ کال کې بيا تايېدهم شول دجنګي حالاتو او جنګي اصولو مفصلي خبري کوي، دجنګ په وخت کې دملکي وګړو مدني حقوقو او

فرهنگي اقتصادي شتمنيو تضمين او دبنديانو دحقوقو حفاظت کوي، هر انسان چې ژوند، او دهغه دفاع، او دژوند ټوله اړتياوي يې طبعي حق دي حق ورکوي، قانون او دژوند دارينو پيښو اصول جوړ وي ډېر ځله ورته بايد وويل شي چې دبشر لپاره اړتيا وي اړيني او ډيري ضروري دي، خو دا هر څه دچا لپاره دي په دي کې مسلمان هم حق لري اوکڼه؟؟؟؟ په ابو غريب، او گوانتانامو کي اودملل متحد دبشر دحقوقو دداري دراپور له مخي په مختلفو شپارلسوامريکايي کمپو کي زندانونه چې ځيني يې تر اوسه هم نه دي کشف شوي چې دبنديانو شميره يې تر زرگونو رسېږي، په افغانستان، او عراق کې چې ددنيا ميډيا يې په سر واخيسته ټول مسلمانان و، ولي ددغه تړون له توافقاتو څه بي برخي شول، يواځي دانه چې انساني احترام يې وساتل شي، حيواني حق هم ورنکول شو، اوبدبختانه تر اوسه هم دا لري دوام لري، . شکنجه کول وهل توهينول بي خوبه کول تحقيرول ان سرچپه راځړه ول په انبحاري اعمالوباندي تشويقول اومجبوره کول په بمباريوسوزل چي يوازي بڅښنه يي کافي سي حتي وژل به کوره کول اونورو عذابوته لاره ورکول الله دی رحم وکړی .

د درواغو معلومولو ماشين

يو ځل دتحقيق لپاره بوتلل شومه، خونه يا غرفه مي په بل شکل وليدله، په غرفه کي يوه سپينه چوکۍ وه پر هغه کښينول شوم، لاسونه او پښي يې دمعمول په خلاف راخلاصي کړي يو امريکايي سورجگ نري سړي چي ځليدونکي شني سترگي يي درلودې ډيرچالاکه غوندي معلوميدی مخ ته راغي مخامخ راته کښيناست، او ديوه سپين ږيري فارسي ژبي ترجمان په واسطه يي راته وويل دا ددرواغو معلومولو ماشين دی چي هغه ته يې دغه ماشين (Lie Detector Machine) وايه. چي څوک دروغ وايي هم يې معلوموي، او که څوک رښتيا وايي هم يې معلوموي، نو که ته موافق يي موږ به تا په دغه ماشين وگورو، ځکه زمونږ شک دی چي ته مونږته دروغ وايي، نو مونږ به معلومه کړو چي ته دروغ وايي اوکه رښتيا وايي، ما ويل ښه خبره ده خو دا بايد دمخه شوي واي ولي مو موږ ته تر اوسه تکليف راکاوه چي په کلونوموايسارکړي وو، په هرصورت زه موافق يم، اوشفاهي څوسوالونه يي هم وکړل.

سوال په تا څوک ښه عالم دي؟ جواب زما پيدا کوونکي

دويم سوال- ترهغه وروسته زه خپله

او دريم سوال او تر تا وروسته؟

ځواب: هيڅوک دومره علم نلري چي زما په رازونواوزره خبر شي، ده راته وويل دريم زه يم، چي دماشين وروسته ستا په زړه عالم شم، ما ورته ويل پام کوه چي دخدايي دعوه ونکړي ستا پلار هم زما

په زړه نشي عالم كيدلاي، خو ته خپل سوال كوه وروسته يې ماشين ته وركرم او سوالونه يې شروع كړل سوالونه عادي و، ماشين يواځي د بدن حرارت دويني فشار د بدن له تشنج څخه كار اخيست د زړه گراف به يې عكاسي كاوه او پر بندي به يې يواځي فشار راوست، دا هغه اله وه چې يواځي د دروغو په وخت كې سړي وارخطا شي دويني فشار يې لوړ ولاړ شي، او بدن يې هيچاني غوندي شي يواځي نور هيڅ هم نشي معلومولاي خو قوي زړه كامياب وي، او كمزوري زړه به ناكاميري، همدارنگه د سوالو په جريان كې يې بيا دخداي (ج) له طرفه استازي توب هم كاوه مثلاً پوښتل يې آيا تا دخداي (ج) نافرماني كړي ده كنه ؟ او په دې سوال سره نور سوالونه معلوموي، چې دسړي عقیده ښه وي سمدستي ځواب ورکړي نو هيڅ نشته، او که به په ځواب کې انديمن شو نو ددوي شک به هم پيدا شو. ماشين پنځه شیان درلودل دوه ويرونه يې پر سينه اونس ور تړل دوه دگوتو پر سرونو، او بل پر بازو باندي د يادوني ورده چې دغه اله دنړي په ټوله عدلي ارگانونو کې بي اعتباره اعلان شوي ده، خو امريکايان يې يواځي دوېرولو او خورولو لپاره استعمالوي، طبيعي ده چې انسان ته دروغ ويل ښه عادت نه دي او بد کار دي په دغه بد کار سره البته سړي وارخطا کيږي، . همدغه يو سبب و چې د وارخطايي په وخت کې فشار لوړيږي، زړه درزا کوي، او خوله په بدن راماتيږي چې دغه ماشين هم ددغه راز تاثيراتو څخه استفاده کوله.

د امريکايانو تحقيق

يوه ورځ تحقيق ته بوتلل شوم او څه نوي محققين راته راغلي و، چې ما کله نه و، ليدلي، او يوه لنډۍ توره ښځه هم پکښې وه يو پښتون ترجمان هم ورسره و، چې ددوي خبري به يې ماته ژباړلي څه اوبه يې دڅښلو لپاره او څه وچ چيس يې هم په ميز ايښي و، څه د جوړ او نا جوړ پوښتنه يې وکړه، وروسته يې يوه نقشه په ميز راته کښيښودله دنقشي سر له افغانستان څخه شروع شوي و تر متحده اماراتو پوري له امارات متحده څخه تر سوډانه، له سوډانه څخه بيا تر اروپا پوري، له اروپا څخه بيا تر جنوبي امريکا پوري وروسته يې دنقشي لامل د طلا يا سرو زرو سوداگري راته وويله، چې پر دغه نقشه باندي يو غير قانوني سوداگري کيده او ته په دغه سوداگرۍ کې شريک وي، ما ويل څه رنگه سوداگري وه ؟ دوي راته ويل د سرو زرو سوداگري وه، زه دې خبري يواځي دانه چې حيران کړم، بلکي ددوي ناپوهۍ ته هم حيران شوم چې ولي په داسي شيانو باندي وخت ضائع کوي. ما ورته ويل نقشه خو دلالت پردي کوي چې سرچينه يې افغانستان دي او کيداي شي دغه معدن هم هلته وي او توليد يې هم له هغه ځايه څخه کيږي، دوي وويل بلې همداسي ده، ما ويل سمه ده که تاسي دا ثابته کړئ چې افغانستان د سرو زرو توليد درلود، نو زه به هر څه په ځان منمه، خو بيا هم دوي په دې

اصرار کاوہ چې زه ورته تشریح ورکړم خو وروسته بیا خبره پاتې شوه. یو بل سوال یې هم وکړ چې ته په هره اونۍ کې یو ځلي پېښور ته تلې که نه؟ ما ویل نه. دوهم سوال: ته چې هره اونۍ تلې نو د څه لپاره تلې؟ دا محققین له امریکا څخه د تحقیق لپاره گوانتانامو ته راغلي وه او ډیر خاص محققین و چې د سوال په منفي او مثبت هم نه پوهیدل زه په دې حیرت کې حیرتونوته تلم چې خدای خبرله داسې سرتمبه ووسره به زموږ برخلیک څنگه کیږي او افغانستان خولا هلته پریږده.

په گوانتانامو کې تحقیق ډېر مختلف غونډي و په یوه اصل باندې متمرکز نه و، او د تحقیق هدف به نه پکښې څرگندیده، دلتون موخه پکې واضحه نه وه، او ډېرې نادر و همې، تصوري مختلف تحقیقونه، او حتي تدریبي برخې یې درلودلې، په هره ورځ کې به نوي نوي پوښتني کیدلې نوي نوي مستنطقین به راتلل، دجرم او جنایت خبرې شاته پاتې شوې، علمي تحقیقات، دسفرنو معلومات، دژوند ټولې تجربې، دکار اړین اړخونه، لیدلې اوریدلې ټول اسرار، او دعلماء، مدرسو، علمي مراکزو، سیاسي اشخاصو، تاجرانو، او غني زیرمو، معادن صنائع، سیاسي غونډي، سیاسي تنظیمونه، ټولنیز توپیر، قبايلي قومي منطقوي ډلې، حتي جغرافیایي ارزښتونه او داسې نور. او په لومړۍ مرحله کې تحقیق څه هغه واقعیتونوته ورته وو چې دهغه وخت میچنې پرې ګرځیدې، خو وروسته یې بڼه بدله شوه زما څخه دافغانستان دټولو سیاسي څیرو، ټولو مشهورو علماوو، او ټولو علمي مدارسو پوښتني وشوي، او جواب ته به یې مجبور ولم، دافغانستان دټولو معادنو، او غني زیرمو، لکه تیل، ګاز، کرومایټ، بیرایت، سره سیمه، تیل لاجورد یا قوت، بیروچ، قیمتي ډبرې، اوسپنه او نورو پوښتني هم کیدلې، خود یورانیم د موجودیت، او معدن څخه په سلګونو ځله وپوښتل شوم، او په نه خبرتیا او یا نه معلومات سره یې یوه میاشت کوټه قلفي هم شوم، په پاکستان کې د مشهورو علماوو، مدارسو هغه غونډي چې د علمي مطالعې، او یا اسلامي مفکورو، په غرض جوړې شوي وي پر معلوماتو یې ډېر تاکید کیده، لکه دقطیبه جلسه په منصوره کې، د دیوبند جلسه په پېښور کې، او په لیبیا کې دعلماء کرامو داتحاد جلسه تصویر شوي ماته راوړل شوه او د مقررینو، او عالمانو په هکله راڅخه پوښتني وشوي، د عالم اسلام ټول مدارس، او علما تر سوال لاندې راتلل، داسې علما او مدارس چې مایې کله هم نوم هم نه و اوریدلې، دزکاتونو دورکړي، دخیریه موسسو دمرستو او غرضونو پوښتني، دلویو شرکتونو او په هغه کې دبرخمنو خلکو ونډې، د مذهب او مذهبي خلکو رسوخ، دکلتور عنعنو او دودونو معلومات، دهیواد دعامه خدمتونو، صادراتو، او وارداتو، او دماډي منابعو څرګندونه، په تعلیم او روزنه لګول شوي پانګه او ودې ته ورته نور. یو ځلي خو محقق ماته وویل دکول کښتۍ چې په یمن کې انفجار شوه یوولس امریکایي صاحب منصبان پکښې مړه شول ستا پکې لاس و او ته په دغه وخت کې یمن ته تللي وي، ما ویل څنگه تللي وم پر کومه لاره باندې، ده ویل ته ایران، او له ایران نه قطر، او له قطر نه یمن ته تللي وي، ما ورته ویل ستاسو دکښتۍ دراتلو وخت، دتم کیدو ځای معلوم و، دوی ویل نه ما

ویل ما منفجره مواد له ځانه سره وړي و کڼه؟ دوي ويل خبر نه يو، بيا مي ورته ويل ښه چې ستاسو دکښتۍ وخت او د لنګر کيدلو ځاي معلوم نه و نو زه بيا څنگه دناملومه کښتۍ لپاره ايران، بيا قطر، بيا يمن ته ولاړم، او بل ما تر اوسه ايران قطر يمن نه دي ليدلي که تاسو دا ثابته کړه چې ما په دغه دريو ملکونو کې ديو ملک زيارت هم کړی وي نو ستاسو ټول تهمت (تور) زه پر ځان منمه، خو ددوي هر څه وهمي و يواځې سړی به يې تر سام اوفشارلاندي راوست . بل محقق چې ځان يې ډېر لوي معرفي کاوه نوم يې (Gray) و او په ځيګر يې ليکلي وه کشتوم اين ويستیګټر

(Costom Invistagator) او يوه ډله نورې امريکايانې ښځې ورسره وي، ويل يې زه ستا لپاره له واشنگټن څخه راغلی يم مداري غوندي و، او ممثل ته ورته خوی يې درلود نيمه ږيره يې کوندۍ وه لکه دعربو شاهانو غوندي، ډېر راته نږدي شو لاسونه، او پښي به يې را کتل لکه ډاکټر چې مريض گوري، زما دلاسو او پښو دولچکو، او زولنو داغو ته به يې اشاره کوله او ويل به يې ولي دا ظالمانو داسي ټينګ ترلی وي، ولي يې رحم نه درباندي کاوه، او ولي ولي ولي، خو زه ورته متوجه وم چې څه به وايې اخريې راته وويل چې ما ستا لپاره ډېر ښه زيری راوړی دي او تا ته به ډېره خوشحالي حاصله کړي، هغه دا چې موږ ستا لپاره پنځه مليونه ډالره تخصيص کړي دي، او دابه ستا په نامه په بانک کې جمع شي او حساب به يې ستا په اختيار کې وي ښه کوټی (کور) موټر به پرې رانيسي او په افغانستان کې به ډېر موږ او غني سړی يې ژريي قلم اوکتابچه په ميزکښينودل اوراته ويل يې ستادبانک دحساب نمبر راته ووايه، ماته د پيشو او موږک قيصه را په ياد شوه چې د ډېره وخته په افغانستان کې د متل په توګه کاريزي چې دومره لنډ، مزل او دومره زياته ګټه، او بل مي دکوچنيوالي حالت را په ياد شو چې موږ به خيالي کلاوي، کورونه جوړول، ودونه به مو پکښي کول او پر وچه ځمکه به مو پاچاهي جوړه کړه، ما ورته وويل ولي يې راکوي؟ ده ويل ددي لپاره چې ته به له موږ سره همکاري وکړي يواځې زموږ سوالو ته به سم جواب ووايه او څه چې موږ درته وايو هغه به ومنې هغه ډېر شيان و.

ما ورته په خندا سره وويل زه الحمدلله دومره غني يم چې تاسو يې فکر نه کوئ، او ستاسي پيسو ته الحمدلله هيڅ ضرورت نلرم ستاسو پوښتنو ته ما رښتيا جواب ويلې او بيا به هم رښتيا ځواب ووايم خو دخبرو سوداګري مي نه کړي ده او نه ورباندي پوهېږم نور څه راسره نشته يواځې اوس زما ازادي پکار ده او بس، دويم دبانک حساب نلرم چې نمبريې درته وښيم، ده ويل ولي زړه ته دي نه لويږي او که په موږباندي باور نکوي.

ما ويل دباور خبره نده خو زه واقعاً اړتيا نلرم ستاسي کور ودان يواځې دومره وکړه چې زه ازاد شم دا ما ته هرڅه دي دهغه تمه هم وخته تر څلور ساعته تحقيق وروسته يې زه پرېښودم او دوي ولاړل نه يې زه خوشي کړم اونه يې پيسي راکړي.

یوه لویشتکی ډنگره بنځه وه خپل ځان یې انګل (پېرېسته) معرفي کاوه او یو فارسي ژبی ترجمان هم ورسره و، لومړی یې دا پوښتنه وکړه چې ته ما پېژني کنه؟ ما ویل هو، امریکایی یې دي وویل نه ښه مې نه پېژني زه ډېره باقوته بنځه یم ستا مرګ او ژوند، ایله کیدل او بندي کیدل زما په لاس دي، بل چا به له تاڅخه تحقیق کړی وي، خو هغه ما ته منظور نه دي زه نوي تحقیق کومه، ماته به رشتیا وایې او سمه خبره به راته کوي، ما ورته ویل چې که له تا وروسته بیا بل محقق راشي نو هغه ته بیا ستا خبره منظور ده که نه هر یو چې راځي او هغه بیا له سره تحقیق شروع کوي، نو زموږ برخلیک به کله معلومېږي، دي په ډېره سپین سترګي سره وویل ډېري خبري مکوه زه چې څه درته وایم هغه کوه، له غروره به دي واچوم، ما هم حوصله له لاسه ورکړي وه زغم مې نشوای کولای او څه چې په خوله راغله هغه مې ورته وویل او نوري مې خبري لنډي کړي ترڅو راڅخه ډیر بدالفاظ ونه ویل شي داهم په غصې سره ووتله او بیا مې ونه لیدله دوتلویه وخت یې دومره وویل غوروبه زه به دی خوبښه سم تازمابی احترامی وکړه خو الله الحمد بیامی څه ونه لیدل، زه په دي نه پوهیدم چې واقعاً دغومحققینو پر مونږ ډېرو ساده گانو او بي فکرو گومان کاوه، او خبري به یې د کوچنیانو دخطا ایستلو په ډول راسره کولي او که یې استعداد افکر هم دومره ویوه ورځ یو پېر پر سپېدلی سړی چی ټیټه تنه یې درلودل اوڅیټه یې نژدی خولی ته رسیدل په ډیره گستاخی سوالونه راڅخه کول اوزما په خبرو به یې ملنډی غوندی وهلی داستهزابه شکل به یې خندل خویوسوال یې ډیر عمیق اودزړه دکومی سوال وکړی هغه داچی مسلمانان به کله موږ ته دتسلیمی سر ټیټه وی؟ زه په جواب زړه اونازړه شوم بیا می هم جرات وکړی ورته ومی یل ستاسوداامیدبه کله هم پوره نه سي انشاءالله اوتول مسلمانان به تاسوته سرتیټ نه کړی په مسلمانانوکی به خامخا حتمايوه ټولی ستاسی سره جهادکوی ترڅو امام مهدی رح ظهورکوی چی دهغه په ظهوربه مسلمانان ښه قوت پیداکوی په تاسوبه غلبه کوی، دویل داتولی به څوک وی القاعده یاطالبان به وی که بل څوک؟ ماویل والله اعلم خودومره پوهیږم چی یوه ټولی به وی اوکله به هم تاسوستاسوشوم اهدافوته ارام پری نږدی خونورنه پوهیږم چی څوک به وی، ده ډیره لویه ساه وکښل اوویي ویل کاشکی دغه مهدی ژر پیداسوی وای چی موږ ورسره معلومه کړی وای چې دمسلمانانودغه اخری امید هم ختم سوی وای ماویل موږ هم په تلوارکی یو چی دی ژر راسی ډېر محققین به بدلیلد اوپه بدل کي یې نوي راتلل او هر یوه به بیا له سره تحقیق شروع کاوه، نو ځکه لا تر اوسه پوري هم تحقیق جریان درلود او تر هره وخته هم اوږدیدلي شي، له ما څخه ډېرو محققینو تحقیق کاوه خو ځیني پکښي اخلاقښه وه، کړنه به یې هم لږ ښه و، څه په انسانیت به پوهیدل خو ځیني به بیا ډېر متعصب و، او یا به یې استعداد ډېر کم و، او ځینو خو به بیخي مشکلات جوړول خلکو ته به یې بي ځایه سزاوې ورکولي او یا به یې په خبرو کې ځورول استفزازی اعمال به یې ترسره کول په کمپ کې قانون وجود نه درلود، څه چې به محقق، ISO، دمحبس مسؤولDOC، او جنرال، اود

بلاک ان سي يو N.C.O ان عسکر چي به څه غوښتل هغه به يې کول، د عسکر خبره سندوه بيا به چا له بندي څخه پوښتنه نه کوله که به يې وکړه نو عملي کول به يې نه، مثلاً عسکر چي به سزا وليکله هغه به سزاوه که به بل مسؤل ته وويل شول چي دغه سزا بي ځايه ده او دوي به په دي سره ښه پوه هم شول چي دا سزا بي ځايه ده خو بيا به يې ويل چي اوس څوکمپيوټر ته خبره رسيدلي ده، چا رسولي ده عسکر، او دوي به ويل چي امريکايي عسکر دروغ نه وايي اورښتيني دي خو اکثرو به په دروغو سره ژوند کاوه همدابه يې کارواو بي ځايه به يې خلک ځورول.

خو کله چي زه څلورم کمپ ته بوتلاي شوم هلته شرائط ښه وه څه دژوند شرائط برابر و، او د عسکرو اخلاق هم ښه و خو يواځي لويه تلاشي چي په اوه اته مياشتي کي به راتله سخته وه، او خبره به هم تر ډېره حده اورېدل کېدله خو بنديانو به هر وخت خپل مشکلات دنورو ورونو له ستونزو سره تړل او دهغوي لپاره به يې هم دژوند اسانتياوي غوښتلي، له ما څخه څو محققينو تحقيق وکړ، زما محققين، يا مستنطقين لومړۍ ټام، مايکل، بيا ټام، جان گيري، مارگرين ښځه وه دوه نورو چي زماني نومونه هير دي، بيا جورج ريچ داود پريډ مري، يوه ښځه روبل مزا او نور چي نومونه مي هير دي خو ډېر عارضي به نور هم راتلل زما سره، مايکل پريډ داود جورج ښه وضعيت وکړ، او اخلاق يې هم ښه واحسان يې راسره کړی دی مننه يې کوم نور داحسان ادابي نه سم کولی ځکه نه يې پيژنم، نه يې ځورولي يم، او نه يې سزا راکړي ده خو نورو بيا ډېر ځورولم الله (ج) دې په دنيا او آخرت کي بدل او انتقام ورڅخه واخلي .

موربه په محبس کي دسره صليب داستازواودنونيول سوی ورونوله خولودېرډير اوريدل چي دبشري حقوقو ادارو، او ځيني دولتونو به اعتراضونه کول، چي دغه بنديان چي په گوانتانامو کي بي برخليکه پراته دي بايد برخليک يې معلوم شي، او بنديانو به هم دخپل برخليک لپاره مبارزه کوله او محققين به يې هميشه تنگول چي زموږ برخليک معلوم کړئ، په اصطلاح مجرم، او غير مجرم بايد سره جلاشي، دتوقيف مرحله بايدنوره ختمه شي او هر څه دقانون په چوکاټ کي بايد داخل شي، خو ددريو کلونو وروسته محققينو يوه بي قانونه نمايشي ټولی انتخاب کړه ترڅو بنديان مصروف او دنيا دوکه کړي، دغه گروپ چي له محققينو څخه جوړ شوي و، دبنديانو دموقف معلومولو اداره اين انمي کميټيډ سټي ټس ټرايبيونل ريويو بورډ

(An enemy combatant status tribunal review board)

ددغه ټولگي لخوا مونږ ته کاغذي ليکلي پرچي توزيع شوي او په ابلاغ يې سره يې تاکيد کيده، پکښي ويل شوي و تاسو دامريکا جنگي دښمنان ياست امريکاحق لری تاسی وساتي خو دغه اداره بيا تجديد نظر کوي چي څوک واقعي دښمنان دي او څوک نه دي،

که څوک جنګي دښمنان ثابت شي نو بیا ورته موقع ورکول کیږي چې په امریکا کې یوې ملکي محکمې ته چې د کولومبیا د ډسټریکټ کورټ په نامه (Colombia District Court) یادېږي پیشنهاد وکړي او خپل دوسیه چلینچ کړي او که بری شي نوازاده شي، لومړی ځل ځینې ورونو ورته خوشبیني بنودله خو په حقیقت کې یوه غیر قانوني او توهینوونکې غونډې دوکه او سازش و، یو محقق به ځان معرفي کاوه چې ستا دوسیه به مخ ته بیايي کمک او همکارۍ به درسره کوی او ستا شخصي (Personal Representative) نمایندګي به کوي، بل محقق به د حکومت استازیتوب کوي، څوک به ناظرین وي، څوک به قاضیان وي، په حقیقت کې ټول دامریکايي استخباراتو څارنوالان و، دیادوني ورده چې دغه ټول عسکري محققین یواځې ددې لپاره روزل شوي وو، چې له بنديانو څخه تحقیق وکړي نه دقانون او فیصلي لپاره، دغه ټولي دقانون له نظره هیڅ قانوني حیثیت نه درلود، او یو سړي هم په قضایي قانون نه پوهیده، ځکه نه یې مسلک او دنده وه، او نه یې قضایي زده کړې کړې وې یواځې یوه لوبه وه چې روانه کړي یې وه اوده مسلمانانو په سرنوشت یې ملنډی وهلی. زه هم دغه استازي چې ځان یې زما سره همکار معرفي کاوه بوتلم او دتحقیق په خونه کې یې تر محققینو سخت چلند راسره وکړ، او بیا یې راته وویل چې زه ستا شخصي استازي یم، او له تا سره کومک کوم ستاددفاع لپاره به ستا شواهد راټولوم، اوس ته ماته ټول جریان ووايه چې ته څنګه نیول شوي یې اوڅه جرم دی کړی دی بیا به زه ستا دفاع وکړم، زما سره چې مخکې هم شک و، او تر اوسه هم په شک کې وم، په نرمه او پسته لهجه مې ورته وویل، مخکې له دې چې زه تا ته خپل جریان ووايم زه څو سوالونه لرم که ته راته توضیح راکړې، ده وویل سمه ده سوال دی وکړه؟ ماورته وویل لومړی دا چې ته زما دفاع کوي په قانون پوهیږي ګنه؟ قضایي زده کړه یا مطالعه دي کړي ده ګنه؟ ده وویل نه. دویم ته چې کومې ټولې ته ما بیا یې چې پر ما باندي حکم کوي، هغه خلک قضاء پوهان دي؟ ده وویل نه. دریم- ته او هغه ټولې چې پر ما حکم کوی یا مې ته دفاع کوي په کوم قانون سره، دامریکا په ملي قانون، او یا په بین المللي قانون سره؟ ده وویل چې قانون ستاسولپاره نشته ځکه تاسو دقانون په چوکاټ کې نه یاست، قانون په تاسو نه تطبیقېږي، یوازې دغه ټولې به پر تاسې فیصله کوي، څه چې یې غوښتل دوی به دځانه درباندي حکم کوی نه دقانون دلاری. څلورم موږ ته چې دغه لیکلې پیغام توزیع شو یادونه کوي چې موږ درې کاله له مخه جنګي دښمنان ثابت شوي یو، دا په کوم قانون سره اوچاراباندي حکم کړیدی؟ ده وویل زه خبر نه یم.

بیا ما ورته وویل ښه چې ته په قضاء نه پوهیږي، قاضي په قضاء نه پوهیږي، قانون وجود نلري، او درې کاله مخکې زمونږ په غیاب فیصله شوي وې، نو اوس څه ضرورت دي چې زما سره صلاح، مصلحت وکړي، او زما موافقه واخلي، او ته چې زما دښمن یې زما استازي شي، زه کله هم موافقه نکوم، او نه داسې جلسې ته ورځم او نه تا استازي کوم، څه چې کوي خپل کار مودي بل ځلي ما مه

وینه، خو دغه ظالم په دې زه مجبورولم، چې ته به خامخا ما استازي کوي او که مي نه استازي کوي، نو زه ستا په غیاب کې ستا استازي یم، ما ورته په حوصله وویل، زه نه پر تا باور لرم نه ستاسو په محکمه باندې څه چې څه کوي هغه کوه، زه نه چا ته اختیار ورکوم، او نه څه درته وایم، او نه دي استازي کوم، خو اخر خبره دي ته ورسیده چې الفبا 'ا' ظ مي ورته وویل او په ډیر تکلیف سره یې زه پرېښودلم، خو ددوی فیصله هم هغه وه چې څه یې کړي و، لدې وروسته یوه بله جلسه دایره شوه چې هغه بیا دا معلومه کړي، چې ته اوس هم امریکا ته خطر یې که نه سره له دې چې ته د امریکا جنګي دښمن یې، اودغه دویم کمیسیون دایدیمینسټریشن ریویو بورډ په نامه یادیده A-R-B ما دغه ادارې ته هم منفي ځواب ورکړ، او نه یم ورغلی، خو ددغه کمیسیون فیصله ماته نه ده ابلاغ شوي او په افغانانو کې تر دغه وخته چې زه راوتلم یواځې دوو نفرو ته ابلاغ شوي وه نورورونه لا په تعلیق کې وه.

څه تورونه او تهمتونه و، چې بندي د امریکایانو جنګي دښمن کړي، او امریکاته حق ورکړی چې بی حده بی سرحد یې وساتې القاعده، طالب، دا هغه د سر ټکي و، دې ته ضرورت نه و، چې نور تفصیل ولري، خو ډېر بنديان چې د القاعدې، او اسلامي امارت سره یې اړه نه درلودله نور مختلف تورونه و، مجاهد، او یا یې و طالب ته ځای ورکړي، او یایې دودۍ ورکړي وي، او یا یو مشهور مجاهد یا طالب په نامه پیژني، یایې لیدلی وي، یا د چاودنې، جنګ په نامه تورن وي، ان ځیني وروڼه و، چې دغه یو تهمت هم ورباندې ثابت نه وو، په جزوي شیانو تورن و چې عقل یې نه مني، مثلاً یو سړي دمجاهدینو کوټ اغوستی و، له بل نفر سره تېلفون په جیب کې و، او یوه بل په دوربین کې خپلې مېرې څارلې، او له چا سره دهجرت کارتونه وه، چې ۲۵ کاله مخکې یې اخستي و، همدې ته ورته تهمتونه وه چې اکثره افغانان همدارنګه بنديان، اوبیا جنګي دښمنان ثابت شوي و.

ما ته ځیني وروڼو چې نږدې و تفصیلي خبرې کولې او مابه ددوي په حالت ډېر افسوس کاوه. افغانې بنديان څوک و، طالب، مجاهد، د موجوده حکومت غړي، موچي پینه دوز، پښ، چوپان، ژورنالست، صراف، دوکاندار، دمسجد امام، پخواني مجاهد، حتی ددوي خپل ژباړن، او داسې نور، خو په عربو وروڼو کې هم دپته ورته خلک وه، چې پاکستان یا پاکستان غوندي نورو دولتوپلورلي و، مجاهدین، د موسسو کارکوونکي ژورنالستان، طالب علما، سیاسي مبصرین، حتی دذهن په نادیده مفکوره سره، چې مثال یې دبوسنیا شیخ صابر وو. دپښتنو دمنطقو ډېر وروڼه په عربو کې مزدوري کوي او په کال کې یو ځلي اویادوه ځلي کورونو ته راځي دغه وروڼه هم نیول شوي او بنديان و، ویزې به یې ختمې شوي وي فریاد به یې کاوه. او هغه بنديان چې ددوي په نظر بري شول هیڅ ورته کول شول، درې کاله بند چې دوي پخپله وایي چې بیګناه نیول شوي و بی ګنا ساتل شوی و، ان هغه دمجاهد کوټ یې هم باندې ثابت نکړي چې یوه بهانه شی، بیا هم ناهیلې پرېښودل شول، درې کاله یې بي موجه بنديان کړل اوله خپل وطن اوبچیانوڅخه یې لري ساتلي و. چې بنديانو د امریکایانو دا ناروا

عمل وليده او په دي پوه شول چې يواځې دوکه راکوي او ورځ تيروي بيايي په اعتصاب لاس پوري کړ، ځيني بنديانو ډوډۍ نه خوړله او ځينو به ډوډۍ اوبه دواړي نه کولې، او ځينو به يو وخت ډوډۍ اخيستله، تر دي چې ځينو عربو ورونو تر مرگه هوډ کړي وو، په همدې طريقه دوه سوه پنځه اويا کسه له ډوډۍ خوړلو محروم و، او شمېر به يې ورځ په ورځ زياتيده، څه يې غوښتل، محکمه، د بشر احترام او بس.

۶۲ ورځې ډوډۍ نه خوړلو اعتصاب روان و، او تقريباً دبنديانو څلور په پنځو کې يې برخوال و، يواځې مريضان سپين ږيري پاتې وه، ددې لپاره چې دخلکو مشکلات دفع شي دکمپ مسؤل جنرال بنديانو ته وعده ورکړه، چې ځيني مادي دجينوا دکنویشن مطابق به بنديانو ته حقوق ورکوي، خو فعلاً دي بنديان ډوډۍ وخوري او هرتال دي ودروي، شيخ شاکر چې دسعودي دتابعیت درلودونکي و، او په برتانيه کې کډوال ستوگن و، په انکريزي ژبه ښه پوهيدې، او په بنديانو کې يې هم محبوبيت درلود په بنديانو گرځاوه، تر څو بنديان ډوډۍ وخوري، او اعتصاب ودروي او دا وعده به يې ورکوله، چې بنديان دي خپل استازي وټاکي، هغه به دبنديانو په ستونزو غور کوي او امريکايان به ددغه نمايندگانو سره تفاهم کوي، او دجينوا دکنویشن ځيني مادي به په دکمپ په داخل کې تطبيقيري ترڅوپه تفاهم سره مشکل حل سي.

بنديانو اعتصاب ودراوه او ډوډۍ يې شروع کړه، دبنديانو له ما بينه شپږ استازي وټاکل شول، چې دبنديانو مطالبې ترتيب کړي او بيايي له امريکايي مسؤلينو سره مطرح کړي، شيخ شاکر، شيخ عبدالرحمن، شيخ غسان، شيخ صابر، شيخ ابوعلی، اوزه، د مجلس لپاره انتخاب کړل شوو، مورن کونښن کاوه چې څومره ژر بايد دبنديانو په مطالبو غور وکړو، او دامريکايانو غولوونکي دسيسو ته ځير شو تر څو بنديان په مونږ بدگومانه نشي، دوه ځله دمجلس په کښيناستلوکې ستونزه راغله او موفق نشولو چې سره کښينو، خو په دريم ځل په داخل دکمپ کې سره کښېناستو، په لومړۍ جلسه کې چې دکال ۲۰۰۵ د اگست په اوومه وشوه، په دغه جلسه کې دامريکايانو دمحبس مسؤل هم وو نوم يې (Bomb garner بمب گارنر) او يو دمحبس قوماندان او يو بل ورسره و، او شپږ کسه دبنديانو استازي و، بمب گارنر لنډ چالاکه سړی چاغ او له چلوډک معلومیده، او بنديانو ته خوبه يې داهم ويل چې زه ابليس شيطان يم، او واقعاً شيطان ته ورته و، لومړی ده په خبرو شروع وکړه، دخبرو متن يې داسې وو، زه امين کمپ غواړم، ستاسو مرسته غواړم، زه په دي پوهيږم چې بنديان تاسو ته غوږ نيسي زه ستاسو سره همکاري کوم، ستاسو فيصلو ته احترام کوم، او ما دامريکا ددفاع وزير رمزفيلډ سره خبره کړې ده، چې تاسي ته ځيني دجينوا دکنویشن مطابق حقوق درکړي، البته انتخاب به يې په مورن پوري اړه لري، بنديانو په خپل وار سره خبري وکړي په جرات سره يې ورته ويل، چې امريکايان دي دمظلومو بنديان شکنجه کول ځورول توهينوونکي، اعمال غير قانوني کړنه، او د بشر

ضد اعمال، ودروي نور دي زموږ په عزت او په ديني شرايعو، لويې نکوي، څلور کاله يې دنيا په دي وغلوله چې تروريستان يې ساتلي دي مونږ يې له قانوني کړو په قفسونو کې اچول شوي يو، نور بايد دا چلونه ختم شي، خو شيطان غوندي امريکايي به هر څه په ځان منل او ويل به يې چې څه تير شوي هغه تير شويدي، خو په اينده کې به زه او زماترلاس لاندي امريکايان تاسو ته د بشر په سترگو گوري، اوانساني احترام به موکوي کڅه ترمالور اوترمالاندي خلک ستاسولپاره ښه ژوندنه غواړي، خو دا هر څه د فريب او چل کار و، هر څه وعدي دروغ وي، هيڅ ونه شول دمجلس اعضا له سختو عذابو سره مخ شول له بنديانو جدا شول او چايي معلومات نه درلود چې چيرته به وي، مشکلات بيرته شروع شول خلکو ډوډۍ پرېښودل، په ټوله کمپ کې تقريباً تر دريو سوو ډېر بنديان دي ته چمتو و، چې نوره ډوډۍ ونه خوري او ۲۰ کسه خو داسي هم و چې نور به دامريکايانو په درو غو اعتماد نه کوي، او تر هغو به ډوډۍ، نه خوري او اوبه نه څښي، تر څويې روح له بدنه جلا کېږي، ډېرځله به اعتصاب کېده خو بيا به دامريکايانو د فريب او دروغو په وعدو ماتيده، خو وروستۍ اعتصاب تر ټولو سخت او دامريکا يانو د بې اعتمادۍ اعتصاب و، چې زما تر خوشي کيدلو يعني دکال ۲۰۰۵ د سپتمبر دمياشتي تر يوولسمې پوري يې، دخلکو شمېر زياتيده، او خلک دمرگ له خطر سره مخامخ کيدل هره ورځ به خلک دکمزورۍ له کبله لويدل، او بيا به هسپتال ته وړل کېدل، دبېهوشي په وخت کې به دواورکول کيده، چې کله به په هوش کې راتلل نو به يې دسيرومونو تارونه له پوزو او رگو څخه غورځول، دوا به يې ځانته نه پرېښودله، او هوډ يې کړی و چې تر مرگه پوري به دغه هرتال ته دوام ورکوي، حوصله او زغم ټولو له لاسه ورکړی و، نوريې دامريکايانو ناروا ظلمونه پر ځانونو نشوای زغملاي، او تر ژوند يې مرگ ته ترجيح ورکړي وه، هسپتال له داسي مريضانو ډک و، او نور مريضان ټول معطل وه، ډاکتران ټول په عاجل ډول لدوي سره بوخت وو يو خبر خو دا هم ماته ورسيد چې دخلکو حالت خراب شو ډاکترانو ته امر وشو چې په زوره دوا او خواړه بنديانو ته ورکول شي، خو دډاکترانو مسوول جنرال له دې کاره ډډه وکړه چې قانوني مسؤليت له غاړې واړوي، جنرال چې اوسني ظلم ته يې دوام ورکړی و، ملکي ډاکتران ددې کار لپاره چې پنځه نفره و راوستل بنديانو ته يې په زور خواړه د سپرمو له خوا ورکول، اوويل کېدل چې دغه ډاکتران چې دقانون خلاف خلقو ته په زور ډوډۍ ورکوي په رشوت راوستل شوي دي او د پيسو په مقابل کې يې دا ناروا، او ناجايزه کار کاوه، او دالړۍ دخبرونو له مخې تر اوسه يعني ۲۰۰۶/۱/۱۹ پورې دوام لري څه غواړي، دبشر احترام، او انساني حقوق، قانوني محکمه، خو امريکايان دي کار ته احترام نه کوي ديدونې وړ ده چې دافغانستان اسلامي امارت په وخت کې شپږ کسه غربيان په دې جرم سره نيول شوي و، چې دوی غير اسلامي دعوت کاوه او له خپلو دندو څخه يې ناوړه استفاده کوله، او دوخت دحکومت دقانون خلاف کار يې کاوه، ديوي مياشتي لپاره توقيف شول او محکمه يې هم روانه وه،

بدچلند نه دي ور سره شوي، قانوني وکیلان ورکول شوي و، ملاقات يې ازاد وو، خواړه يې ښه برابر و، دوه کسه امريکايان پکښې و، ملل متحد يوه ماده دبنديز ورباندې زياته کړه، سره لدې چې اثرات يې دافغانستان په ۲۸ مليونو وگړو مستقيماً لوېدل، خو اوس چې مسلمانان په زرگونو کسان په کلونو کلونو په زندانو کې پراته دي، دعدل او انصاف، او دننیا داصولو نارې وهي څوک يې غږ نه اوري، او نه يې د قانون منگولو ته سپاري هغه ملل متحد دي هغه دنيا ده ولي، ولي -

د گوانتانامو د برزخ هدف څه وو

دلته د شک او د سوال دواړه نکتې ځایېدلې شي چې په گوانتانامو کې زندان جوړول مسلمانان پکښې ساتل دکومي موخې لپاره و، او دامريکايانو په مغزو کې ددې کار پايلې څومره گټورې وي، ډير کتونکي په دې عقیده دي چې امريکا هغه برزخ ته دمسلمانانو په وروستلو کې دوي موخې درلودې، اول دا چې دنړۍ ټول مسلمانان چې دامريکا دمعنوي استعمار له پالیسۍ سره مخالفت لري په کلکه ووېروي چې وښيي امريکا دچا له پروا پرته څه چې وغواړي هغه کوي، او دخلکو برخليک هم ددوي په واک کې دی، دويم دا چې کومه هیولا ددوی په نظر کې نقش شوې چې ظاهريي دتروريست نوم ورکړی په هغه جزيره کې وساتي چې دیوه ملک قانون هم نه پکښې چلېږي او په دې توگه دخلکو په برخليک، عزت او مذهب لوبه وکړي.

بوش چې بې گناه مسلمانانوته يې ډير توهينوونکي القاب کارول، تر ډيره په سوچه درو غو سره بريالی شو چې دامريکا ملت او هم دنيا وغولوي، چې گوياده او دده عسکرو په گوانتانامو کې دده په اصطلاح سړي خواړه تروريستان ساتلي، دنيايي ددوی له شره ژغورلي او ځان يې ددې ابتکار قهرمان گانه، خو دوخت تيريدلو هرڅه په عکس وښودل، دا ثابته شوه چې په گوانتانامو کې ساتل شوي، بنديان اکثره بې گناه، بې جرمه دي او په تدريجي توگه خوشي کړل شول، بوش چې غوښتل يې برمه شوي مسلمانان دبلا غوندي معرفي کړي په دې وړتوانيد چې دمحمکي لپاره څوک خپل ملت ته وړاندي کړي چې خپله بې اساسه دعوه ثابته کړي، چې کم ترکمه ده په دغه جزيره کې نيم يا دريمه حصه يا څلورمه حصه مجرمين او تروريستان ساتلي دي، ملت او نړۍ ته يې دروغ ښکاره شول او دنړۍ دنورو هيوادونو فشار دي ته مجبور کړ، چې دگوانتانامو دظلم او بې قانونه زندان دټولو اعلان وکړي، که څه هم دامريکي دېوش داداري تصميم نيوونکي په دې عمل سره پښیمانه دي او دا يوه لويه خطا بولي خو بيا هم دامريکي دظلم دپټولو په خاطر خاموشه دي. بالاخره دگوانتانامو دزندان نتيجه څه شوه، دامريکا لپاره گټه شوه، که دمسلمانانو لپاره تاوان شو، زما په نظر څو مهم اړخونه لري چې دامريکي په تاريخ کې به د هغه دولت لپاره دعار او شرم انځور وي.

يو دا چې بوش ثابته كړه، چې دنړيوال قانون مراعات په بي وزلو او كمزورو دي زورخواكه هيوادونه د نړيوال قانون له چوكاټ نه وتلي دي.

بل دا چې دبشر احترام او حقوق دهغه چا لپاره دي چې په زور سره يې پلي كولي شي نه دمظلوم مسلمان لپاره، دريم دا چې قانون او اصول د امريكا لپاره ددوي په گټو كې دي نه ديو حقيقت په بنسټ سره.

اوس دغو ټكو امريكا ته څه گټه ورسوله.

لومړی: خلکو ته اوخاصتا مسلمانانو ته دبشر له حقوقو د تېري كوونكي هيواد په توگه معرفي كېدل.

دويم: دنړيوال قانون تر پېنو لاندې كوونكى هيواد په توگه معرفي كېدل

دريم: له امريكا سره دنړۍ دمسلمانانو نفرت ډېرېدل.

څلورم: دظلم په برخليك اخته كېدل.

پنځم: په اسلامي مملكتو كې د بي ساري بدبختيو پيدا كول چې نژدې ده كورنيو جنگونو ته لاره هواره شي. دا هغه څه دي چې دهري ورځې په تېرېدو سره د امريكا وقار ته ضربه وركوي.

بله دا چې امريكا دگوانتانامو په زندان سره هر بندي دځان دښمن كړ، كه څه هم په توقيفي بنديانو كې ډير داسې خلك و چې د امريكا پاليسۍ ته يې ښه راغلاست ويلي وو خو ددوي ناوړه او ناروا بند او دبشر ضد كړنو ددوي دښمنان وگرځول، او په زړونو كې يې دهر امريكايي لپاره ډېر نفرت پيدا شو.

دويم: دگوانتانامو په زندان سره امريكا خلكو ته دشخصيت يوه تحفه وركړه او هر بندي يې دومره مهم كړ چې دنړۍ د خلكو دپاملرنې تمرکز ورباندې كيږي، زما په اند هغه بنديان چې چاپي نوم هم نه و اورېدلی، دگوانتانامو په وجه اوس يو رهبر جوړېدلای شي، كه وغواړي چې د امريكا په ضد څه وكړي يواځې د ځان په عوض يو جماعت خپلولي شي، وايي احمق دومره په بل نه كوي لكه په ځان.

دريم: څرنگه چې تروريست لقب هغه چاته وركول كيږي چې په خلكو كې ويږه اچوي ترڅو خپل هدف ته ورسېږي، دگوانتانامو بي قانونه دظلم او استكبار توقيف ځاي هم په دې نيت جوړ شوي، چې امريكا په خپل بي رحم او ناروا سلوك مسلمانان وويروي، ترڅو دوی ته دسلامۍ او تسليمۍ غږ پورته كړي، كه د تروريست معنى هم ويږه اچول وي، نو د امريكا دغه كار يو غټ تروريستي عمل دي، سره ددې چې دوي وايي چې موږ دتروريست په وړاندې مبارزه كوو. همدې ته ورته تروريستي عملونه ورسره ضميمه كيدلای شي لكه خلك په پيسو رانيول دخلكو دوژلو يا نيولو په سرجائزه ايښودل.

د افغانستان استازي او د خلاصېدو زېږئ

په ۲۰۰۴/۵/۱۱ نېټه چې د مبارکي روژي ۱۶ مه ورځ وه تحقيق ته بوتلل شوم، خو هغه ځاي ته چې مخکې مې نه و ليدلې ميز، کوچونه، نور تجهيزات او اي سي يې هم درلودل، او تلويزيون هم پکښې نصب شوي و، لاسونه او پښې يې د عادت خلاف را خلاص کړل، او له لږ انتظار وروسته يو افغان او دري کسه امريکايان راغلل، دوه امريکايان محققين و، چې له ما سره يې ښه وضعه کړې وه، او دريم امريکايي نابله و، چې ځان يې په افغانستان کې دسفارت کارکوونکي معرفي کاوه، او افغان ځان دافغانستان دحکومت له خوا استازي معرفي کړ سلوک يې ښه و، خو بيا هم په شک کښې وم، او کله مې هم زړه نه منل چې دا به دافغانستان استازي وي، خو دځينو ورونو په ښو او سلامونو مطمئن شوم چې دابه دافغانستان استازي وي، کله چې مې خبره نوره ورسره اوږده کړه پکښې راته دترحم او شفقت اثار ښکاره شول، خو کله يې هم راسره دپخواني هيئت په څير سلوک ونکړ، او وروسته مې دوه ځلي ورسره نور وکتل يو ځلي خو د ډوډۍ دعوت و، چې په لومړۍ ځل مې دڅلورو کلونو پس هغه خواږه وليدل چې موږ ورته خواږه ويلې شو چې داحترام مناسبت پکښې په ځای شوي و، له حده ډېره ډوډۍ مې وخوړه، ميوه او پېپسي هم پکښې وه، استازي وعده راسره وکړه، چې زما په خلاصيدلو کې به کو ښښ کوي، خو ددې با وجود دامنيتي دلائلو له مخي يو کال بيا هم پاتې شوم، ما هم موافقه درلودله چې دامريکايانو دژوندیو له هدير وڅخه ووځم اوخپل وطن ته راوگرځم خوشرايط راته نه معلومیده، وروسته نور محققين راته راتلل او په هره اونۍ کې به يې يو دوه ځله ليدلم په ځينی موضوعاتوکې به يې راسره تحقيق کاوه، او بيا چې به مې څه خوړل هغه به يې راکول او څه شي ته چې به مې ضرورت و راکول به يې، معامله انساني شوه او بد رد ويل پکښې نه و، او دژوند ځيني شرائط برابر شول خو د نورو ورونو بيا هم هغه حالت و، چې کله به ما دمحقق څخه څه شي تر لاسه کاوه نو نورو ورونو ته مې ورکاوه، خو هر څه نه و يواځې عطر وشامپو چې تر نورو يې کيفيت ښه او دزيتون غوړي هم و

تر مياشتي دوو پوري خبره گرمه روانه وه، خو بيا سره غلي غوندي شوه او استازي هم ماته ويلي وه چې ديوې مياشتي په اوږدو کې به راځي خو خبره له دوو درو واوښته ماته بيرته شکونه غالب شول، اميد مې قطع شو خو دمحققينو وضعيت تغير ونه کړ سلوک او معامله يې ښه وه اوډېرډېر به يې راته ويل چې ډېر ژر به ولاړشي يواځې، داستازي خبره ده چې راشي، دکال ۲۰۰۵/۱۱/۱ په لومړۍ ورځ محقق راته زيري راکړ، چې په بله اونۍ کې نمائنده راځي او تا به ورسره بيايې، خو مخکې له دې به تا بل ځاي ته انتقالوي چې وار خطا نشي خو بيا هم مطمئن نه وم ځکه دامريکايانو دروغ دومره ډېر و

چې پکښې رښتيا په ډېر زحمت موندل کيدل، خو دمحبس نورو ورونو به زما پر سادگي هميشه خنډل او راته ويل به يې چې دتعجب خبره داده چې څنگه ته دامريکايانو خبري ته اعتبار ورکوي، او ځينو ورونو خو به قسم هم کاوه چې دا يوه دسپسه ده، او يواځې دروغ دي ستا وتل له دي ځايه تر څو نور خلک دلته وي شوني نه دي، خو ځيني نور خلک چې په موجوده حکومت کې يې کار کاوه او د ډېر فساد، او چور، وغلا، په وجه امريکايانو بنديان کړي و، هم په دي خبر شول، بيا به يې زما دازارولو لپاره په خپلو منځو کې په زوره ويل چې موږ که بنديان شو نو دوه دري کاله به وي، امريکايان خو زموږ دوستان دي بيرته به مو خوشي کړي پېسي او وظيفي به هم راکړي، غم ددغو خلکو دي چې عمر به يې ټول دلته تيريزي چې مطلب به يې زه وم، خو ما دځان سره ويل الحمدلله چې څه راباندې تيريزي يا تير شول نو داسلام لپاره وو ماخوځتل، غلا، اودي ته ورته څه نه دي کړي، خو افسوس ددغو خلکو په حالت دی چې هم يې دافغانستان او اسلام سره خيانت وکړ، او هم بنديان دي دداسي بند يوه اونۍ هم زما د ټوله ژوند تر بند اوږده، او دردمنه ده. الله دي هر څوک ورڅخه وساتي.

بله اونۍ داخله شوه، ما به په زړه کې ويل چې څنگه به شي خو بياهم وارخطا نه وم، ځکه پوره اطمینان مې نه کیده، دهفتي په لومړۍ ورځ بل ځاي ته بوتلل شوم، چې مخکي مې نه ليدلي و، او نه مې اوريدلي و. دژوند ټول شرائط پکښې برابر و، فرش کړې خونه جدا حمام، يخچال، تلويزيون، صابون، شامپو دخوړلو ميوې ايرکنديشن او دچاپو ايشولو تجهيزات برابر و، چې په لومړي ځلي مې په خپل لاس شين چای جوش کړ او ومي څښه چې ما يې له ډېره وخته ارمان درلود، محقق راته راغی او راته ويې ويل نور ته ازاد يې مبارکي يې راکړه او ددي منطقي مسؤول جنرال هم راغی مبارکي يې راته وويله خو محقق ويل چې سبا ته به استازي راځي او بيا به دتک معلومات درکړي، نورو ورونو ته مې ډېره اندېښنه وه چې په وچو شونډو ژوند کوي، ډوډۍ نه خوري او اوبه نه څښي. څه دبشر احترام او قانون دی؟ .

دويمه ورځ په څلورو بجو استازي راغی او راسره کښېناست دکور معلومات يې راکړل او دافغانستان له حالاتو يې خبر کړم، راته ويې ويل چې سبا په ۱۲ بجو دښپې به انشاء الله پرواز وي، خو تر هغو پوري به ته استراحت وکړې، ما دمحبس دوضعي راپور هيئت يا استازي ته ورکړ، او ورڅخه ومي غوښتل چې دامريکايي مسؤولينو سره وويني او دبنديانو دوضعي په ارتباط خبره ورسره وکړي ده وعده وکړه چې دا کار به حتمي کوي، سبا سهار بيرته هغه ځاي ته بوتلل شوم چې د سزا لپاره جوړ شوي و هلته بيا قلف او دپخوا حالت شو، خو دې ته په تمه وم چې دسره صليب استازي راځي راسره گوري، چې دمعمول له مخي هلته قانون هم داو، چې تر وتلو وړاندې به سره صليب ورسره کتل چې ملک ته د تک موافقه يې واخلې که څه هم امريکايانو ورته اعتبار نه ورکاوه. خو له دې نه مخکي يودم څو امريکايان له ټلويزيوني کامرو سره غرفې ته راغلل او يو دپښتو ژباړن يې مل و، يوه دوسيه

غوندي کاغذونه يې په لاس کې و، چې پر انگرېزي ژبه ليکل شوي او په پښتو ژبه ژباړل شوي و، په انگرېزي ژبه ابلاغ او ژباړن به په پښتو ژبه ورسره بدرگه کول!!

څه وو- څو مادي وي چې بايد ما امضا کړې وای او منلي مي واي خو په داسي حالت کې چې دېرېښودلوږيري درکوي، اونري تهديد هم ورسره مل دی په پارچه کې ليکل شوي و چې ماته يې دهغي د لاسليک کولو وويل.

لومړی، بندي په خپل جرم اقرار کوي، دامريکاله متحده ايالاتو څخه بخښنه غواړي، او دخوشي کيدلو په هکله يې چې امريکايي جرم معاف کړ مننه کوي.

۲- بندي دالقاعدي او طالبانو غړی وو، بيا به له هغوی سره تماس او علاقه نه ساتي اوکمک به نه ورسره کوی.

۳- بندي به بيا په تروريستي اعمالو کې شرکت نه کوي.

۴- بندي به بيا دامريکا او دهغوي دمتحدينو پر ضد هيڅ نوعه سياسي او نظامي فعاليت نکوي. خو که چيري بندي ددغو مادو تخلف وکړي بيرته به نيول کيږي او تر خپله ژونده به به بندي ساتل کيږي.

دليک پای د بندي دلاسلېک ځاي.

زه دېر حيران شوم او راغلي امريکايان لوړ رتبه خلک و اوپر تلويزيوني ويډيو باندي ټول ريکارډ شول، خو ما لآخواب نه و ورکړي کاغذيي را وړاندي کړ، چې لاسليک يې کړم، خو ما بيرته کاغذ په غصې سره وروغورځاوه او دآواب په ويلو سره مي داسې خوله پرانسته، زه مظلوم يم مجرم نه يم، کله هم خپل جرم نه منم، کله هم بخښنه نه غواړم، کله هم له امريکا څخه دخوشي کيدو مننه نه کوم کوم جرم مي کړی چې قانون ورته جرم وايي، کومي محکمي او کوم قانون مجرم ثابت کړي يم!!!

۲- زه طالب يم طالب وم طالب به يم، خو دالقاعدي غړيتوب نه لرم

۳- په کوم تروريستي عمل کې مي لاس وو، چې بيا به يې نه کوم راته يې و ښیئ که رشتينی ياست؟

۴- افغانستان زما کور دي، پر ما څوک حق نلري چې په خپل کور کې مي دکور دچارو بند کړي، او په داسي حال کې چې دکور مالک زه يم او بل څوک عارضي يرغلگر ما بندوي.

۵- بندي خو اوس هم وم په کوم قانون او ولي بندي وم، بيا مي هم بې له دليله بندي کولي شي نو له

همدي لامله دلاسلېک ضرورت نشته او نه يې امضا کوم!!

خو دوي په دېراصرار سره راته وويل چې که دغه کاغذ لاسليک نه کړي، نو ته خوشي کيدلي نشي خو ما ورته منفي آواب ورکړ، که مي عمر هم تير شي دابه ونه منم چې مجرم يم، څو ځله بهر ولاړل او بيا به راغلل چې کاغذ ورته لاسليک کړم خو لاسليک مي نه کړ، په څلورم ځل يې راته وويل چې يو څه خو وليکه په خپل لاس سره يې وليکه چې دغه مادي نه مني څه چې ته مني هغه وليکه،

دارتيا له مخې مي قلم را واخيست او لاندي ليکنه مي وکړه: ((زه مجرم نه يم کله مي هم دجرم مرتکب نه وم يومسلمان مظلوم يم پاکستان، او امريکا له ما سره ظلم کړيدي، څلور کاله يې بي برخليکه ساتلي وم، موافقه کوم چې دامريکا په ضد به په نظامي عملياتو کې برخه نه اخلم.)) والسلام. دا مي لاسليک کړ او دوي راڅخه ولاړل، زه په چورت کې ډوب پاتې وم، چې دوي به دا ليکل څنگه مني او دوي کولاي شي چې هر څه بدل کړي. په هرصورت له دې لږ وخت وروسته دسره صليب استازي راغلل راسره کيښناستل او دخوشي کولو زيری دوی هم راکړ، خو لږ وروسته يې راته وويل چې ته موافقه لري چې افغانستان ته ولاړ شي که نه؟

ما ورته وويل که موافقه و نلرم، نو تاسو را سره څه مرسته کولاي شئ او که به په دغه محبس کې پاتې يم، دوی خپله ناوسي وښودل چې مونږ څه نشو کولاي بيا هم دامريکايانو کار دي، رښتيا هم دوي ناوسه وو، او ما بله چاره نه درلوده يا راتگ افغانستان ته، يا بند خو افغانستان زما کور دی زه ورسره مينه، محبت لرم، خو يواځې له دوي څخه مي دا معلوموله چې دڅه لپاره راڅخه پوښتنه کوي چې په وس کې مو هم څه نه وي، او دامريکايانو نارواوو ته قانوني بڼه ورکوي، دسره صليب مراسم خلاص شول، بيرته پنځم کمپ ته بوتلل شوم چې له خپلو بندي ورونو سره خدای پاماني وکړم، هلته وروڼه سپېره لکه له قبرو چې را ايستل شوي وي، په يوه قفس کې وسره راټول کړای سوی وه، چې زه هم ورغلم، تقريباً يو نيم ساعت ورسره کښېناستم او بيا ترې رخصت شوم، رښتيا هم چې دځان خلاصيدل راته بدښکاريدل، ځکه چې ددين وروڼه مي راڅخه دژوند په بدحالت کې پاتې کيدل، که څه هم ټول وروڼه زما په خوشي کيدلو خوشحاله و، په پنځم کمپ کې مي يواځې له افغانانو سره وکتل صرف اته نفره هلته و، چې مخکي مي يادکړل، خو له عربو ورونو سره دکتني اجازه رانکړل شول، له هغه ځايه لومړي کمپ ته بوتلل شوم په لومړي کمپ کې مي له افغانانو څخه بيا رخصت واخست، بيا څلورم کمپ ته راغلم، په څلورم کيمپ کې مي له ټولو ورونو څخه رخصت واخيست له عربو او افغانانو ټولو څخه، وروسته بيرته هغه ځای ته بوتلل شوم چې څه استراحت وکړم، او ډوډۍ وخورم، يوولس بجي وې لمونځ مي ادا کړ ډوډۍ مي وخوړل ويده شوم، پر يوه بجه بيرته راويښ کړل شوم دموتږ په واسطه ميدان ته راوستل شوم، او په هغه پټه مي لاسونه تړل شوي و، چې لومړی ځل به دوي بنديان ورباندي تړل، دموتږ دروازي خلاصي شوي دسيمي جنرال سربښکاره کړ، او عسکرو ته يې امر وکړ چې له لاسو څخه يې پټۍ خلاصي کړئ، او له موتږ څخه يې لاندي ښکته کړئ دهوایي ډگر ټول گروپونه مړه شول، چې مخته مي وکتل يوه الوتکه پرواز ته چمتو ولاړه وه ورنږدې شوم، يوې خواته امريکايان و، او بلې خواته افغان راغلي استازي ولاړ و، چې په رسمي بڼه يې دافغانستان راغلي استازي ته تسليم کړم، استازي دخوشي کولو مبارکي راکړه، او راته ويې ويل چې الوتکي ته وخيژم، دا وروستی ځل و، چې دامريکايي عسکرو لږن درانه لاسونه مي له اوږو بيرته شول او په

خپلواک ډول الوتکي ته وختلم، وره جيت الوتکه وه چې افغان هيئت له خانه په کرايه راوستي وه، جنرال الوتکي ته راوخوت او گوډ باي Good by يې راته ووايه او څلور کسه نور امريکايان هم په الوتکه کې و، دالوتکي عمله څلور نور امريکايان وو، داسي معلوميدل چې امنيتي کسان وي سره لدې چې الوتکه دشخصي شرکت ملکيت وه، دشپي دري بجي وي چې الوتکه هواته والوته، افغان هيئت راته افغاني کالي او لنکوته راوړي وه، په الوتکه کې ازاد وم بڼه په راحت سره مې دالوتکي په داخل کې تگ او راتگ کاوه، تشناب ته تلم ويده کيدم او ږوږۍ اونوري ميوې راکول کيدلې، لس ساعته وروسته الوتکه په انگلينډ کې دتيلو لپاره بنکته شوه له يوه ساعت درنگ څخه بيرته هوا ته والوته، تر اوو ساعتو وروسته دکابل پر خواجه رواش هوايي ډگر بنکته شوه، خو کابل له څلورو کلو وروسته راته ډېر نابله بنکاره شو په ځانگړي ډول په هوايي ډگر کې دنوي تغيراتو له امله چې امريکايانو دومره امنيتي کوڅي پکښې ايستلي وي چې نږدې کوچني ښار معلوميده دخاوري ډکۍ بوجۍ اوسيميټۍ ديوالونه، دکابل په هوايي ډگر کې مې دشکر سجده وکړه او وروسته ټاکل شوي ځاي ته بوتلل شوم، اوس مې نږدې لس مياشتي پوره شوي په کابل کې په هغه سراي کې اوسيدم چې دموجوده حکومت له خوا کرايه شوي دي، له خپلو اولادو سره ژوند کوم امنيتي چاري مې دحکومت پر غاړه دي او دموجوده حکومت په خبره ديوه کال لپاره خوبه شرائط همداسي وي خو کله چې کال پوره شي نو بيا نه پوهيدم چې څه به کيږي.

له ټولو ورونيو مسلمانانو څخه دځان او ټولو مظلومو ورونولپاره ددعا غوښتنه کوم.الله دی ټول ورونيه دکفاروظالمانودتوقيفونواوهم دټولوزندانانو په خيرسلامت راخلاص کړی الله رب العالمين مو دي تردي له سختو ازموينو وساتي، او په امتحانونو کې دي الله (ج) دبري توفيق راکړي.

که څه هم ما خپل کتاب ختم کړی وو اوچاپ ته مې چمتو کړي وو، چې په ډير تاسف سره مې دجون په ۱۱ مه کال ۲۰۰۶ کې په گوانتانامو کې دمظلومو بنديانو دشهادت خبر تر غور شو، دايو بي ساري ځورونکۍ او زړه پرې کوونکۍ عمل وو، چې دامريکا دظلم په توقيف ځاي کې يې صورت ونيوه، زه دخپلو ورونو لپاره له لوی خداي (ج) څخه دجنت الفردوس غوښتنه کوم او قريبانو ته يې جميل صبر غواړم، که څه هم دالومړي ځل نه دی چې د امريکا په عسکري تم ځايونو کې مسلمانان خپل ژوند له لاسه ورکوي، خو دگوانتانامو لپاره دا لومړی ځل وو چې داسي کار صورت ونيوه، اوس دا معلومه نده چې دا واقعه څنگه پېښه شوې او دغو درې مظلومانو څنگه خپل ژوند له لاسه ورکړ، دلته يواځې يوه مرجع ده چې معلومات ورکوي چې هغه امريکايان دي، چې ددوی دعوه کړې چې بنديانو له خپلو تجهيزاتو څخه استفاده کړي او ځانونه يې خپله وژلي، زه پخپله دامريکايانو په يوه خبره هم باور نه کوم او نه ورباندي باور کولي شم، ځکه دزدان په ترڅو شيبو کې ماته لويه تجربه دا پيدا شوه چې امريکايان ددرواغو استاذان دي او دخلکو دغولولو لپاره په درواغو هېڅ پروا نکوي، همدارنگه يې

له موږ سره گوزاره کړي چې دتوقيف په وخت کې ما ددوی په ویناوو کې بیخي رشتیا نه شول پیدا کولی، ان دوخت په ښودلو کې به یې دروغ راته ویل: مثلاً که به لس بجې وي نهه یا یوولس به یې ویل، همداراز د ورځ اوتاریخ په اړه . والله اعلم

که بالفرض ددوي په وینا اکتفاء وشي اوس باید دې ته ځیر شو چې ولې؟ او څوک گرم دي؟ او ددغه مظلومانو دقتل مسئول څوک دي. لکه چې ما مخکې دایادونه کړې او بیایي هم کوم، چې دامریکا دعسکرو بي پروا اوله تعصب څخه ډک چلندچې له سپکوونکیو کړنو څخه برخمن وو، بیخي دزغم نه و، او بندي یې دي ته مطلق مجبوراوه، چې بي تفاوته پاتې نشي، څرنگه چې دامریکایانو لخوا له بندیانوسره له ظلم پرته بل چلند نه وو، نو ټول بوج او فشاریواځې دبندي به زړه پاتې کیده، البته دوخت په تیریدو سره دټولو بندیانو دروحي ناروغۍ دپیداکیډو سبب کیده او همداسي وشوه چې زما په اند په سلو کښي سل بندیان په دغه مرض مبتلا شول، روحي یا دپفریشن هغه مرض دی چې انسان ته لږ شيان دغرونو غوندي دپروي همدارنگه دوخت په تیریدو سره انسان په ځینو حالاتو کې خپل کنټرول او حواس له لاسه ورکوي او ډیر خطرناکه اعمالو ته زړه ښه کوي.

دگوانتانامو په بندیانو کې ددې ناروغۍ پیداکېدل او ښه تقویه کیدلو هغوی تردې حده راوړسول چې ځیني لاملونه یې لاندې هم یادولی شو.

اول: دقانون نه موجودیت

دویم: بي ځایه اونا قانونه سزا ورکول

دریم: دعسکرو بد سلوک او تعصب

څلورم: دبرخلیک نه معلومیدل.

پنځم: په انفرادي ځایونو کې دډېر وخت لپاره ساتل.

شپږم: دمذهبي څیزونو توهین لکه قرآن الکریم

اوم: د بوختیالپاره دکتابونواو نورو څه نه ورکول ترڅو خلک یواځې د فکر په ټال کې وځنګیري.

اتم: دبي خوبی سزا ورکول چې تر میاشتو، میاشتو پوري وي، چې په نتیجه کې یې سړي هرومروپه عصبي او روحي مشکل اخته کیږي.

نههم: توهیني سزا گانې لکه بي ستره او برېښ کول.

لسم: بندیانو ته دهغوی دکورنیو په اړه له اندېښنې ډک معلومات ورکول، دمثال په ډول یو بندي ته دمحقق له خوا ویل کیدل، چې پلار، ورور یا زوی، دې موږ نیولی، یا مو وژلی دی چې تبعاً دانسان په دماغ بوج راولي که څه هم دې ټکي به حقیقت نه درلود.

یوولسم په ښه طریقه: دمريضانو علاج نکول چې دبندیانو به ځانته او خپلې روغتیا ته اندېښنه وه.

ديارلسم: دليكونو ځنډ او خنډ لکه دليکونو دسپترونو خرابول ترڅو دسپري په ذهن کې شک ځای ونيسي.

که چېرې دا ټوله عوامل په یوه سړي بوج شي، نو طبعي ده، چې دخپل ځان کنټرول له لاسه ورکوي، او کله خو په ځان باندې نه پوهېږي چې څه کوي او خبرې په څه کې دي، په هر صورت اوسنۍ پېښې که چېرې دامريکايانو په وينا دبنديانو له خوا صورت نيولي وي، نو ټول عوامل يې چې داسې خطرناک کار ته انسان هڅوي دامريکايانو له خوا برابر شوي دي، چې هغه دبشري حقوقو، دامريکا دملي اساسي قانون، دبين المللي قانون ترپښو لاندي کول دي، اوس عمده سوال دادی، چې ددغه جرم مرتکب څوک دی؟ او په جرم کې څوک شريکان دي؟ امريکايان او دهغوی سالار بوش خو پره دبنديانو پر غاړه اچوي او هغه ددې کار مرتکبين بولي، خو که حقيقت ته ځير شو نو ددې جرم مرتکبين ټول امريکايان دي، ځکه دا هم دوی دي چې د امريکا حکومت ته يې دداسې ظلم د دوامدار ساتلو اجازه ورکړې ده، چې هغه ددوی دملي او بين المللي قوانينو خلاف دي، سره لدې چې حکومت دخلکو لخوامنتخب حکومت او دهغه ملک داساسي قانون په پلي کولو مکلف دي .

افغانانو ته زما په اټکل د حل لاره

افغانستان دهرافغان وگړي کور او ددغه کور غړي په دغه کور کې بي له تبعيضه او توپيره حق لري، هيڅ يو څوک ددې حق نلري چې ددغي خاوري بچي ددغه هيواد له حقوقو څخه محروم کړي دمذهبي دود دملي امنيت، او تحفظ، او دسوکاله ژوند لپاره، او دملي اقتصادي فرهنگي گټو په خاطر چوپړ دهر افغان دنده ده ملي پيوستون، قومي توافق، دمذهبي، ملي عنعناتو، پر بنسټ دټولو وگړو برياليتوب دی، خداي (ج) دي وکړي چې دا بريا د ټولو وروڼو قومونو په برخه شي، او خپلواک هوسا افغانستان ولرو.

د پام وړلوی هدف افغاني وقار، خپلواکي، په اسلامي چوکاټ کې افغاني دودونو ته احترام دي، او دا هغه څه دي چې افغانانو تردې وخته په مضبوطو کلکو مټو، داتفاق په قوي عزم دځان په وینو، دلوي خداي (ج) په نصرت سره ساتلي دي، چې دتيرو استکباري امپراتوريو شوم هدفونه يې خنثي کړي دي چې دهر زمان مستکبرينو په سخته او نرمه لهجه سره پلي کول غوښتل، دا ځکه خپلواک افغانستان تر ډېره وخته سالم، او دخپل پريکړي واکمن او له غلامۍ څخه ازاد پاتې وو، چې داتفاق اواز به يې، دلوي خداي (ج) په مرسته دهر بدخوا او بدغوني، په مقابل کې زمزمه کاوه که په تاريخ کې دافغانستان تيرو دودونو ته ځير شو کولاي شو پوره پوهه پيدا کړو. دغليمانو شوم اهداف په تيرو پيړيو کې، چې مستقيم او غير مستقيم راتلل يواځې دحکومتونو په مټو نه دي خنثي شوي او که په ډاگه کړو لويې

ناروغی او سترې بدمرغی د حکومتونو لخوا پیدا شوي دي، چې د قدرت د ساتلو، او د پېر د یو د خوشحالولو لپاره، او د شخصي گټو له خاطرې وي، خو دحل لپاره یې بیرته یا ملي پاڅون، او یا ملي وحدت دوا شويدي، چې افغاني زلمیو دسر په قرباني او مضبوطو متو کړي دي، لویه ستونزه چې دپخوا سره توپیر لري داعتماد مسئله ده اعتماد هغه نالیدلي باور دي، چې غیر محسوس ورباندې حساب کیدلای شي، خو هم دغه عنصر په ننني افغانستان کې کمزوری شوي دي حتی دبینې تللی، ددغه عنصر مضبوطول په ټولو افغانانو سره کېږي، افغان طبیعتاً اسلام پاله قوم دي، نو مشکلات یې هم یواځې له دغې لارې څخه ښه حل کیدلای شي، خو مهمه داده چې دي لارې ته تر نورو لارو ترجیح ورکړو، سیاسي نیمګړتیاو د هغه پراخه لمن که څه هم ټول افغانان پکښې ځایېدلي شي، خو ښکاره خبره داده چې هر افغان قوم تېر ځانګړي ارزښت، ځانګړي رول ادا کولای شي چې هغه نیمګړتیا پوره اوډکه کړي، او ددغې نیمګړتیا ډکول دافغانستان دستونزو اصلي حل دي، دحل لپاره دتوافق لټون اړین دی لوی عنصر یې داسلامي ملي عنعناتو درناوي او ورته غاړه ایښودل دي اسلام زموږ دجامعی چوکات دی نوری ټولی چاری به په همدې چوکات کې صورته نیسی که څوک ددغه چوکات ترحدځان باسی نوبیله بدمرغی نه بله نتیجه نه لری، درپه دره بیچاره افغانستان چې دلوبو ډګر ګرځیدلې دی، په مختلفو نومونو یې وګړي وژل کیږي، ترور کیږي، اغوا کیږي، بندي کیږي، پردې یې په کورونو، ښځو، ماشومانو کې لوړیږي، او څوک دوطن پرېښودلو ته مجبور یږي، دتروریست، قاچاقبر، منافق، زندیق، وطن پلوري، او داسې نومونو نور هم سره بیلیري، دا ټوله هغه نیمګړتیا وي چې موږ یې له مینځه وړلو ته سخته اړتیا لرو که څوک ورباندې پوره پوهیدلای وي باید ددې کوښښ وکړي، چې دافغانستان سراسري پریکړه لاس ته راوړي، او په پلي کولوي بریالی شي، او دا لاس ته راوړنه به دنیمګړتیاوو ډکولو ته لاره پرانیزي، پر همدې لاره به انشا الله دهدف منزل ته نږدې کیږو، هم دا ابتکار په خپلومتوسره کیدلای سی.

ګرانو مؤمنو مجاهدو وروڼو او خویندو په دي کې شک نشته چې ټوله به دخپلواک سوکاله ملي افغانستان په هیله یاست، او ددي لپاره به دعاوي او کوښښ کوئ، خو دا هلې ځلې به تر هغو پوري ګرځندی ساتو چې دافغانستان دلوي کور وګړي، په خپل کور کې دخپل ژوند دسمسور تیا لپاره سره مله شي، او کورنی کړکیچ چې تر ټولو ستر غم دی به پشپړه توګه نابود شي، او داسلام دلوي رحمت تر سیوري لاندې ژوند ترسره شي..

والله الموفق والمعان